

Fredag den 23. januar 2015 (D)

1

47. møde

Fredag den 23. januar 2015 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:

Forslag til lov om fremtidsfuldmagter.
Af justitsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 10.12.2014).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne samt skærpelse af bødeniveau for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde).
Af justitsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 12.12.2014).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af beslutningskompetence vedrørende elektronisk fodlænkeafsoning.
Af Preben Bang Henriksen (V) m.fl.
(Fremsættelse 11.12.2014).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for borgerdrevne beslutningsforslag.
Af Uffe Elbæk (UFG).
(Fremsættelse 26.11.2014).

5) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om opfølgning på FN's klimapanel's femte hovedrapport.
Af Steen Gade (SF) m.fl.
(Anmeldelse 14.11.2014. Fremme 18.11.2014).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Per Clausen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 56 (Forslag til folketingsbeslutning om indregning af CO₂-udledning fra biomasse som supplement til det nationale CO₂-regnskab).

Per Clausen (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 57 (Forslag til folketingsbeslutning om kvæg på græs).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 93:**Forslag til lov om fremtidsfuldmagter.**

Af justitsministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 10.12.2014).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. I dag er det sådan, at den, der frygter ikke længere at kunne varetage sine interesser, sine økonomiske og personlige forhold siden hen, kan skrive en generalfuldmagt. Den er såmænd anerkendt i teorien, i juraa osv., men den er bare sjældent anerkendt i praksis. Når fuldmægtigen står henne i banken med en sådan generalfuldmagt, og når fuldmagtsgiveren lider af demens, ja, så viser det sig jo, at bankdirektøren alligevel sjældent respekterer den. Så det er ikke et godt og praktisk fænomen, man har i form af en generalfuldmagt. Den anden mulighed er ikke at foretage sig noget. Så vil der alt andet lige ske det, at man bliver umyndiggjort, og at der så bliver udpeget en værge via statsforvaltningen. Det har også sine minusser. Dels er det en lidt kompliceret affære, dels, og det er jo næsten det værste, bliver der udpeget en person, som vedkommende ikke kender, ikke kendte, da vedkommende var ved sine fulde fem, og det er også meget betænkeligt.

Så på den baggrund er det forslag, vi skal behandle i dag, om generalfuldmagter faktisk et af de bedre fra regeringen. Jeg fristes til at sige, at det er et af de allerbedste. Det er et glimrende forslag, som Venstre støtter fuldt ud. Med forslaget her får fuldmagtsgiver, mens vedkommende er ved sine fulde fem – hvis jeg må sige det på den måde – en indflydelse på, hvordan der skal forholdes sig i forhold til

Kl. 10:00

de personlige og økonomiske forhold siden hen, og ikke mindst hvem der skal forholde sig, hvem der skal repræsentere vedkommende, hvem der skal være fuldmagtsgiver. Det er et ualmindelig godt forslag.

Jeg har noteret, at der i § 3 er en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte nærmere regler herom, og jeg har også noteret, at der i bemærkningerne er fastsat, at den, der ikke har adgang til den digitale fremgangsmåde – som jo i øvrigt er foreskrevet i loven – eller måske ikke lige magter den, kan søge assistance hos statsforvaltningen. Det synes jeg er meget vigtigt, for hvem vil i praksis udarbejde disse fremtidsfuldmagter? Det er jo sjældent unge mennesker på 20 år, der tænker så langt. Det er jo nok mest ældre mennesker, hvem digitaliseringen måske er kommet en smule bag på, og som i hvert fald ikke har fuldt udstyr til det. Så jeg lægger meget vægt på, at de kan søge den fornødne assistance.

Den anden og sådan set vigtigste bemærkning, man kan tilføje, og som vi er nødt til at gøre noget ud af i udvalgsbehandlingen, er forholdet omkring oprettelsen af selve denne fuldmagt. Det er jo en oprettelse, der pr. definition skal ske, mens man er ved sine fulde fem og kan varetage sine interesser og har mulighed for at udpege den, der skal varetage ens interesser, når først man er blevet dement, eller hvilken tilstand man nu måtte være kommet i. Men igen gælder jo dette: Hvem er det i praksis, der vil skrive under på det her? Det er jo sjældent unge mennesker på 20 eller 30 år. Det er jo som oftest ældre mennesker, der måske forudser en demens komme.

Netop derfor er det rimelig nødvendigt, at vi får klarhed over omstændighederne, hvorunder sådanne fremtidsfuldmagter underskrives. Jeg tænker på den situation, at der – for nu at skære det ud i pap – kan komme en tvivlsom personage forbi og overbevise den ældre om, at vedkommende skal have en fremtidsfuldmagt, og vedkommende kan så selv ordne det digitalt og kan indsende den til registret osv. og på den måde sikre sig at få fuldmagt over den ældre fuldmagtsgivers formue. Det skal vi passe på ikke sker, og hvordan gør vi det?

Det gør vi ved at overveje, om ikke der i oprettelsessituationen skulle lægges et par garantier eller i hvert fald en større sikkerhed ind, og det kunne man gøre ved at henvise til reglerne i arveloven om oprettelse af testamenter – enten et vidnetestamente, hvor der skal være to vidner til stede, eller et notartestamente. Formedelst 300 kr. påser notaren, at man er ved sine fulde fem. Altså, man burde måske overveje at lægge disse ventiler ind og så sige, at en fuldmagt skal oprettes på samme måde, som hvis det var et testamente. Der er jo dybest set kun den forskel, at testamentet vedrører fordelingen af formuen efter døden, og at fremtidsfuldmagten vedrører formuen før døden. Så så stor er forskellen jo ikke. Det er jo en ganske, ganske vid fuldmagt, man har fat i, og derfor synes jeg, at det er vigtigt, at vi også får styr på omstændighederne, hvorunder den oprettes, sådan at vi er sikre på, at fuldmagtsgiver var ved sine fulde fem, og at det var fuldmagtsgivers ønske, at den pågældende fuldmagtstager fik den senere dispositionsret over formuen. Det synes jeg lige vi skal prøve at kigge på i udvalget.

Men summa summarum kan jeg sige, at Venstre kan støtte forslaget varmt.

Kl. 10:05

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Fru Trine Bramsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:05

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Vi har desværre nok alle sammen mennesker i vores omgangskreds, der er blevet syge eller er kommet til skade i en sådan grad, at de ikke selv har kunnet træffe beslutninger, end ikke om, hvem der

skulle træffe beslutninger på deres vegne. Med lovforslaget her indføres en fremtidsfuldmagtsordning, som har til formål at styrke retten til selvbestemmelse og gøre det muligt under trygge former at påvirke eget liv, egne fremtidige forhold på trods af sygdom eller tab af eksempelvis mental kapacitet, og vælge, hvem der skal træffe beslutninger i fremtiden.

Med det her lovforslag vil danskerne selv kunne udpege en eller flere fremtidige repræsentanter, det, der i lovforslaget bliver kaldt for fremtidsfuldmægtige, til at varetage deres økonomiske og personlige forhold, hvis sygdom eller svækket mental funktion skulle indtræde. Det betyder jo rigtig meget for mange mennesker, at man, mens man er ved sine fulde fem, selv kan få lov til at udpege den her person. Vi Socialdemokrater ser med meget positive øjne på forslaget her. Det er en markant styrkelse af befolkningens retsstilling og ikke mindst et skulderklap til de alt for mange, der lider af sygdomme, som vil betyde en mental reduktion på længere sigt.

Værd at bemærke er det også, at forslaget her har været et ønske, og det har det været længe, fra en lang række organisationer, der netop har fokus på de her målgrupper. Venstre kom med et forslag om, at man kunne se på, om sikkerheden er stor nok. Det vil vi på ingen måde afvise. Jeg synes, det er fornuftigt, at vi i udvalget diskuterer, om der er belæg for at se på, hvordan godkendelsen foregår.

Med de ord skal jeg sige, at vi Socialdemokrater kan støtte forslaget her.

Kl. 10:08

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Fru Liselott Blixt som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:08

(Ordfører)

Liselott Blixt (DF):

Jeg har som sundhedsordfører fået lov til at forhandle det her lovforslag. Det er, fordi det er et rigtig vigtigt lovforslag for svækkede ældre samt inhabile personer. Der kan være mange årsager til, at man ikke selv kan tage en beslutning senere i livet, og derfor er det også vigtigt, at vi har dokumenter som den her fremtidsfuldmagt, som kan sikre tryghed i ens fremtid. Det er en fremtidsfuldmagt, som man skal tegne, mens man er habil, altså ved, hvad man gør, så man sikrer, at ens pårørende som f.eks. ægtefælle eller børn kan sikre ens økonomiske og personlige forhold den dag, man ikke selv kan.

Det er ulykkeligvis sådan, at man kan blive ramt af demens, være udsat for ulykke eller hjerneskrade, der gør, at man ikke selv kan tage relevante beslutninger. Så ved første øjekast er vi positivt stemt over for det her lovforslag. Dog er der visse knaster, som vi i Dansk Folkeparti synes vi bør se nærmere på, og vi vil se, om ikke vi kan lave en udvidelse af forslaget, så det også kan dække flere af de personlige forhold, som værgemål også dækker over.

I går var jeg til velfærdskonference lavet af Dansk Sygeplejeråd, FOA og Ældre Sagen. Det var en meget interessant konference om, hvordan vi sikrer en værdig alderdom, selv om man bliver syg og flytter på plejehjem. Desværre er det sådan, at en del bliver ramt af demens og derfor ikke selv kan samtykke til forskellige behandlinger, overvågning eller lignende. Det er til stor sorg for pårørende og en stor udfordring for personalet.

Derfor ønsker vi i Dansk Folkeparti, at man som i Norge kan oprette et pleje- og behandlingstestamente, hvor man gør rede for, hvordan man ønsker at blive behandlet, hvis man bliver så dårlig, at man ikke selv kan tage stilling. I dag kan man i Danmark lave et livstestamente. Men med det beslutter man kun, om man vil have livsforlængende hjælp, når man er døende. Vi har også et plejetestamente, hvor man kan tage stilling til, hvordan man ønsker sin personlige pleje som tandbørstning osv. Men intet sted kan man sikre, hvilken behandling man vil sige nej til, samt om man ønsker genop-

livning, antibiotikakur, sondemad eller lignende, hvis man bliver syg på et tidspunkt.

I Norge kan den ældre skrive ned, hvilken omsorg man ønsker ved livets slutning: Om man ønsker genoplivning, om man ønsker at dø i fred frem for at blive fragtet frem og tilbage i en ambulance fra plejecenter til hospital, og hvordan der skal reageres i livstruende situationer.

Værdighed betyder, at man selv kan bestemme, hvordan den sidste tid skal være, og derfor ser vi gerne det her forslag som nøglen til at sikre, at ældre og syge kan vælge en befuldmægtiget til at sikre, at ens ønsker bliver fulgt. Som vi hørte på konferencen i går, er der en undersøgelse, der viser, at det, vi danskere er mest bange for, er, hvordan vi bliver plejet og behandlet, når vi bliver ældre. Det var 59 pct., der var mest bange for det, mens 35 pct. var nervøse for økonomien. Det sætter jo det her forslag i perspektiv, når man kun vil sikre, at det er de økonomiske vilkår, man vil tage sig af, og ikke de personlige.

Vi ser jævnligt problemer for personer med demens. Vi kan ikke sikre den bedste behandling, fordi personen ikke kan samtykke. 90.000 danskere vurderes at være ramt af demens, og alene sidste år døde omkring 15 demente efter at være forsvundet. Blandt dem var en patient fra Hvidovre Hospital, hvilket var medvirkende til, at hospitalsledelsen ansøgte Sundhedsministeriet om tilladelse til at bruge gps, men de fik afslag. Havde der været en befuldmægtiget, der kunne sige ja på den ældres vegne, var det ikke sket.

Derfor er det nogle af de ting, vi ønsker vi får talt om under behandlingen af forslaget, og selvfølgelig ønsker vi også at tale om, som andre har nævnt, hvordan oprettelsen sker, hvordan man får vidner, og, som netop også Danske Regioner har påpeget, om ikke man kan samle registrene, så folk ét sted kan tage stilling til mange af de ting, som er vigtige i livet, og som de ikke selv kan beslutte, når de kommer så langt. Det er donorregister, plejetestamente, livstestamente osv. Vi glæder os til den fortsatte behandling af sagen. Tak.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Jeppe Mikkelsen, radikal ordfører.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tusind tak, formand. Vi kan fra radikal side bakke op om dette gode forslag. Jeg vil gøre det relativt kort. Jeg synes, der har været nogle udmærkede pointer fra de tre foregående ordførere.

Det eneste, jeg sådan set vil sige, er jo, at lovforslaget især er en hjælp til borgere, som rammes af sygdom og ved, at de inden for et vist tidsrum ikke kan tage vare på sig selv længere. Jeg har stor sympati for de mange danskere, der hvert år rammes af frygtelige sygdomme som f.eks. demens. De har absolut ikke en let tid. Hvis vi kan gøre deres sidste tid som bevidste lidt mere afklaret for både dem selv, deres pårørende og også tredjeparter som sådan, er det faktisk en rigtig, rigtig god idé. Og jeg synes, det er rigtig godt, at fremtidsfuldmagter også kan gives til mere end blot økonomiske forhold – vi kan så diskutere, om det skal udvides endnu mere. Men i sidste ende er der nok mange, der tænker på meget andet end lige præcis det økonomiske.

Derfor kan vi fra radikal side bakke op om dette gode lovforslag, og vi ser også frem til den fortsatte behandling i udvalget. Tak for ordet.

Kl. 10:13

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Mine politiske kollegaer har allerede fortalt, hvorfor det her forslag er godt. Vi kan i SF også støtte det. Vi synes, det er en rigtig god idé, at man har en mulighed for at være herre i eget liv og tage nogle beslutninger på et tidspunkt, hvor man er ved sine fulde fem, om, hvordan livet skal forme sig, hvis man ikke længere er det. Vi ser det her som et skridt i retningen af at udstyre borgerne med nogle flere muligheder – nogle muligheder for at være selvbestemmende i deres liv, også hvis det senere viser sig, at det får man sværere ved.

Så vi synes, det er et rigtig godt forslag, og vi glæder os til at se, hvordan initiativet vil blive brugt og forvaltet, og ikke mindst er det jo også en anbefaling fra Europarådet. Så der er opbakning fra SF til det her forslag.

Kl. 10:14

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:14

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Som der er flere ordførere, der har sagt her fra talerstolen, er det her et lovforslag, som indfører en mulighed for, at især demensramte kan planlægge deres fremtid og bevare noget selvbestemmelse. Det vil formentlig også betyde, at vi kan undgå nogle værgemål og dermed lade mennesker have så meget af deres eget selv så længe som overhovedet muligt. Det er en mulighed for at kunne bestemme over økonomiske og personlige interesser, mens man kan, men også bestemme, hvad der så skal ske, når man ikke længere er i stand til selv at tage vare på de her ting.

Der er jo netop ikke tale om her, at man fratager den retlige handleevne fra mennesker, men at man giver dem en mulighed for at få den hjælp, som de har behov for, uden helt at skulle fratages deres egne kompetencer. Så det synes vi i Enhedslisten er rigtig, rigtig positivt. Vi har jo, som man også kan læse i høringsvarene, lyttet meget til nogle af de organisationer, der har råbt op om det her længe, så vi er glade for, det sker.

Kl. 10:16

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Dette høje Ting, som vælgerne i største visdom har sammensat på den måde, det nu er tilfældet, bebyrder jo de samme mennesker med en lang række love og regler, skatter og afgifter, som begrænser deres muligheder og friheder i det daglige. Men sådan må man jo leve, om ikke med egne beslutninger, så nogle gange med andres.

Her har vi for en gangs skyld et forslag, hvor der virkelig er grund til at glæde sig. Det her er simpelt hen et af de bedste lovforslag, der er i denne folketingssamling, og jeg har glædet mig så meget til, at vi skulle behandle det, fordi man for en gangs skyld giver bedre muligheder til, at folk kan bestemme over deres eget liv. Vi sørger simpelt hen for, at man ikke bliver overladt i andres varetægt, når man ikke længere er i stand til selv at vælge, hvem der skal administrere på vegne af en selv. Så jeg synes egentlig, at det er et utrolig smukt forslag, som jeg også er glad for at der er så stor og bred opbakning til.

Flere partier har været inde på, at man muligvis kunne udvide området endnu mere, end der er lagt op til her, og det vil vi rigtig gerne være med til at se på fra Liberal Alliances side, så det håber jeg også at ministeren vil være åben over for, så vi kan få en reel drøftelse af og se på, om man faktisk kan give endnu mere mulighed for, at man på forhånd, så at sige, kan bestemme over sit eget liv, når man kommer i en kedelig situation senere. Vi skal da nok stemme for det, som det er, men vi håber, at ministeren vil være med til at forbedre det endnu mere.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti støtter også fuldt ud det her lovforslag. Det er et lovforslag, der passer fuldstændig til den konservative værdiramme, for vi har jo sloganet »Mennesker først«, og det kan man i høj grad sige at det her lovforslag handler om.

Så vi hylder, at regeringen fremsætter sådan et lovforslag. Det handler jo om, at man nu selv kan udnævne den person, der skal tage hånd om ens interesser. Hvis man selv via ulykke, sygdom eller på anden måde bliver ude af stand til at tage vare på sig selv, kan man selv bestemme, hvem det er, der skal håndtere de svære beslutninger, der skal tages, og som har indflydelse på resten af ens liv. Det synes vi er rigtig godt – mennesker først.

Så der er fuld opbakning fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det justitsministeren.

Kl. 10:19

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg bliver næsten nødt til at starte med ordføreren for Liberal Alliance, for nu har jeg arbejdet sammen med hr. Simon Emil Ammitzbøll i mange sammenhænge – han hører ikke engang efter, hvad jeg siger – men det har jeg, og vi har altid haft et godt samarbejde, men det er da sjældent, man ser Liberal Alliances ordfører så glad og så positiv osv. Det bliver vi jo simpelt hen nødt til at gribe. Det er jo – og det har ikke noget at gøre med, at det er den her regering, der fremsætter forslaget – fordi det faktisk er et rigtig godt forslag. Det burde jeg jo selvfølgelig sige om alle lovforslag, men her er der virkelig tale om et lovforslag, som kommer til at give rigtige mennesker rigtige redskaber i nogle potentielt rigtig, rigtig svære situationer.

Jeg tror egentlig, vi alle sammen kan forestille os, hvor svært det er, når sygdommen eller funktionsnedsættelsen når et sådant omfang, at man ikke længere er i stand til at træffe afgørende og væsentlige beslutninger om ens eget liv; hvor svært det må være; hvor umyndiggørende det må føles; og hvor stor en belastning det også kan være for pårørende og selvfølgelig en selv.

Derfor synes jeg, at lovforslaget her er vigtigt, og jeg vil gerne takke for den brede opbakning til det. Vi svarer selvfølgelig på alle de spørgsmål, der måtte være. Men jeg hører, at alle partier er positivt indstillet.

Man kan sige, at det, vi grundlæggende gør med forslaget her, jo er at tage et vigtigt skridt for at sikre, at mens man selv har evnen dertil, får man mulighed for at bestemme, hvem ansvaret for ens økonomiske og personlige forhold skal overdrages til, hvis man senere i livet ikke er i stand til selv at tage hånd om sine forhold. Der kan ske meget i vores liv. Der er operationer, der kan gå galt. Vi kan

være udsat for trafikulykker. Vi kan blive ramt af nogle af de efterhånden store folkesygdomme, der på et tidspunkt gør, at funktionsnedsættelsen bliver så stor, at vi ikke længere selv kan træffe beslutninger om f.eks. økonomi eller andre vitale spørgsmål. Dermed er lovforslaget her jo også en håndsrekning til det stigende antal borgere, som rammes af demens, og som som følge deraf har behov for, at vi får et bedre vidensgrundlag om, hvordan de gerne vil have tilrettelagt tingene.

Med ordningen her sørger vi for, at en tredjepart – det kan f.eks. være banker – kan have tillid til, at en fremtidsfuldmægtig er legitimeret til at handle. Det er selvfølgelig vigtigt, for at fuldmægtigen reelt får mulighed for at repræsentere fuldmagtsgiveren. Den foreslåede ordning gør det jo også muligt at udpege en fremtidig repræsentant på det personlige område, dvs. en person, som kan være med til at træffe vigtige beslutninger om pleje og omsorg og det, der er helt nært. Det vil sige, at det ikke kun er et spørgsmål om økonomi, men også om det, der kommer helt, helt tæt på.

Jeg glæder mig over, at vi kommer så langt med det her forslag. Jeg har selvfølgelig ikke mindst noteret mig, at Alzheimerforeningen er glade for og hilser forslaget her velkommen, og det er jo en af de grupper, som vi selvfølgelig har tænkt på i udarbejdelsen af forslaget. Så tak for den positive tilslutning, og vi skal nok besvare alle spørgsmål i udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til justitsministeren. Der er en kort bemærkning fra fru Liselott Blixt, kan jeg se.

Kl. 10:22

Liselott Blixt (DF):

Tak, og tak for ministerens tale om, hvad der sker. Men ministeren var inde på det her med de personlige forhold. Jeg tror, at mange får stukket blå i øjnene, hvis de tror, at man kan tage vigtige beslutninger om de personlige forhold. Mange vil jo gerne have, at man kan tage de her vigtige forhold med genoplivning osv. op, men det er jo ikke det, der har betydning, hvilket høringsvarene også netop opridses, og hvor Danske Regioner også siger, at det vigtigste er det med at give alle rettigheder i forbindelse med fremtidsfuldmagten. For ellers vil sundhedspersonalet faktisk blive mere forvirret, og de vil ikke være klar over, hvad det er, man kan have fuldmagt til.

Er det noget, som ministeren vil se på under den videre behandling, så vi måske, som flere af os også var inde på, kan udvide ordningen, så man netop kan tage de beslutninger, som er de sværeste her i livet?

Kl. 10:23

Formanden:

Ministeren.

Kl. 10:23

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan jo sige, at der med forslaget her er lavet en meget præcis afvejning af, hvor langt vi synes man kan gå. Om der er noget helt specifikt i forhold til det sundhedsfaglige, som jeg tror ordføreren har mere indsigt i, end jeg selv har, så må vi diskutere det undervejs i udvalgsbehandlingen.

Men jeg kan i hvert fald sige så meget, som at der ikke er nogen tilfældighed i, hvorfor balancen er lagt, som den er, og dermed også rækkevidden. Men når det gælder noget af det helt konkret sundhedsfaglige, skal jeg have lov til at vende tilbage til det, for der har ordføreren en indsigt, som jeg ikke selv har.

Formanden:

Ikke mere? Tak til ministeren.

Der er så ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Styrkede kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne samt skærpelse af bødeniveau for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde).

Af justitsministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 12.12.2014).

Kl. 10:24

mangler forslaget en præcisering af brugen af nummerpladescannere, som jeg håber vi kan komme nærmere ind på, specielt under udvalgsbehandlingen. Det er bl.a. uklart, hvad der skal forstås ved »anonymiserede trafikdata«, og hvorvidt behandlingen af personoplysninger foretages inden for rammerne af persondataloven. Dertil er det vigtigt for Venstre, at det bliver gjort klart, hvilke oplysninger der må opbevares, til hvilket formål oplysningerne må anvendes, og i hvor lang tid oplysningerne opbevares. For Venstre er det centralt, at vi får lavet nogle konkrete regler for politiets brug af nummerpladescannere og oplysninger, som udkommer heraf.

Lovforslaget indeholder som sagt en bemyndigelse til justitsministeren, som giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, bl.a. om politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse. Det er vigtigt for Venstre, at der bl.a. er så megen åbenhed om, hvilke beføjelser ministeren får, at udvalget orienteres løbende om processen og kan fastsætte reglerne.

Venstre har noteret sig, at Dansk Industri og Dansk Luftfart har udtrykt bekymring, hvad angår de administrative og økonomiske byrder, som erhvervet ifølge dem potentielt pålægges. Det er helt centralt, at vi ikke unødvendigt sender regningen videre til erhvervslivet, der i forvejen er offer for alt for høje afgifter og byrder. Det ligger Venstre meget på sinde, at vi altid arbejder for at sikre bedre rammevilkår for vores erhvervsliv, og derfor vil Venstre også stille spørgsmål under udvalgsbehandlingen vedrørende bekymringen fra Dansk Industri og Dansk Luftfarts side.

Til sidst vil jeg sige, at Venstre er positive over for forslaget og ser gode takter i det. Jeg ser frem til udvalgsbehandlingen, hvor vi kan få præciseret nogle af de dele af lovforslaget, som Venstre har betænkeligheder ved. Tak for ordet.

Kl. 10:28

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Hr. Preben Bang Henriksen som Venstres ordfører.

Kl. 10:24

Kl. 10:24

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak. Venstres ordfører på sagen, hr. Karsten Lauritzen, kunne ikke være til stede. Jeg har lovet at læse hans tale op, og den er, som følger:

Vi behandler i dag regeringens forslag, L 95, om ændring af udlændingeloven. Forslaget handler om at styrke kontrolmulighederne for politiet ved landegrænser og i lufthavne og om skærpelse af bødeniveauet for udlændinges ulovlige indrejse, ophold og arbejde. Lovforslaget giver endvidere politiet en udtrykkelig hjemmel til at modtage relevante passageroplysninger fra toldmyndighederne og en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse.

Derudover indeholder lovforslaget, at en nummerpladegenkendelse, som tidligere har været på forsøgsbasis, anvendes som permanent arbejdsredskab for dansk politi ved kontrol i grænseområder, herunder, at der opstilles stationære ANPG-kameraer i nær tilknytning til udvalgte steder ved grænsepassager suppleret af mobile kameraer i grænseområderne.

Venstre vil gerne kvittere for, at der i lovforslaget lægges op til en skærpelse af bødeniveauet og strafudmålingen for udlændinge, som ulovligt rejser ind, opholder sig og arbejder i Danmark. Det er et vigtigt signal at sende til udlændinge, at vi hæver straffen for ulovlig indrejse, ophold og arbejde, samt at der er en skærpelse af straffen i forhold til gentagelsestilfælde. Dog sætter vi spørgsmålstegn ved, om det er nok at skærpe strafudmålingen og øge bødeniveauet for at være kommet ind på ulovlig vis i Danmark. Det har de seneste dages debat jo også vist at man i allerhøjeste grad kan sætte spørgsmålstegn ved.

I forhold til den permanente brug af nummerpladescannere er Venstre som udgangspunkt positive over for brugen heraf, dog

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Trine Bramsen som Socialdemokratiets ordfører.

Kl. 10:28

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

Kriminaliteten i Danmark går ned på langt de fleste områder. Ikke siden 2007 har vi haft så få indbrud, og antallet af sommerhusindbrud er det laveste i 35 år. Det er positivt. Men kampen slutter ikke her. Den fortsætter, så længe danskere er ofre for kriminelles uønskede adfærd. Kriminelle krydser i stadig større omfang grænser. Det er ikke alene en udvikling, vi ser i Danmark, men i hele verden. Derfor skal vi naturligvis også indrette vores indsats over for kriminelle, så den modsvarer udviklingen.

Med forslaget her ønsker regeringen at styrke politiets kontrolmuligheder i grænseområder og lufthavne, herunder ved de indre grænser. Det drejer sig bl.a. om tilvejebringelse af en ny retslig ramme for politiets udførelse af kontrol med udlændinge i grænseområder og lufthavne samt justering af bødeniveauet for udlændinges ulovlige ophold i Danmark. Det betyder bl.a., at der gives grundlag for nummerplade- og passcannere, der er effektive redskaber til bekæmpelse af ulovligheder. Den intelligente grænsekontrol giver et godt grundlag for at kode de kriminelles adfærdsmønstre og på det grundlag sætte en stopper for deres uønskede aktiviteter – det være sig i forhold til både menneskesmugling, planlægning af terror, udenlandske tyvebander og ikke mindst ulovlig indrejse.

Lovforslaget indeholder også en bemyndigelse til, at justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om kontrollen, herunder om politiets adgang til oplysninger til brug for kontrollens udførelse, bl.a. oplysninger fra flyselskabernes bookingsystemer. Det er vel at mærke oplysninger, som allerede optages af flyselskaberne, og som kan bidrage til politiets arbejde med forebyggelse og opklaring af kriminalitet.

Som jeg startede med at sige, skal vi fra politisk hold konstant være parate til at sætte ind over for kriminelles uønskede adfærd med nye redskaber. Det er på den baggrund, at vi i dag diskuterer det her lovforslag. Med de ord skal jeg meddele, at vi Socialdemokrater støtter forslaget her.

Kl. 10:31

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger, først fra hr. Christian Langballe.

Kl. 10:31

Christian Langballe (DF):

Tak for ordet. Jeg har et spørgsmål, for noget, der undrer mig ved det lovforslag, vi står med her, er det ganske enkle, at man laver en masse krumspring og en masse lappeløsninger, fordi man ikke tør eller vil indføre en egentlig grænsekontrol. Altså, der er jo for vores vedkommende ikke nogen tvivl om, at den mest intelligente kontrol er grænsekontrol. Der står nogle nede ved vores grænser og holder øje med den trafik, der går ind og ud, og det er naturligt at gøre det der, hvor Danmarks grænse begynder eller slutter.

Så jeg kan ikke forstå, hvorfor regeringen og Socialdemokratiet ikke er langt mere ambitiøse, sådan som vi er det, i forhold til simpelt hen nu at få indført den her grænsekontrol. For alt det her er jo bare krumspring. Man laver en kontrol, som ikke må kaldes en grænsekontrol, og som derfor ikke må stå ved grænsen. Den må godt være i en 20-kilometerszone; den må bare ikke være nede ved grænsen. Det er jo sådan noget, man har fundet ud af i den her Schengen-utopi: at man ikke må have grænsekontrol.

Jeg vil spørge ordføreren om det her forhold.

Kl. 10:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:32

Trine Bramsen (S):

Vi Socialdemokrater er optaget af den kontrol, der virker. Og må jeg ikke give et eksempel på, hvor den her grænsebomstankegang faktisk er ved at blive afskaffet. Ude i Københavns Lufthavn er det jo sådan, at der i dag sidder politifolk og kontrollerer alle, der går igennem; det er en fysisk kontrol af de mennesker, der går igennem. Der har faktisk været et ønske fra politiet om i stedet at få elektroniske passcannere, for så kan politiet bruge deres energi på de kriminelle, dem, der boner ud.

Det er jo et godt eksempel på, at det her med bare at placere en bom og noget mandskab ikke nødvendigvis er den bedste løsning, men at vi ved hjælp af teknologien og intelligent kontrol kan få ram på dem, der er problemet: tyveknektene og de andre kriminelle.

Kl. 10:33

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 10:33

Christian Langballe (DF):

Altså, må jeg være så fri at sige: sludder, vrøvl og spin. Jeg ved godt, at Socialdemokratiet og andre partier her i Folketinget – meget dygtigt i øvrigt – fik det til at handle om, at vi ville have sat sådan en rød-hvid-malet bom op nede ved grænsen. Sikke dog noget sludder! Det har jo da aldrig nogen sinde været det, vi har tænkt os.

Det, vi har tænkt os, er bl.a. elektroniske passcannere, fint, glimrende for os, nummerpladescannere, glimrende for os. Vi siger bare, at det naturlige sted at lave kontrollen vil være ved grænsen. Det er meget enkelt, at der sidder nogle intelligente toldere dernede og også holder øje med trafikken. Men så placerer man bare de toldere et an-

det sted, længere oppe i landet, fordi de ikke må stå nede ved grænsen. Det synes vi jo er absurd.

Kl. 10:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:33

Trine Bramsen (S):

Det er da så bare lidt bemærkelsesværdigt, at Dansk Folkeparti lige nu kører en storstilet annoncekampagne, hvor der netop er rød-hvide grænsebomme og et krav om, ja, grænsebomme. Men lad nu det ligge.

Det naturlige for os Socialdemokrater er at jagte de kriminelle, og derfor er vi optaget af, hvordan vi bedst muligt får ram på de kriminelle uden at genere ganske almindelige lovlydige borgere, der hver dag krydser grænsen i forbindelse med arbejde og lovlydige ærinder. Og jeg synes ærlig talt, det ville klæde Dansk Folkeparti, hvis de også begyndte at fokusere på at fange de kriminelle.

Kl. 10:34

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll, kort bemærkning.

Kl. 10:34

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I flere af høringssvarene udtrykkes der bl.a. også bekymring over, at Datatilsynet egentlig ikke er nok inde over det, hverken i forhold til nummerpladekontrollen eller passageroplysningerne, inden vi egentlig vedtager lovforslaget her i Folketinget. Det virker ikke, som om det er noget, der har indgået i overvejelserne hos ordføreren. Er der slet ikke nogen bekymringer fra Socialdemokraternes side for, om man kommer til at vedtage noget, man ikke ved hvad er? Så kan man jo i hvert fald på den korte bane glæde sig over, at man bemyndiger det til en partifælle, men det kan jo hurtigt blive anderledes, hvis vælgerne vil det. Har man ikke nogen bekymringer i den retning?

Kl. 10:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:35

Trine Bramsen (S):

Vi Socialdemokrater har fuld tillid til, at justitsministeren vil varetage det ansvar, vi giver her i dag, med respekt for, at der selvfølgelig skal være den fornødne balance. Og så må jeg sige, at det jo ikke er sådan, at vi vedtager det her i dag, og så har Folketinget ikke et ord at skulle have sagt. Nej, vi har jo altid en mulighed for at gå ind og se ministeren efter. Det er vores forpligtelse som Folketing.

Kl. 10:35

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 10:35

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Skal jeg forstå på den måde, at Socialdemokratiet i virkeligheden slet ikke bekymrer sig om almindelige menneskers ret til et privatliv? Det kaster man bare over til justitsministeren. Det er jo ikke et svar. Jeg synes da, det er en grænseløst naiv tiltro til, at den til enhver tid siddende regering bare vil gøre det bedste. Der er i hvert fald for vores vedkommende en tiltro til, at nogle vil gøre det bedre end andre, men det er jo en politisk vurdering.

Det, der er det interessante, er: Har vi hånd i hanke med, hvad det er for nogle bemyndigelser, vi giver, og er der en bekymring, når Datatilsynet siger, at man faktisk ikke aner, hvad man gør, hverken

på det ene eller det andet område? Nu har vi jo siddet sammen i arbejdsgruppen vedrørende digital sikkerhed og al den slags. Jeg er lige ved at sige, at det da er utroligt, at man kan ignorere de her høringssvar, samtidig med at man har siddet og lavet det arbejde. De to ting hænger overhovedet ikke sammen i min verden.

Kl. 10:36

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 10:36

Trine Bramsen (S):

Må jeg ikke minde om, at vi har at gøre med et meget alvorligt problem. Terror er ikke for sjov. Vi ser i stadig større omfang, at kriminaliteten krydser grænser, og derfor er udgangspunktet for det lovforslag her ikke at skade ganske almindelige mennesker, ikke at snage i deres privatliv, men at få et effektivt redskab, så vi kan forebygge og så vi kan bekæmpe de mennesker, der har ondsindede ærinder.

Lad mig gentage, at jeg har fuld tillid til, at den bemyndigelse, som vi i dag diskuterer her i Folketinget, vil blive varetaget med respekt for den balance, og at vi selvfølgelig konstant vil kunne følge med i det arbejde her fra Folketingets side.

Kl. 10:37

Formanden:

Så er der en kort bemærkning fra fru Pernille Skipper.

Kl. 10:37

Pernille Skipper (EL):

Jeg kunne godt tænke mig, at ordføreren ville uddybe svaret på spørgsmålet fra Liberal Alliance. Altså, der er jo ikke nogen grænser, som lovforslaget ligger lige nu. Der er en bemyndigelsesbestemmelse, hvor ministeren får lov til at bestemme, hvad for nogle oplysninger der må indsamles, hvor længe de må gemmes, hvad de må bruges til, hvem de må videregives til. Bekymrer det på ingen måde ordføreren, at oplysninger om, hvor danske borgere befinder sig, bare sådan vil kunne indsamles en masse, og at man ikke engang aner, hvad Datatilsynet siger til det endnu, andet end at de tidligere har udtrykt bekymring, da man prøvede på at gennemføre det bare sådan uden at spørge først?

Kl. 10:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:38

Trine Bramsen (S):

Med det her lovforslag forholder det sig som med alle andre lovforslag: Vi forholder os meget nøje til, hvad der står; vi overvejer det naturligvis; vi vejer de fordele og ulemper, der kan være ved et lovforslag. I det her tilfælde er vi altså nået frem til hos Socialdemokraterne, at vi ikke er bekymrede over den bemyndigelse, som vi giver til ministeren. Vi har tillid til, at ministeren vil forvalte den med stor ansvarlighed. Og så må jeg også lige tilføje, at der jo ikke er tale om nye oplysninger. Der er tale om oplysninger, som flyselskaberne allerede indsamler.

Kl. 10:39

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 10:39

Pernille Skipper (EL):

Nu skal jeg jo ikke sætte spørgsmålstejn ved, hvorfor Socialdemokraternes ordfører stoler på den socialdemokratiske minister. Det gi-

ver god mening, og det er jeg også glad for at høre. Det lyder, som om det går godt i partiet. Super!

Har ordføreren måske en overvejelse om, at der kunne være nogle fra den anden side af Folketingssalen, der en dag satte sig på den ministerpost, og som måske var mindre optaget af borgernes datasikkerhed, ret til at holde egne personfølsomme oplysninger fortrolige, ret til privatliv, med hensyn til hvor man befinder sig henne hvornår, når man ikke er mistænkt for noget kriminelt?

Kl. 10:39

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:39

Trine Bramsen (S):

Jamen generelt skal det være sådan i det her Folketing, at vi konstant følger ministrenes gøren og laden. Det vil sige, at går man ud over de beføjelser, vi mener er rimelige her i Folketinget, så er det jo klart, at vi skal skride ind, og jeg vil da ikke afvise, at der i et tænkeligt scenarie kan være en borgerlig minister, der går alt for langt. Men jeg mener faktisk, det er Folketingets opgave at overvåge ministeren, og i det her tilfælde har hverken jeg eller Socialdemokraterne grund til at betvivle, at justitsministeren vil forvalte den her bestemmelse med stor ansvarlighed.

Kl. 10:40

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Christian Langballe som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:40

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Tak. Schengensamarbejdet blev i sin tid båret frem af den utopiske idé om det grænseløse Europa. Ideen har den forudsætning, som er EU's forudsætning i dag, at nationalstaterne er noget skidt, og at grænserne udtrykker noget frygtelig ondt. Der må simpelt hen ikke være grænser, og derfor må der heller ikke være en grænsekontrol.

Forslaget i dag er sådan set udtryk for den utopiske idé om det grænseløse Europa og så det møde med virkeligheden, som finder sted lige i øjeblikket. Det forhold, at vi ikke har nogen grænsekontrol, har jo gjort, at de her kriminelle vender tilbage igen og igen. Ideen har altså lidt skibbrud i mødet med virkeligheden. Schengens ydre grænser er hullede som en si, og netop sikringen af de ydre grænser var jo selve forudsætningen for, at man skulle opgive grænsekontrollen. Udenlandske røverbander går på rov i Danmark; østeuropæiske kriminelle kommer igen og igen og begår kriminalitet i Danmark, selv om de er udstvist. Vi har set det i medierne, og det er jo en grotesk farce, der finder sted.

Nu prøver man så med lappeløsninger, som man kalder intelligent kontrol eller grænseområdekontrol, for det må jo ikke hedde grænsekontrol. Lad mig sige det med det samme: Der findes i den nuværende situation kun én intelligent kontrol, og det er altså grænsekontrol. Alt andet er lappeløsninger.

Nuvel, forslaget er en lappeløsning, men det er da bedre end ingenting. Der er så et forhold, som jeg finder direkte besynderligt og egentlig også forargeligt – der følger nemlig slet ikke nogen penge med. Forslaget er udgiftsneutralt. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Hvordan forestiller man sig at der virkelig kan ændres afgørende på den nuværende kritiske situation, hvis der ikke sættes midler af til den forøgede kontrol, som man vil foretage?

Ja, det er en lappeløsning. Forslaget er så lavet efter både hollandsk og fransk forbillede, bl.a. ved at udvide kontrollen fra køretøjer til fly og skibe og også ved at give justitsministeren en bemyndigelse til at lave nogle retningslinjer for, hvordan kontrollen i grænse-

området – ja, sådan hedder det jo – kommer til at foregå. Og det er der jo sådan set behov for. De har i Holland, som man har som forbillede, lavet nogle regler, hvor det drejer sig om at tydeliggøre kontrollens intensitet og hyppighed og selektivitet – altså præmisserne for, hvor intenst, hvor ofte og hvordan stikprøvekontrollen kan foregå. Og på den måde kan man jo så komme uden om grænsekontrol eller det overhovedet at tale om det.

Det bliver også lavet sådan, at man kan udveksle oplysninger mellem toldmyndigheder og politi, og det er der så faktisk behov for, vil jeg mene, selv om man selvfølgelig skal holde kritisk øje med borgernes retssikkerhed – det er klart. Men lad mig lige nævne, at man i august, fordi man fra regeringens side mente, at der manglede hjemmel til at lave det her PIU-samarbejde, som var i gang i Københavns Lufthavn mellem Københavns Politi og tolderne, og som gjorde, at man kunne kontrollere og fange de kriminelle og dem, der ikke har noget at gøre i Danmark, ophævede det samarbejde. Hjemmelen til, at det samarbejde kan foregå, er væk, og dermed efterlader man betjentene i lufthavnen fuldstændig i ingenmandsland. Kontrolmyndighederne derude har selv givet udtryk for, at der er opstået en fuldstændig grotesk situation ude i Kastrup Lufthavn, hvor der – som en udtaler – kan gå en terrorist igennem, som før var blevet stoppet. Det er selvfølgelig utåleligt, at det er sådan, og jeg håber jo så også – det har vi spurgt om – at der faktisk kommer en forholdsvis hurtig løsning på den her situation. Så selvfølgelig skal der foregå en form for kontrol.

Det er så også fint nok, at bødestraffene forhøjes i forhold til ulovligt ophold og i forhold til det at arbejde ulovligt i Danmark. Vi så gerne, at de var endnu højere. Men bare lige for at sige det, som det er: Vi ville gerne have, at man var gået til biddet og havde indført en grænsekontrol, som er den eneste virkelig intelligente kontrol. Og det skal selvfølgelig suppleres med nummerpladescannere og passcannere osv. – glimrende.

Det er altså vores opgave at beskytte Danmark og danskerne, og det gøres bedst ved grænsen – det vil sige den grænse, der markerer, at der er noget, der hedder Danmark, og hvor danskerne lever deres liv. Den grænse udtrykker jo, at Danmark er en nationalstat, og grænsekontrollen udtrykker, at vi er villige til at forsvare Danmark imod bl.a. den her grænseoverskridende kriminalitet. Derfor vil vi også gerne i forbindelse med andenbehandlingen af dette lovforslag stille et ændringsforslag om at genindføre grænsekontrollen. Tak for ordet.

Kl. 10:46

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører.

Kl. 10:46

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for ordet, formand. Vi Radikale kan bakke op om, at man benytter skrappe midler til at foretage kontrol i grænseområder og lufthavne, eftersom det ligger inden for Schengenaftalen og allerede praktiseres i Holland. Der er behov for en vis grad af grænsekontrol baseret på intelligent politiarbejde og ikke baseret på gammeldags grænsekontrol. Det anerkender vi, og vi kan derfor støtte forslaget her.

Jeg vil dog også være ærlig og sige, at vi har været ret optaget af den automatiske nummerpladegenkendelse, også kendt som ANPG, og det vil vi også være fremadrettet. Det er uhyre smart, men der er også en risiko for, at det kan være en glidebane, for teknologien kan bruges til mangt og meget. Men på nuværende tidspunkt kan vi godt bakke op om politiets brug af ANPG.

Så samlet set kan vi fra radikal side støtte dette forslag. Tak for ordet.

Kl. 10:47

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Karina Lorentzen Dehnhardt som SF's ordfører.

Kl. 10:47

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Der er ingen tvivl om, at intelligent grænsekontrol er vejen frem. Syd- og Sønderjyllands Politi havde jo indbudt både Retsudvalget og Udvalget for Udlændinge og Integration til en dag – i mandags – hvor de fortalte om resultaterne med det, som de har afprøvet, og man må jo bare sige, at resultaterne er overbevisende.

Man har fået bedre muligheder for at gå efter omrejsende kriminelle, og i visse tilfælde begynder de nu endda at gå uden om Danmark, fordi de ved, at risikoen for at blive taget er markant. Hvis man skal tage deres ord for pålydende, er det i hvert fald bedre at bruge kræfterne på den her måde end at stoppe alle på må og få, og det tror jeg på at de ved noget om, for det er dem, der har det politifaglige overblik.

Så vi skal selvfølgelig gå den vej, og vi har også i SF varmt støttet tanken om nummerpladescannere. Vi synes faktisk, at det giver nogle rigtig gode muligheder. Vi har set i England, hvordan det faktisk får knaldet kriminelle, og hvordan man meget målrettet kan gå efter lige præcis dem. Der er også gode erfaringer med det testede udstyr i Danmark, så det kan helt sikkert være værdifuldt i kampen mod cabotage og omrejsende kriminelle.

Det eneste, jeg ikke er helt så glad for, er, at det her lovforslag ikke rigtig pinder ud, hvordan sådan en ordning skal se ud. Altså, vi ved ikke ret meget om, på hvilken måde data skal indsamles, på hvilke betingelser, og hvor længe de skal opbevares. Vi er en anelse bekymret ved bare at give ministeren fuldt go til at lave en ordning, fordi vi reelt ikke ved, hvad det er, vi siger ja til. Så det vil være rigtig, rigtig godt, at vi får en politisk vurdering af det spørgsmål, når man ved, hvordan ordningen skal indrettes.

Vi tænker da i hvert fald i SF, at man snart må have noget klart, eftersom ordningen er tiltænkt at træde i kraft allerede den 1. marts, så det må være tæt på. Vi er ikke så glade for i SF, at man skal overvåge alt og alle, og derfor er det yderst interessant for os at få nærmere viden om, hvordan ordningen skal indrettes.

I forhold til passagerlister vil jeg sige, at det jo er et redskab, vi allerede har. Vi er rimelig betrygget ved, at det, ministeren lægger op til, er, at man skal gå efter de kriminelle, man skal ligesom have nogle i kikkerten. Det er ikke en overvågning af alt og alle og deres rejsemønstre. Det er lidt anderledes med det, man kigger på på EU-plan på nuværende tidspunkt. Den model kommer vi til at forholde os til senere, og den virker noget mere aggressiv end det, der lægges op til her.

Det er fint, at der også kommer en eller anden hjemmel til at gøre, som man gør i Frankrig og i Holland, hvor man kan lave ikke systematiske kontroller, men i hvert fald en form for grænsekontrol, når man står med helt særlige udfordringer som f.eks., at der kommer rigtig mange illegale rejsende på et tidspunkt, og man så kan reagere på den udfordring. Så det synes vi sådan set er fint, men vi må også sige, at der er nogle ting, som skal udbores i udvalgsbehandlingen, inden vi kan tage endelig stilling. Vi er overordnet positive, men vi har altså bekymringer i forhold til nummerpladescannere.

Kl. 10:51

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Christian Langballe.

Kl. 10:51

Christian Langballe (DF):

Jeg vil godt anføre en enkelt bemærkning til ordførerens tale, for der var et udtryk, som overhovedet ikke optræder i forslaget, men som jeg forventer vil blive brugt i den igangværende debat, nemlig intelligent grænsekontrol. Det står der ikke noget om i forslaget. Der står intelligent kontrol af grænseområderne, men der står ikke intelligent grænsekontrol. Vi vil gerne have en intelligent grænsekontrol, det har vi sagt hele tiden, men det er bare ikke det, der er tale om her.

Kl. 10:51

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 10:51

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Det var vist mest en kommentar. Det, som Dansk Folkeparti sidst indførte, var jo heller ikke en grænsekontrol, selv om man talte rigtig meget om det, det var en toldkontrol. Jeg tror godt, man kan tillade sig at kalde det her, som forslaget giver mulighed for, for en intelligent grænsekontrol, forstået på den måde at det ikke nødvendigvis er kontrol på en stiptet linje af identitet og af pas, og hvor man ikke har mulighed for at stoppe alle sammen. Her kan man indrette sin – hvad kan man kalde det – grænsekontrol der, hvor man har en forventning om at de kriminelle befinder sig, så man går målrettet efter dem. Jeg kan kun opfordre til, at Dansk Folkepartis ordfører kommer på sådan et besøg hos Syd- og Sønderjyllands Politi, for de kan faktisk fortælle om ret markante resultater med lige præcis den her type.

Kl. 10:52

Formanden:

Hr. Christian Langballe? Ikke mere. Så siger jeg tak til SF's ordfører. Så er det fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at sige, at vi i Enhedslisten sådan set er helt enig i det formål, der hedder, at ønsker vi i højere grad at blive bedre til at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, som indebærer nogle af de mest forfærdelige kriminalitetsformer, man overhovedet kan forestille sig, så er en grænsekontrol et af de redskaber, der er nødvendig. Derfor synes vi også, at det her med at give en udvidet mulighed for, at politiet kan kontrollere køretøjer, er et fint element i lovforslaget – ikke mindst når man tænker på, at der er mennesker, der kommer til Danmark, som ikke har nogen tilknytning til Danmark, som ikke har familie her, som ikke har et liv her, men gentagne gange kommer til Danmark for at begå kriminalitet. Der foregår i høj grad menneskehandel fra Østeuropa, hvor mennesker lever under meget, meget fattigere kår, end vi gør her i Danmark, og nogle, især kvinder, bliver snydt, bedraget, tvunget til at komme med til Danmark, og for manges vedkommende så tvunget ud i prostitution eller tvangsarbejde. Det er ganske uhyggeligt, og det er noget af det, som jeg håber vi kan blive bedre til i Danmark at forhindre.

Når det er sagt, har vi i Enhedslisten et problem med de to bemyndigelsesbestemmelser, der også er i lovforslaget. Der er to bestemmelser, som giver ministeren mulighed for at fastsætte nogle regler senere. Det er for det første helt principielt en usik, at ministre bare får bemyndigelse til at fastsætte regler, fordi de er svære. Det skal være, hvis ikke de er så vigtige, at man måske kan gøre det, men hvis de er svære og vigtige, er det en usik at lade en minister udforme reglerne. Og hvis man gør, som den socialdemokratiske ordfører lige argumenterede for, nemlig sagde, at så længe Folketinget holder øje med ministrene og overvåger ministrenes arbejde, som

jeg tror var det udtryk der blev brugt, så er det okay, kunne jeg sige, at så har vi ikke behov for et Folketing, for så kan vi sætte ministrene til at udforme lovgivningen, og så skal vi andre bare holde øje, og så kan vi sådan træde ind, hvis vi synes, det er forkert. Så i Enhedslisten er vi principielt imod, at man sådan slynger om sig med bemyndigelsesbestemmelser og da især i det her tilfælde, når begrundelsen er, at man simpelt hen ikke har kunnet finde ud af at udforme lovgivningen på en ordentligt måde, inden lovforslaget skal behandles, og så bliver man nødt til at lade ministeren udforme det senere, og så håber vi, det går godt. Det synes vi ikke er i orden.

Det andet er også indholdet af de to bemyndigelsesbestemmelser. Den ene giver politiet adgang til nogle passageroplysninger – noget, som jeg godt har hørt justitsministeren er svært begejstret for at politiet skal have adgang til, men som altså har været forsøgt forhandlet i EU i 2 år efterhånden, hvor parlamentet netop af hensyn til grundlæggende frihedsrettigheder har forhindret at køre en lovgivning igennem. Nu vil man så i stedet for give politiet direkte adgang til bookingsystemerne, give dem adgang til nogle mindre oplysninger, de oplysninger, der skal opbevares efter luftfartsloven, men dog stadig nogle personfølsomme oplysninger.

I lovforslaget er der to muligheder. Den ene er, at toldmyndighederne i forbindelse med deres arbejde fortæller politiet, at der er nogle oplysninger, der er interessante. Der er altså også, i modsætning til hvad SF's ordfører lige sagde, en direkte adgang for politiet til at kigge i oplysningerne. Det er i hvert fald det, der står i bemærkningerne. Derudover handler den anden bemyndigelsesbestemmelse om det her med overvågning af nummerplader. I Enhedslisten kan vi ikke have noget imod, at man tjekker, om en nummerplade er efterlyst, og vi har heller ikke noget imod, at det er en scanner, der tjekker, om en nummerplade er efterlyst, om en bil skal til syn, om forsikringen ikke er betalt, men vi har et problem, når man så også gemmer oplysningerne på positioner på alle de borgere, som ikke har gjort noget som helst galt, og som har fuldstændig styr på deres papirer og i øvrigt ikke er mistænkt for noget kriminelt.

De her oplysninger har man ikke kunnet finde ud af at afgrænse, man har ikke kunnet finde ud af at afgrænse, hvor mange oplysninger politiet må indhente, hvor lang tid de må gemmes, hvad de må blive brugt til, hvem politiet må dele de her oplysninger med, og det er man i en dialog med Datatilsynet om. Men fordi man ikke har kunnet finde ud af det, og fordi man ikke har kunnet finde ud af at afgrænse det, selv om det er i netop den afgrænsning, der ligger en eller anden form for retssikkerhed, har man besluttet sig for, at det nok er bedre bare at overlade det til ministeren. Og igen vil jeg sige, at det er problematisk, at fordi noget er svært, fralægger Folketinget sig ansvaret og lader det være op til minister og embedsværk. Det er både en praktisk problemstilling, og det er også en principiel problemstilling, at vi ikke ønsker at indføre et system, hvor ganske almindelige mennesker bliver overvåget på deres gøren og laden, når de ikke er mistænkt for noget kriminelt.

Så vil jeg slutte af med at sige, at jeg er ked af, at Venstres ordfører ikke kunne være til stede i dag, så man ikke kunne stille spørgsmål til Venstres ordfører, da Venstre jo også tidligere har været kritisk over for netop det her nummerpladegenkendelsesystem. Så hvis hr. Preben Bang Henriksen vil videregive til Venstres ordfører, at vi meget gerne hører om, hvad der har gjort, at Venstre ikke længere er kritisk over for nummerpladeregistreringssystemet, ville jeg værdsætte det.

Kl. 10:58

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som Liberal Alliances ordfører.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Ja, så er freden forbi – i hvert fald glæden. Nej, jeg glæder mig faktisk over om ikke andet så fru Pernille Skippers tale, når jeg nu ikke kan glæde mig over lovforslaget.

Det er selvfølgelig fint, at der er forskellige former for alvorlige forbrydelser, som man gerne vil gøre noget for bedre at kunne opklare. Det har vi sådan set ikke noget imod i Liberal Alliance. Men vi har noget imod, at justitsministeren kommer til Folketinget med sådan en gang makværk, som det her lovforslag i virkeligheden er. Sjældent har jeg dog set mage. Det er jo et fuldstændig ugennemarbejdet lovforslag, som Folketinget bliver præsenteret for, og hvis der var nogen form for rimelighed til, så sagde Folketinget til justitsministeren, at hun måtte gå hjem og lave arbejdet færdigt.

Sagen er den, at både hvad angår oplysninger om flypassagerer og spørgsmålet om scanning af nummerplader, har man ikke præcist afgrænset, hvad man vil, med hensyn til hvilke oplysninger der skal bruges på hvilken måde og i hvilket omfang. Det er Datatilsynet kritisk over for, og det er jo bagvendt, at Datatilsynet skal involveres, efter Folketinget har behandlet det, i stedet for at vi kunne få nogle klare svar på, hvordan Datatilsynet forholder sig til de her ting. Det er spørgsmålet om retssikkerhed, det er spørgsmålet om ret til privatliv, og det er spørgsmålet om ret til ikke at blive overvåget.

Jeg synes også, det er bemærkelsesværdigt, at den socialdemokratiske ordfører, når jeg spørger ind til de her problematikker, siger: Jo, jo, men det er jo, fordi det er et alvorligt problem. Det betyder på almindelig dansk, at jo mere alvorligt problemet er, jo mindre alvorligt skal vi tage spørgsmålet om retssikkerhed. Det er jo den fuldstændig omvendte verden og en fuldstændig bagvendt argumentation.

Jeg synes, at justitsministeren burde sætte skub i arbejdet med at få konkretiseret de her ting, sætte skub på dialogen med Datatilsynet og indkalde Folketingets partier til en drøftelse, sådan at vi kan få afgrænset de her ting på en betryggende måde, sådan at vi kan bekæmpe den alvorlige kriminalitet med respekt for retssikkerhed og borgernes privatliv. Det ville være en meget smuk gestus fra justitsministerens side, og det ville sikre, at vi får en bedre lovgivningskvalitet.

Liberal Alliance kan ikke på det foreliggende grundlag stemme for lovforslaget, men jeg vil bestemt ikke afvise, at vi, hvis justitsministeren vil være med til at igangsætte en sådan proces, som jeg lige har redegjort for, vil kunne ende med at stemme for et lovforslag. Men det kræver altså, at man får grundigheden, kvaliteten og processen i orden. Vi vil stille os på borgernes side, og så længe, det har den karakter, som det har nu, vil vi være modstandere af forslaget.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Mike Legarth som konservativ ordfører.

Kl. 11:02

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Det Konservative Folkeparti er enige i, at der skal gøres mere for at forhindre ulovlig indvandring og indrejse. Vi er også enige i, at det er en god idé at benytte nye teknologiske løsninger og muligheder til at hjælpe politiet. Men vi vil bare som en sidebemærkning notere og gøre opmærksom på, at vi ikke tror, at man løser ret meget ved at sætte passannere op ved grænsen. Det er en anelse naivt at tro, at kriminelle, der er udvist, stiller sig op i kø og sætter deres eget pas foran sådan en scanner. Så det er ikke nok, der skal mere til, og der skal være mere intelligent grænsekontrol.

Så nytter det ikke meget at give politiet flere muligheder, hvis der ikke kommer flere politifolk til at udføre opgaverne. Så hvis der ikke

samtidig tilføres politiet flere ressourcer, vil den nye teknologi blive brugt meget mindre, og når det sker, vil det være på bekostning af andre opgaver, som så nedprioriteres. Derfor skal tingene gå hånd i hånd: nye metoder, intelligent kontrol, men det kræver flere politifolk og flere ressourcer.

Politiet har jo i forvejen rigeligt at se til, og der burde i det hele taget helt generelt tilføres politiet flere penge, så der kan komme flere politifolk på gader og stræder, der kan være med til at forhindre, at udviste eksempelvis kan rejse ind. Det var der jo et tv-program om i går, der på værste vis demonstrerede, at det foregår let. Men vi skal også være opmærksomme på, at vi er et land, der er omgivet af vand, så der er mange måder at komme ind i landet på.

Vi har tidligere foreslået, at overtrædelse af indrejseforbud skal straffes meget hårdere. Vi synes, det skal give 1 års fængsel, og det vil vi egentlig opfordre til at regeringen gør noget ved i en fart. Man kan på ingen måde være i tvivl om, at man overtræder et indrejseforbud, og i alt for mange tilfælde overtrædes indrejseforbuddet jo for at komme til Danmark, ind i Danmark, for at foretage ny kriminalitet. Det er derfor, vi mener, at en overtrædelse af et indrejseforbud skal straffes med minimum 1 års ubetinget fængsel.

Under udvalgsbehandlingen vil vi også bruge en del tid på at evaluere det nye automatiske nummerpladegodkendelsessystem. Vi mener ikke, at forslaget kan gå direkte til tredje behandling, før Datatilsynet har behandlet politiets notat om brugen af automatisk nummerpladegenkendelse. Årsagen til vores forbehold er jo, at vi vil være helt sikre på, hvad systemet bruges til, hvordan det bliver brugt, hvad data kan bruges til, og hvor længe data gemmes, og i det hele taget være sikre på, at det ikke kan eller skal bruges til masseovervågning.

Så det er altså med et vist forbehold, at vi på den ene side siger ja til en mere intelligent grænsekontrol, flere ressourcer, nye teknologier, men der er altså nogle ting, der skal være opfyldt, inden vi kan afgive støtte til lovforslaget.

Kl. 11:05

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 11:05

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Tak for kommentarerne, der er kommet. Jeg forstår sådan set godt, at Folketinget også i detaljer har behov for at diskutere forslaget her, for det er klart, at når vi giver nye beføjelser og udvider rækkevidden af myndighedernes arbejde, skal det rejse en nødvendig debat.

Jeg vil også gerne gøre det meget klart, at som landets justitsminister vil jeg gerne vide mere om, hvad der sker ved vores grænser. Jeg vil gerne have, at vores myndigheder har flere muskler til at kunne klare den opgave. Det hænger jo ganske enkelt sammen med, at stadig mere af den kriminalitet, vi ser i Danmark, kommer ind via grænserne. Kriminaliteten er i dag grænseoverskridende i al væsentlighed. Aktuelle udfordringer i form af terror, men også mange andre meget alvorlige kriminalitetsformer som illegal indvandring, menneskesmugling, menneskehandel, indsmugling af narko, våben og en række andre alvorlige kriminalitetsformer krydser vores grænser, og derfor bliver vi nødt til at have bedre styr på, hvad der sker ved vores grænseovergange.

Man kan sige, at forslaget, vi behandler her, jo først og fremmest er et spørgsmål om, at vi fra myndighedsside gerne vil bekæmpe ulovlig indvandring og den kriminalitet, der er tilknyttet. Jeg tror på, at det er intelligent, målrettet, analysebaseret grænsekontrol, der skal til. For selv hvis man måtte ønske sig tilbage til de gode gamle dage, hvor der stod en og verfede biler ind til siden, så var det mig bekendt ikke alle biler, der blev bedt om at køre ind til siden.

Der er mange rejsende ind og ud af Danmark både ved den helt fysiske, åbenlyse grænse mellem Danmark og Tyskland, men også

via Kastrup Lufthavn. Jeg besøgte lufthavnen i går, talte med vores politifolk derude. Vi taler lige nu om ca. 25 millioner indrejsende. Det vil ikke kunne lade sig gøre at kontrollere hver enkelt af dem, i hvert fald ikke, hvis vi vil bruge vores politiressourcer så klogt som muligt. Derfor vil det jo være at stikke danskerne blå i øjnene, hvis man siger, at vi vil kunne kontrollere hver enkelt indrejsende til Danmark.

Vi skal gøre noget andet. Vi skal med ny teknologi og med et bagvedliggende analyseapparat vide, hvor kontrollen skal sættes ind. Det er derfor, vi gerne vil bruge nummerpladescannere; det er derfor, vi gerne, som den socialdemokratiske ordfører var inde på tidligere, vil bruge passcannere i Københavns Lufthavn. Det er fuldstændig rigtigt, at det, der er hele tanken med det, jo er, at de mange mennesker, der rejser ind og i øvrigt ud af Danmark alene med det formål at komme på arbejde eller på ferie, hurtigt skal igennem paskontrollen, for at vi så kan frigøre også politiressourcer til den rigtig væsentlige paskontrol, nemlig der, hvor der er mistanke om dokumentfalsk, hvor der er mistanke om, at det ikke er den rigtige person, der bærer passet, eller hvor der kan være rejsemønstre, der ser mistænkelige ud, eller hvor vi ved, at der kan være menneskesmuglingsruter. Det er det, der er hele tanken med det her.

Dermed lægger forslaget jo også op til, at politiet får både nye og effektive redskaber. Engang imellem kan man jo godt blive rundtosset, også som justitsminister, for Venstre har i offentligheden sagt, at der ikke er noget nyt i forslaget her, og andre partier siger, at der er så meget nyt, at de ikke vil stemme for det. Det er endda partier inden for samme politiske blok, så måske man også lige skulle tale sammen internt om, hvordan lovforslaget her skal forstås. Jeg tror såmænd nok, at det er hr. Simon Emil Ammitzbøll, der har ret, nemlig i at der er nye ting i forslaget her. Vi kan så selvfølgelig være uenige om, om det er den rigtige vej at gå eller ej.

Med alt det her siger jeg jo også, at i respekt for Schengensamarbejdet og de både muligheder og begrænsninger, det giver, er der behov for at nytænke vores udlændingekontrol, og det er det arbejde, som vi gerne vil i gang med.

Kl. 11:10

Det er helt rigtigt, som flere har været inde på, at der er behov for at få fastsat nogle mere detaljerede regler i forhold til lovforslaget, der ligger her, og det kræver selvfølgelig, at justitsministeren holder tungen lige i munden. Det evner i hvert fald den justitsminister, der er nu. Det kan jeg godt give tilsagn om. Jeg har også ved flere lejligheder sagt, at jeg selvfølgelig vender tilbage til Folketinget, for det er en relevant diskussion for Folketingets partier.

For nu at blive helt konkret har jeg sagt, at når de overvejelser, der lige nu pågår mellem Datatilsynet og Rigspolitiet, er tilendebragt, vil jeg selvfølgelig vende tilbage til Folketinget. Nogle af de regler, der fortsat skal fastsættes nærmere, er om, hvor ofte kontrollerne skal og kan finde sted, hyppigheden, og hvad det er for en geografisk udstrækning, hvor de må foretages. Der kigger vi selvfølgelig ikke mindst til Holland, som har gode erfaringer allerede i dag.

Endelig er der spørgsmålet, som er rejst af Enhedslistens ordfører, om politiets selvstændige adgang til passageroplysninger, hvilket betyder, at politiet på et ikkesystematisk grundlag får adgang til oplysninger om bl.a. passagerers navne, fødselsdage, nationaliteter og visse oplysninger om flyafgange. Det er måske også vigtigt der at få sagt, at tidligere har politiet kun kunnet få sådanne oplysninger om flyankomster uden for Schengenområdet, og nu udvider vi det så til også at gælde inden for Schengenområdet. Så det er ikke et nyt regime som sådan. Det er en udvidelse af, hvilke passagerers oplysninger politiet kan få adgang til.

Jeg er altid optaget af, at vi finder den rette balance mellem myndighedernes evner, muligheder og kapacitet til at kunne imødegå, forebygge og bekæmpe kriminalitet og terror på den ene side og på den anden side det, der optager mange her, nemlig vores personlige

frihed og retssikkerhed i det hele taget. Jeg vil altså sige, at når det handler om adgang til passageroplysninger, er jeg ikke bekymret. Det hænger jo ganske enkelt sammen med det faktum, at oplysningerne findes. Flyselskaberne, rejsebureauerne og andre aktører ved jo, hvem det er, der flyver i flyene, hvornår de ankommer til Danmark, hvor de er rejst fra, hvor de måtte have gjort ophold undervejs i deres rejse. Det er jo oplysninger, der findes. Det, vi har behov for i Danmark, er det, vi diskuterer i dag.

Jeg vil gerne have, at de danske myndigheder har adgang til de oplysninger, også inden for Schengenområdet. Og det hænger jo sammen med det, som hr. Christian Langballe sådan set meget korrekt påpeger, nemlig at der ikke er nogen europæiske politikere, der med respekt for sig selv kan påstå, at alle Schengenrådets ydergrænser står fuldstændig, som de skal. Det er jo også derfor, vi gerne vil have en ordentlig kontrol af de ydre grænser i Kastrup Lufthavn. Der har vi et særligt ansvar, som vi skal leve op til. Men der er jo ikke nogen i dag, der kan garantere, at alle, der rejser inden for Schengenområdet, er her på et lovligt grundlag. Derfor bliver vi også nødt til at skærpe indsatsen inden for Schengenrådets grænser, og det er altså noget af det, vi gerne vil opnå med forslaget her.

Så vil jeg sige om det her forslag, og det kommer også til at gælde i andre sammenhænge: Jeg kommer ikke til på noget tidspunkt og i henhold til nogen lovgivning at påstå, at noget ikke er vidtgående, hvis det er det. Vi har netop førstebehandlet et lovforslag her i Folketingssalen om at kunne fratage folk passet på grundlag af en formodning om udrejse som hellig kriger til Syrien. Det er et meget vidtgående forslag, og der er også her tale om nye beføjelser til myndighederne. Derfor skal vi selvfølgelig tænke os godt om. Det har vi gjort. Hvad angår den videre udmøntning, vil vi selvfølgelig gøre det på helt tilsvarende vis, og hvad angår interessen for de automatiske nummerpladescannere, som jeg fuldt ud forstår, vender jeg altså også tilbage til Folketinget.

Kl. 11:14

Formanden:

Der er et par korte bemærkninger. Hr. Christian Langballe først.

Kl. 11:14

Christian Langballe (DF):

Altså, vi har jo ikke sagt, at man ikke kan lave teknologiske løsninger i form af passcannere og nummerpladescannere. Glimrende. Det eneste, vi bare påpeger, er, at forslaget jo selv bærer præg af, at det eneste, man ikke må kalde det, er grænsekontrol, fordi grænsekontrol i forhold til den her Schengenutopi er et fyord. Det må ikke nævnes. Vi siger bare det enkle, at det mest intelligente sted at foretage grænsekontrol er ved grænsen. Det er sådan set bare det, vi påpeger. Jeg mener sådan set rent principielt, at politikerne i stedet for at smyg sig udenom burde gøre op med den her utopi og så virkelig sætte ind på at få lavet en effektiv grænsekontrol.

Det der med, at der står folk nede ved grænsen, hvad skulle der egentlig være galt med det? Selvfølgelig er der alle mulige andre ting, man kan gøre, selvfølgelig, klart. Men det, at man ikke må kalde det en grænsekontrol, og det, at der faktisk ikke må være nogen fysisk ved grænsen, som holder øje med, hvem der kommer ind, og hvem der går ud, forstår jeg simpelt hen ikke. Der var en historie i medierne forleden dag om, at en IS-tilhænger rejste fra Istanbul og op igennem Europa og blev standset i den engelske paskontrol. Jeg synes, det er ganske elementært, at der sådan en kontrol, så vil det selvfølgelig gøre det bedre. Vi kan ikke lave et fintmasket net, der kan beskytte grænserne fuldstændig. Selvfølgelig kan vi ikke det. Det forestiller vi os heller ikke i vores parti.

Kl. 11:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:16

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Derfor bør man jo også støtte det her, for hele hensigten med det her er jo at få en øget kontrol med, hvad der sker ved vores grænseovergange. Den person, der måtte støtte Islamisk Stat, og som rejser via Istanbul gennem Europa, ville jeg da gerne finde ved den danske grænse, hvis han krydser den. Og det er jo noget af det, vi kan, hvis vi både arbejder sammen på tværs af grænserne, men også har teknologien til at kunne genkende, hvad enten der er tale om pas eller dokumenter fra andre myndigheder, som man ved er falske, eller at man kender personens rejsemønster. Det er lige præcis det, det handler om. Det er at få en bedre kontrol med, hvad der sker ved vores grænseovergange, men gøre det på den mest intelligente måde. Det er sådan set det, der er hele formålet.

Kl. 11:17

Formanden:

Hr. Christian Langballe.

Kl. 11:17

Christian Langballe (DF):

Det er jo sådan set også min påstand, at en egentlig grænsekontrol – selvfølgelig kombineret med alle mulige andre ting – ville være den mest intelligente grænsekontrol.

Men jeg vil så godt lige spørge om en anden ting. Vi støtter jo faktisk forslaget; vi har faktisk tilkendegivet vores støtte til det her forslag, men en ting, der så bare undrer os, er, hvorfor der ikke følger nogle penge med. Når nu det viser sig, at problemet er så stort og alvorligt, hvor søren er pengene så henne? Det er jo fuldstændig udgiftsneutralt. Man regner med, at man med de samme ressourcer kan lave en effektiv og intelligent grænsekontrol – hvorfor er der ikke sat nogle penge af til det?

Kl. 11:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:17

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil først og fremmest kvittere for, at Dansk Folkeparti stemmer for forslaget. Det er jeg glad for, og jeg havde sådan set også regnet med det, og jeg håber selvfølgelig, at mange flere partier er med.

I forhold til det økonomiske spørgsmål er det jo sådan, at vi er gået i gang med meget af det, der ligger her. Vi vil gerne sikre et stærkere lovgivningsmæssigt grundlag for at kunne gøre det, men eksempelvis er brugen af automatiske nummerpladescannere noget, forligskredsen allerede har taget fat på. Vi har draget de første danske erfaringer, politiet siger, at det er et godt instrument, og nu vil vi så gerne have det hjemlet på en ordentlig måde.

Hvad angår passagerlisterne og hele det arbejde, der pågår omkring bl.a. Københavns Lufthavn, så er det i en rigtig god gænge, og som jeg selv så det i lufthavnen i går, har Københavns Politi jo valgt at opprioritere indsatsen i lufthavnen, hvad jeg synes er en klog beslutning.

Kl. 11:18

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll, en kort bemærkning.

Kl. 11:18

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Jeg har bare et par ting. Ministeren sagde, at man så godt kunne være uenige om retningen, og det er jeg sådan set ikke engang sikker på vi er. Jeg tror mere, at vi er uenige om, om afgrænsningen skal foretages af Folketinget eller justitsministeren, altså at det er der, ue-

nigheden er. For jeg har svært ved at forstå, især når det af sådan mere forandrende karakter – jeg forstod, ministeren gav mig ret i, at der var noget nyt i forslaget – hvorfor man så ikke siger, at det er Folketinget, der laver afgrænsningen. Men det er vi så uenige om.

Så siger ministeren: Jeg vender tilbage til Folketinget med flere af de her ting. Hvad betyder det i praksis? Betyder det, at man vender tilbage til forligskredsen, eller at man vender tilbage til Retsudvalget, eller hvad er det, man vender tilbage til?

Kl. 11:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:19

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil foreslå, at jeg vender tilbage til Retsudvalget, for jeg tror, at interessen går bredere end i forligskredsen, og det har jeg allerede svaret til Folketinget: at når den diskussion, som pågår mellem Data-tilsynet og Rigspolitiet, er færdig, gør jeg min stilling op sammen med regeringen, og så vil jeg selvfølgelig også vende tilbage til Folketinget.

Kl. 11:19

Formanden:

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:19

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo høfligt og venligt og alt muligt pænt, man kan sige om det, men det illustrerer for mig at se jo meget godt pointen, nemlig at ministeren efter sin vurdering vender tilbage til Folketinget, og så kan ministeren i øvrigt blæse Folketinget et stykke, for det betyder ikke så meget hvordan og hvorledes. Og så kommer der et folketingsvalg, og så går der et efterår, og hvad ved jeg, før man nogen sinde kommer til at forholde sig til det igen.

Det vil sige, at reglerne bliver, som ministeren synes, lige meget hvad Folketinget måtte mene om den sag. Og det er det, jeg synes er det ærgerlige, nemlig at man ligesom vender processen på hovedet. Jeg har egentlig lidt svært ved at forstå, at ministeren ikke synes, at det var det rigtigste, at det var Folketinget, der lavede de her regler, afgrænsede de her ting, så vi var sikre på, at der var en folkelig opbakning til retssikkerheden og ikke bare en ministeriel.

Kl. 11:20

Formanden:

Ministeren.

Kl. 11:20

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Altså, man kan sige, at vi jo sådan set har tilkendegivet, at hvad angår indholdet af kontrollen – altså hvor ofte de må foregå, hvad den geografiske rækkevidde er, intensiteten, hyppigheden – forestiller vi os at lægge os meget tæt op ad de hollandske erfaringer. Så det er jo ikke sådan, at Folketinget lovgiver fuldstændig i blinde, og sådan bør det selvfølgelig heller ikke være.

Kl. 11:21

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 44:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af beslutningskompetence vedrørende elektronisk fodlænkeafsoning.

Af Preben Bang Henriksen (V) m.fl.

(Fremsættelse 11.12.2014).

Kl. 11:21

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 11:21

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Man kan sige meget om os, der arbejder på retsområdet – retsordførere og justitsministeren – men vi kommer i hvert fald vidt omkring i dag. Nu har vi diskuteret fremtidsfuldmagter for dem, der måtte blive syge eller få så stor funktionsnedsættelse, at de ikke længere er i stand til at varetage deres egne interesser, vi har diskuteret øget kontrol ved vore grænser, og nu når vi så til de elektroniske fodlænker. Det er nok meget godt, at man ikke kombinerer de tre forslag, og det er også meget godt, at vi behandler dem hver for sig.

Jeg kan i virkeligheden svare ganske kort, for den diskussion, som Venstre rejser med forslaget her, nemlig om det skal være sådan, at kompetencen til at træffe beslutninger om afsoning med elektronisk fodlænke kan overføres fra Kriminalforsorgen til domstolene, er en diskussion, vi allerede har påbegyndt i regeringen og i Justitsministeriet. Det har vi gjort på baggrund af bl.a. et ønske fra SF, men også fra vores egne ordførere, som ved forskellige sammenhænge har sagt, at de her fodlænker faktisk ser ud til at være et rigtig, rigtig godt instrument. Er det noget, vi kan bruge mere, end vi gør i dag? Det har jeg sagt ja til, det vil jeg meget, meget gerne undersøge.

Det er klart, at hvis vi kan komme tættere på, at vi kan sanktionere intelligent, klogt og med et resocialiserende formål, og at der er flere mennesker, der kan bevare deres tilknytning f.eks. til arbejdsmarkedet, mens de afsoner, så er det en rigtig vej at gå. Så jeg har givet tilsagn både over for mine egne ordførere og over for SF og nu også over for Folketingets Retsudvalg om, at vi er positivt indstillede over for den her idé.

Så er der lige et par kommentarer, for det er der næsten altid. For det første synes jeg, vi skal tænke os meget om i spørgsmålet om, hvorvidt vi skal overføre det fra Kriminalforsorgen til domstolene, og om ikke det i virkeligheden ville være bedre at have et sigte på, at det kunne foregå begge steder. Jeg ville være ked af, at Kriminalforsorgen mister et instrument, der faktisk ser ud til at have en positiv effekt. Så i den videre diskussion vil jeg meget gerne have, at vi i stedet for at sige »overføre fra« kommer tættere på at sige, at det er et instrument som både domstolene og Kriminalforsorgen kan komme til at bruge i fremtiden.

Justitsministeriet har allerede mødtes med Dommerforeningen og relevante myndigheder, og på baggrund af de helt første drøftelser er der altså en række ting, som også Folketinget bliver nødt til at overveje.

For det første er det jo sådan i dag, at når man afsoner med elektronisk fodlænke, ligger der i Kriminalforsorgen det, man kalder en egnethedsundersøgelse. Man skal altså finde ud af, om den her afso-

ningsform er den rette for den person, der skal afsone. Hvad betyder det? Det betyder, at der er nogle, der kan afsone med fodlænke, og at der er nogle, der ikke kan. Det kræver en egnet bolig – man skal jo være et sted, når man har fodlænken på – og der er altså også afsone-re, der giver udtryk for, at det at have elektronik på sig og blive overvåget af nogle andre oplever de, måske på baggrund af deres egen situation, ikke er den rigtige måde at afsone på. Den egnethedsundersøgelse tror jeg det er klogt at tage med os på vores videre færd. Det, man selvfølgelig skal overveje, er, at hvis man – eller vi – også overfører den her kompetence til domstolene, vil der givetvis laves nogle flere egnethedsundersøgelser. Det er det første, man bliver nødt til at afdække, fordi det selvfølgelig er vigtigt, at Kriminalforsorgen bruger ressourcerne rigtigt.

Det næste, og det er i hvert fald noget, der ligger mange retsordførere på sinde, er, at vi skal passe på, at det her ikke resulterer i en forlængelse af sagsbehandlingstiderne ved domstolene. Man kan sige, at en egnethedsundersøgelse jo altså skal foreligge, forud for at sagen skal for retten, og det skal jo altså helst hverken medføre – og det vil jeg gerne understrege – flere udsættelser eller længere beram-melsestider. De er sådan set rigtig lange i forvejen.

Så er der det tredje spørgsmål, jeg bare lige vil rejse, og det er: Hvad gør vi, hvis de dømte overtræder vilkårene for afsoning? Det skal vi også tage stilling til.

Med alt det her siger jeg, at der er nogle – og det er der altid på retsområdet – principielle overvejelser, vi bliver nødt til at gøre os i fællesskab. Men retningen for det her synes jeg er rigtig, og det har jeg tilkendegivet over for Retsudvalget.

Hvad er så konklusionen? Den er, at jeg synes, at vi i fællesskab i Folketinget skal arbejde videre. Det bliver ikke med et ja til beslutningsforslaget her, for vi vil altså gerne have lov til at gøre os også de praktiske overvejelser, men der er jo noget, der tyder på, at vi måske her kunne blive enige på tværs af en række politiske partier, og det ville være godt. Det er jo også en kvittering for et af de nybrud, som man må sige at fodlænkerne har været, i de senere år.

Kl. 11:27

Formanden:

Tak til ministeren. Så er det fru Trine Bramsen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:27

(Ordfører)

Trine Bramsen (S):

På det årlige møde i Dommerforeningen i år fremkom der et forslag om at udvide beføjelserne til at træffe beslutning om afsoning i fodlænke, altså at det ikke længere blot skulle være et anliggende for Kriminalforsorgen, men at man også kunne bruge redskabet i retssalen. Det var et forslag, som vi Socialdemokrater fandt og finder positivt, og derfor ønsker vi også at få forslaget undersøgt nærmere i forhold til en konkret udmøntning. Det er også et forslag, som vi bl.a. har drøftet med både ministeren, SF, Konservative og selvfølgelig vores egen regeringspartner.

Venstre har efterfølgende fremsat et beslutningsforslag, som pålægger regeringen inden udgangen af denne folketingssamling at ændre beslutningskompetencen vedrørende afsoning med elektronisk fodlænke, således at det fremover vil være retten, der som led i dommen beslutter, om afsoning kan ske ved brug af elektronisk fodlænke.

Vi er som nævnt positive over for dette, men vi mener, at der er behov for en nærmere undersøgelse af mulighederne og konsekvenserne ved at gennemføre en ændring af beslutningskompetencen. Ikke mindst er det vores ønske, at beføjelserne ikke skal lægges helt over til domstolene, men stadig også skal være en mulighed for Kriminalforsorgen.

Med de ord skal jeg meddele, at vi Socialdemokrater er yderst positivt stemt over for at give domstolene mulighed for at idømme fodlænke, men der er behov for en yderligere nuancering af forslaget, og herunder en bredere afgrænsning, og på den baggrund kan vi ikke støtte forslaget her i dag.

Kl. 11:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Socialdemokraternes ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Christian Langballe.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Christian Langballe (DF):

Der findes jo et udtryk på engelsk, som hedder common sense, og som på almindeligt jysk hedder sund fornuft, og det her er simpelt hen indlysende sund fornuft. Så jeg har egentlig ikke så meget mere at tilføje. Vi støtter forslaget.

Kl. 11:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så kort kan det gøres. Så må hr. Jeppe Mikkelsen skynde sig at holde sin åbningstale – eller sin tale for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:29

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak, hr. formand; jeg vil holde en ordførertale, ikke en åbningstale. Det kom lige bag på mig, at det var så kort en tale, som hr. Christian Langballe ville holde. Men jeg vil sådan set også bare gerne rose Venstres ordfører for dette interessante beslutningsforslag.

Vi Radikale er villige til at drøfte det her spørgsmål nøje, og vi har sådan set ingen principielle overvejelser mod, at en fodlænke ikke også kan benyttes som sanktionsform og ikke kun som i dag som afsoningsform; det synes vi sådan set er meget spændende og interessant at dykke ned i.

Der er dog nogle udfordringer, som går på lidt forskellige ting; jeg synes, at justitsministeren fint kom ind på dem. Der var en pointe omkring § 808-undersøgelser osv. – eller personundersøgelser, som de også kaldes – altså at det måske skal udvides en smule osv. Det og andre uafklarede spørgsmål synes jeg det vil være rigtig fint at få undersøgt nærmere, så det vil jeg gerne takke justitsministeren for at ville kigge nærmere på.

Vi vil afvente resultatet af det, hvorfor vi ikke kan støtte beslutningsforslaget sådan her og nu, men vi deler intentionerne. Dog synes vi, man skal overveje, om man skal flytte hele beslutningskompetencen til domstolene. Det kan godt være, at man skulle kigge på at lave en model, hvor noget af kompetencen ligger hos domstolene og noget af den ligger hos Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Men tak for ordet, og ros til Venstre for dette gode forslag.

Kl. 11:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 11:31

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, at det her er et glimrende forslag, og det er jeg jo også nødt til at sige, for jeg har selv stillet et ændringsforslag om det samme til lovforslaget om samfundstjeneste – jeg valgte så godt nok at trække det, fordi justitsministeren tilkendegav, at hun var meget positiv over for det her og nu også ser på, hvordan man kan indrette det på en måde, så domstolene får mulighed for at pådømme fodlænke.

Når det gælder forslaget her, er det jo noget, som jeg tror vi alle sammen har samlet op efter Dommerforeningens årsmøde, hvor de netop gav udtryk for, at de gerne ville have muligheden for det her, og det giver også rigtig meget mening, fordi man jo i forvejen indhenter personundersøgelser og får lavet sådan nogle, når man f.eks. skal sætte folk i samfundstjeneste, og det er nogenlunde den samme proces.

Jeg har ikke noget problem med, at man både kigger på at give domstolene en mulighed for at kunne pådømme det og også samtidig bevarer muligheden for at kunne bruge redskabet, hvor de skønner det godt og fornuftigt i Kriminalforsorgen; jeg kan godt forestille mig, at de to systemer kan leve side om side.

Så jeg ser frem til, at Justitsministeriet har afsluttet sin undersøgelse af det her, og så har jeg store forhåbninger om, at domstolene i fremtiden kommer til at kunne pådømme fodlænke, hvilket jeg synes er rigtig fornuftigt.

Kl. 11:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Pernille Skipper.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil se, om jeg kan stikke Dansk Folkeparti og gøre det endnu hurtigere ved blot at konstatere, at jeg sådan set følger mig dækket ind af det, som flere ordførere har sagt, herunder især SF's ordfører.

Kl. 11:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:33

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er et ganske fornuftigt forslag, som Venstre her har fremsat, nemlig at det vil blive muligt at blive dømt til at skulle benytte elektronisk fodlænke i en periode og dermed få det som straf. Vi går meget ind for, at der kan blive brugt alternative straffe i stedet for bare de traditionelle.

Hvis det er sådan, at Venstre gerne vil have forslaget til afstemning, stemmer vi gerne for. Hvis man hellere vil lave en beretning, medvirker vi også gerne til det. Hvis pointen er, at bureaukratiet også skal kunne følge med – og det er det, jeg forstår er hovedargumentet for, at det ikke skal vedtages nu – må vi så desværre leve i den virkelighed, vi lever i, hvor bureaukratiet slår alle argumenter, og så tager det den tid, det tager, og så kan jeg høre, at vi nok får det gennemført en eller anden gang i næste folketingssamling, lige meget hvem der måtte vinde et folketingsvalg.

Kl. 11:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det den konservative ordfører, hr. Mike Legarth.

Kl. 11:34

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Tak, hr. formand. Vi kan støtte forslaget om at give domstolene mulighed for som led i dommen at fastsætte, at afsoningen kan ske ved brug af elektronisk fodlænke. Det synes vi er et udmærket forslag fra Venstre. Havde Venstres spurgt, havde vi gerne været medforlagsstillere; på samme måde ville vi have støttet det ændringsforslag,

som vi forstår fru Karina Lorentzen Dehnhardt havde på tapetet, hvis det var dukket op.

I dag er det nemlig overladt til Kriminalforsorgen at beslutte, om afsoning kan ske i fodlænke. Den ordning har for så vidt egentlig fungeret ganske udmærket, men det vil være rigtigt at give domstolene mulighed for at dømme til afsoning i fodlænke, sådan at forstå, at domstolene har forskellige sanktionsmuligheder at anvende, når straffen skal udmåles.

Domstolene kan jo i dag idømme alle mulige former for sanktioner, dog ikke afsoning i fodlænke. Det ændres med det her beslutningsforslag, og derfor støtter vi det.

Kl. 11:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den konservative ordfører. Så giver jeg ordet til ordføreren for forslagsstillerne, hr. Preben Bang Henriksen.

Kl. 11:35

(Ordfører for forslagsstillerne)

Preben Bang Henriksen (V):

Tak for det. Når en tiltalt møder sin forsvarer i retten, stiller han som udgangspunkt to spørgsmål. Det første spørgsmål er: Er pressen til stede? Og efter at have forklaret, at pressens tilstedeværelse er en retssikkerhedsgaranti, og at man skal være glad for det, hvis de er der, osv., hvilket de færreste forstår, kommer det andet spørgsmål: Skal jeg ind i et fængsel? Det er sådan set ret vigtigt for den tiltalte at finde ud af, om risikoen er, at han skal i fængsel. Vi kan altså starte med at slå fast, at det er et vigtigt element for den tiltalte.

Det næste er, at der typisk i de her sagen også sidder nogle domsmænd. De har gennemgået sagen fra A til Z og har hørt på tiltaltes forklaring, på bevisførelsesdokumentationen, og hvad der ellers skal til i en procedure, og så skal de afsige dommen. Domsmændene kan altså i dag ikke forstå, at de ikke også har det element med, om tiltalte skal afsone en eventuel ubetinget straf via fodlænke.

Det tredje er dommerne. Dommerne kan faktisk heller ikke forstå det. Som min kollega fru Karina Lorentzen Dehnhardt har sagt, blev der også givet udtryk for undren på Dommerforeningens årsmøde over den her ordning.

Så summa summarum må man sige, at alt sådan set taler for, at det her element som udgangspunkt overlades til domstolene at afgøre. Det er de domstole, der i forvejen sidder med samtlige oplysninger om den tiltalte. Domstolen sidder med § 808-undersøgelsen, altså personundersøgelsen, kender tiltaltes forhold; domstolen har tiltalte foran sig og kan stille supplerende spørgsmål om tiltaltes forhold, og domstolen har faktisk et rigtig godt indtryk af de forhold, som skal oplyses i forbindelse med en eventuel fodlænkeafsoning. Det vil altså sige, om vedkommende har bolig, arbejde osv. osv. Dommeren har altså en meget, meget grundig gennemgang af de betingelser, der lægges til grund for en eventuel fodlænkeafsoning – det er både fra den tiltalte selv og fra personundersøgelsen, som ligger foran dommeren.

Derfor synes jeg faktisk ikke, at der er grund til at skubbe den her procedure. Jeg bemærkede, at justitsministeren sagde, at det jo kræver en egnethedsundersøgelse, der bl.a. inkluderer, om man har egen bolig, og om man har noget imod den elektroniske fodlænke. Der må jeg altså sige, at det ikke er en anden undersøgelse. Det er faktisk allerede det, der står i § 808-undersøgelsen, som dommeren har foran sig i forvejen. Ministeren var også bange for, at det måske også kunne forlænge sagsbehandlingstiden. Nej, det vil forkorte sagsbehandlingstiden. Det kan jeg garantere for. Den bliver ikke længere af, at man skubber kompetencen frem.

Summa summarum må vi jo sige, og det vil jeg da kvittere for, at alle inklusive ministeren talte pænt og positivt om forslaget. Efter at have gjort det tilkendegav halvdelen af Folketingssalen, at de ikke kunne stemme for det. Men jeg tager nu altså de positive bemærk-

ninger og glæder mig på den baggrund til udvalgsbehandlingen. Det er ingen hemmelighed, at det er mærkværdigt for dommere og domstole at skulle tage stilling til strafudmålingen i en situation, hvor man kan gøre betingede domme betinget af alt mellem himmel og jord, betinget af alkoholafvænnning, narkoafvænnning, ophold på bestemte steder, kommunalt tilsyn osv., men man kan ikke gøre noget betinget af eller bestemme afsoning med fodlænke. Det er altså faldet mange for brystet. Men jeg vil sige tusind tak for bemærkningerne. Det lyder, som om der er grundlag for et godt videre arbejde med det her.

Kl. 11:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at beslutningsforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 36:

Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for borgerdrevne beslutningsforslag.

Af Uffe Elbæk (UFG).

(Fremsættelse 26.11.2014).

Kl. 11:39

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver først ordet til justitsministeren.

Kl. 11:39

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Nu har jeg jo været så utrolig positiv i behandlingerne her i Folketingssalen i dag, mest fordi det har været mine egne forslag, vi har behandlet, men også over for Venstres forslag lige før om brugen af elektronisk fodlænke har jeg været meget positiv. Det kommer jeg simpelt hen ikke til at være her med beslutningsforslaget fra hr. Uffe Elbæk.

Det er jo ikke hver dag, vi her i Folketingssalen får lejlighed til at diskutere, hvordan vi har indrettet vores demokrati og vores folkestyre, og det er selvfølgelig på sin egen måde velkomment at gøre det fra tid til anden. Med det siger jeg også meget kort og direkte, at vi er et repræsentativt demokrati i Danmark. Og det er godt, at vi er det. Det synes jeg der er grund til at stå vagt om. Det betyder oversat til dansk, at resten af den voksne del af den danske befolkning stemmer på nogle politikere, og så er det op til os løbende at træffe de nødvendige politiske beslutninger og repræsentere de forskellige synspunkter og interesser, der er.

Jeg køber grundlæggende ikke det, der sådan er understrømmen i forslaget her, nemlig at vi ikke magter den opgave. For i det omfang, vi ikke gør det, skal man jo vælge nogle andre politikere. Jeg har egentlig grundlæggende stor tiltro til, at de politiske partier i Danmark repræsenterer de strømninger, holdninger og værdier, som er i det danske samfund, og jeg har på tilsvarende vis meget stor tiltro til den danske vælgerbefolkning. Er der uenige i de prioriteringer, vi har, og de valg, vi træffer, ja, så skal de selvfølgelig stemme på nog-

le andre, og det gør de jo også fra tid til anden. Netop fordi det er så få af os, der får lov til at sidde i Folketinget og være dem, der træffer de konkrete beslutninger, så er vi her kun for en kort periode. Det er derfor, vi har tidsbegrænsede perioder, hvorefter der skal afholdes valg, hvor hver enkelt dansker har muligheden for at træffe de beslutninger, man nu mener er de rigtige.

Så man kan sige, at jeg med det giver en uforbeholden støtte og opbakning til det repræsentative demokrati, hvad jeg mener beslutningsforslaget her grundlæggende bryder med. Et åbent ministerium fremstår som et en lille smule koloreret begreb, og jeg må forstå forslaget sådan, at ønsket er, at der skal være borgerdrevne beslutningsforslag, som kan fremsættes direkte for Folketinget. Så jeg er altså stærk tilhænger af det repræsentative demokrati. Af det følger også, at vi tager ansvaret, både for de valg, vi træffer, og de valg, vi dermed ikke træffer, eller for de ting, vi tilvælger, og de ting, vi fravælger. Jeg tror, det er godt, at det er sådan.

Så er der også grundloven, og af den følger det jo direkte, at det er befolkningen, der vælger medlemmerne til Folketinget, og at det er Folketinget, der derefter sammen med regeringen har den lovgivende magt. Grundloven indeholder jo derudover også regler for, hvordan lov- og beslutningsforslag kan fremsættes, og det indebærer direkte, at lovforslag og beslutningsforslag kun kan fremsættes af regeringens ministre og medlemmer af Folketinget. Som det anføres i bemærkningerne til beslutningsforslaget, vil den foreslåede ordning om et åbent ministerium med direkte fremsættelse af beslutningsforslag i Folketinget skulle respektere grundlovens bestemmelser, og det er jo et godt udgangspunkt, men det er lidt svært, synes jeg, at se, hvordan det faktisk skal kunne lade sig gøre i virkelighedens verden. Men selv hvis man fandt en vej til det, vil jeg gerne fastholde, at vi er et repræsentativt demokrati. Det er vores ansvar – os, der er de folkevalgte – at repræsentere den danske befolkning, så godt som det overhovedet kan lade sig gøre.

Jeg tror også, at det derudover er vigtigt at få sagt, at der jo er rig mulighed for at gøre sin indflydelse gældende. Det er mit indtryk, at såvel hvad angår regeringen som Folketingets partier, er der en meget, meget let og direkte adgang til os. Den er måske mere direkte og lettere, end den nogen sinde har været før. Det er så let at skrive, det er så let at give sin holdning til kende, og der er jo heldigvis rigtig mange borgere, der drager nytte af det og gør brug af det. Fra min side skal der selvfølgelig altid lyde en opfordring til, både at man er politisk aktiv, men også at man gør, hvad man kan, for at ens stemme bliver hørt, enten individuelt eller i forening med andre.

Jeg kender hr. Uffe Elbæk ret godt igennem mange år. Vi har også været kolleger i regeringen. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, hvad der driver beslutningsforslaget her, nemlig en oprigtig interesse for at udvide demokratiet og invitere flere mennesker indenfor. Det ideal, det ønske, vil jeg gerne kvittere for, og jeg deler det til fulde, men jeg kommer ikke til at bakke forslaget her op.

Kl. 11:45

Første næstformand (Bertel Haarder):
En kort bemærkning fra hr. Uffe Elbæk.

Kl. 11:45

Uffe Elbæk (UFG):

Det er jo ikke en kritik af det repræsentative demokrati. Det er faktisk det stik modsatte, altså et ønske om at sikre legitimiteten omkring det repræsentative demokrati for at skabe et større engagement i befolkningen omkring det, der foregår herinde, og i det hele taget det at diskutere og udvikle politik derude.

Jeg har lyst til at spørge justitsministeren, om regeringen anerkender, at vi har en udfordring i forhold til tilliden til os som valgte politikere. Som politikere ligger vi allerlavest i tillidsmålingerne, og der har aldrig været færre, der har haft lyst til at være medlem af et politisk parti. Så anerkender man fra regeringens side, at vi står over

for en udfordring i forhold til at styrke demokratiet og dermed også sikre en legitimitet til det beslutningsforum, som vi alle sammen er medlemmer af herinde, nemlig Folketinget?

Kl. 11:46

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:46

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at jeg vil formulere det sådan, at det eneste, man ikke må gøre med et demokrati, jo er at tage det for givet. Der, hvor demokratiet kun for alvor kan leve, er der, hvor vi lever det, altså udlever demokratiet, hvor det er reelt forankret, hvor vi bruger det ikke kun hver især, men også i fællesskab. Derfor skal vi selvfølgelig hele tiden evne at diskutere med hinanden, og derfor er det sådan set også kærkomment at få en diskussion af, hvordan vi videreudvikler vores demokrati og rækkevidden deraf. Jeg tror, at der, hvor enigheden hører op, er på spørgsmålet om, hvem der har ansvaret for den legitimitet, og det mener jeg påhviler os politikere – selvfølgelig altid i et samspil både med medier og vælgerbefolkning, men ansvaret er vores eget, og det tror jeg ikke et beslutningsforslag kan ændre på.

Kl. 11:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Uffe Elbæk.

Kl. 11:47

Uffe Elbæk (UFG):

Det sidste er jeg fuldstændig enig i. Ansvar er vores herinde. Der er overhovedet ikke nogen modsætning der. Det her er ikke et enten-eller, men et både-og set fra min stol. Det, der er interessant, er, at den her model har man jo fra EU-systemet, Europa-Parlamentet, og at bl.a. justitsministerens eget parti jo har bakket den ordning op, man har på EU-niveau. Så hvordan kan det være, at man bakker det op på EU-niveau, men ikke gør det her i Danmark?

Kl. 11:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:47

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil være varsom med at fremhæve vores EU-institutioner som det bedste eksempel på befolkningsmæssig forankring, gennemsigthed og demokratisk deltagelse, fordi det er vel nogle af de udfordringer, vi stadig slås med. Jeg er inkarneret tilhænger af det europæiske samarbejde, men det er jeg jo først og fremmest politisk, fordi jeg tror, at det ikke alene gavner Danmark, men er fuldstændig nødvendigt for den sameksistens, der skal være på vores kontinenter for vores fortsatte udvikling både politisk, menneskeligt, økonomisk og socialt.

Jeg har det nok grundlæggende sådan, hvad angår demokratisk deltagelse, forankring og transparens, at man skal passe på med ikke at opfinde ting for at opfinde ting. Jeg tror, at demokratiet står stærkest der, hvor vi løser de konkrete problemer, der er, med konkrete, rigtige politiske svar. Jeg har ikke så meget fidus til, at vi forsøger at opfinde hverken forankring eller deltagelse, fordi forankring og deltagelse udspringer af mennesker mere end af institutioner eller organisationer.

Kl. 11:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Jeg kan se, at hr. Simon Emil Ammitzbøll ved en fejltagelse kom til at slette sig på talerlisten. Så hvis ministeren vil

være så venlig at gå op på talerstolen igen, vil hun få et spørgsmål fra hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 11:52

Kl. 11:48

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Beklager, det var ledningen fra computeren, der havde ramt skærmen. Det er bare i forhold til det her med, at ministeren stiller sig op som en stor forsvarer af det repræsentative demokrati. Jeg tror sådan set ikke, at der er nogen, der har et konkret forslag om at afskaffe det. Det har jeg i hvert fald ikke hørt, i hvert fald ikke fra nogen af dem, der sidder i Folketinget. Men spørgsmålet er, om man kan indtage mere eller mindre, og der er vel ikke en modsætning imellem, at man kan inddrage befolkningen mere og så have et repræsentativt demokrati. Den logiske konsekvens skulle jo så være, at Socialdemokratiet går til valg på at afskaffe nogle af grundlovens bestemmelser om folkeafstemninger, i forhold til hvordan det er i dag, fordi det åbenbart involverer befolkningen for meget. Og er man så ikke tilhænger af det repræsentative demokrati, hvis man er tilhænger af de paragraffer i grundloven? Altså, forstå mig ret, jeg tror, at vi alle er tilhængere af det repræsentative demokrati. Det her er jo, som jeg opfatter det, et svar på, at tilliden også til de folkevalgte er kraftigt dalende i de her år i de undersøgelser, der er blevet lavet, faktisk mest siden 2011 og frem. Og der kunne det her jo være et af svarene. Jeg forstår ikke, hvorfor man bare sådan afviser det som en modsætning til det repræsentative demokrati i stedet for at gå mere ind i en argumentation om, hvad man så vil gøre, hvis man vil gøre noget.

Kl. 11:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:50

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg vil sige flere ting til det spørgsmål. Vi har jo folkeafstemninger i Danmark i forbindelse med afgivelse af suverænitet. Det er grundlovsbestemt, det er nødvendigt, at det er det rigtige at gøre. Det står ikke i nogen som helst form for modsætning til at have et repræsentativt demokrati. Men det her er jo noget helt andet. Forslaget her går ud på, at hvis der er 50.000 danskere, som ønsker at understøtte et bestemt beslutningsforslag, skal det fremsættes her. Altså, undskyld mig, vi har jo i forvejen rigeligt af enkeltsager i dansk politik, og nogle gange er vi vel tæt på en tendens til, at vi kommer til at lovgive for meget på baggrund af enkeltsager.

Det, der sker i politiske partier, det, der sker i forligskredse, det, der sker i regeringer, er jo, at man ikke kun forholder sig til et givent spørgsmål ud fra lige præcis det givne spørgsmål, men at man har de brede samfundsinteresser knyttet op derpå. Det er jo derfor, at et hvert spørgsmål i dansk politik – altså om du er for eller imod dette eller hint – kan være farligt. For der vil selvfølgelig være forskel på, om du ser på de enkelte områder helt isoleret, eller om du har forpligtelsen til at overveje, hvad konsekvenserne er for det øvrige samfund, og hvad den øvrige prioritering er. For det er jo aldrig svært at sige ja til noget eller sige nej til noget. Det, der er det svære, er at forholde sig til alle politiske spørgsmål ud fra et samlet hele, ud fra en samlet prioritering og ud fra en samlet vurdering af, hvor Danmark skal bevæge sig hen. Det lever forslaget her ikke op til, og det er forskellen på enkeltsagsdemokratiet og et mere reflekteret demokrati, hvor man træffer beslutninger ikke kun på baggrund af enkeltsager, men ud fra samfundets hele.

Kl. 11:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er nu ikke så sikker på, at den gennemsnitlige kvalitet af beslutningsforslagene ville dale, fordi der også kunne blive behandlet forslag, som 50.000 borgere stod bag, og ikke kun noget, som et enkelt folketingsmedlem stod bag. Det er jeg ikke så sikker på.

I forhold til grundloven er der altså andre former for folkeafstemninger end dem, ministeren henviser til. Det er jo også muligt med hensyn til en lang række emner for en tredjedel af Folketingets medlemmer at kræve en folkeafstemning om et allerede vedtaget lovforslag. Der giver man jo faktisk endnu mere direkte indflydelse til vælgerne, for så er det vælgerne, der siger ja eller nej ved en folkeafstemning, hvor det her bare er muligt for borgerne at få et forslag behandlet. Så er det jo stadig op til de folkevalgte, om de vil stemme ja eller nej.

Jeg synes ikke, det er så enkelt, som ministeren prøver at gøre det til, nemlig til et spørgsmål om vi er for eller imod det repræsentative demokrati, for eller imod et samfundshensyn.

Kl. 11:52

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 11:52

Justitsministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er bare helt oprigtigt bekymret over tendensen til, at enkeltsager dikterer, hvilke beslutninger der bliver truffet i det danske Folketing. Enkeltsager kan være meget relevante at søge svar på, men sjældent kan en beslutning om enkeltsager jo træffes uafhængigt af, hvad der sker i resten af verden eller i resten af Danmark. På en eller anden måde er det her for let. Det er for let bare at skulle sige ja eller nej til et givent svar på en given udfordring, uden at nogen er tvunget til at forholde sig til den grundlæggende prioritering, for i stort set alle valg, vi træffer herinde, vil der også være en prioritering. Når man siger ja til noget, er der andet, man må sige nej til, og det tror jeg ikke vil afspejle sig i den her måde at arbejde på. Derfor vil jeg anbefale, at vi, der er her, tager ansvaret. Er der manglende tillid til os, er det vores ansvar at tilvejebringe den nødvendige tillid. Det gør man ikke med beslutningsforslag.

Kl. 11:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til justitsministeren. Så går vi til ordførerrækken, og den første er hr. Flemming Damgaard Larsen, der taler for Venstre.

Kl. 11:54

(Ordfører)

Flemming Damgaard Larsen (V):

Dette beslutningsforslag fra Uffe Elbæk har til formål, at borgere direkte kan fremsætte beslutningsforslag i Folketinget, såfremt det bakkes op af mindst 50.000 danske statsborgere.

Det er altid prisværdigt, når der fremkommer ideer og forslag til, hvordan borgernes engagement i folkestyret kan styrkes. Det er netop vigtigt i et demokrati, at vi hele tiden er opmærksomme på, hvordan folkestyret kan holdes levende og den enkelte borgers engagement kan udvides. Et demokrati må ikke sløves af, at vi bare altid gør, som vi plejer. En stadig nytænkning er bestemt noget, som Venstre hylder.

Men for Venstre behøver der langtfra være 50.000 danskere, der ønsker et forslag fremmet, før Venstre – som det allerede er i dag – vil tage det positivt op. Vi har, som ministeren også var inde på, et repræsentativt demokrati, og Venstre mener det alvorligt, at vi repræsenterer befolkningen og vælgerne. Derfor har vi også i Venstre et meget levende medlemsdemokrati, hvor forslag kommer frem, de-

batteres og ofte bliver fremmet til praktisk og konkret politik her i Folketingssalen. Tænk bare på de mange beslutningsforslag, som Venstre har været med til at fremsætte i denne valgperiode.

I Venstre gør vi også meget ud af løbende at have en levende vekselvirkning med borgere, virksomheder, foreninger, organisationer m.fl. Det være sig ved møder, arrangementer, aktiviteter, gennem medier, gennem nye elektroniske medier og meget mere. Derigennem får vi mange ideer og forslag, som vi også politikudvikler på og former til praktisk politik. Det er alt dette, der gør Venstre til en levende liberal folkebevægelse.

Derfor mener vi ikke i Venstre, at der er behov for at støtte nærværende forslag.

Kl. 11:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Uffe Elbæk.

Kl. 11:56

Uffe Elbæk (UFG):

I alle de partigrupper, vi er medlemmer af, foregår der selvfølgelig en levende demokratisk debat, og der kommer gode ideer ind til os som folketingsmedlemmer hver eneste dag fra borgere, der henvender sig. Så det er jo fint. Men kan det gøres bedre? Kan vi forestille os nogle metoder, en struktur, der styrker den demokratiske debat og dermed også tilliden til os, der sidder i Folketinget? Det er det, det her forslag handler om.

Der er jo mange forskellige modeller rundtomkring i verden på, hvordan man inddrager borgerne i politiske debatter og processer. Vi ser det i Schweiz, de har en helt anden måde at gøre det på. Det her forslag har også hentet inspiration fra Finland, vi ser det på EU-niveau, og mit spørgsmål til Venstres ordfører er: Anerkender man i Venstre, at vi står i en situation, hvor tilliden til os som valgte politikere aldrig har været lavere? Anerkender man, at der er færre og færre, der har lyst til at være medlem af et politisk parti, så vi står med en udfordring i forhold til legitimiteten af det, vi alle sammen faktisk gerne vil, nemlig styrke det repræsentative demokrati? Anerkender man det i Venstre?

Kl. 11:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:57

Flemming Damgaard Larsen (V):

Lige meget hvor man befinder sig i et samfund, er der altid et behov for at gøre tingene bedre og få en større tillid. Det gælder også Folketinget og Folketingets medlemmer. Det må vi selvfølgelig arbejde seriøst og alvorligt på. Men det her forslag er meget lille i forhold til den store proces, vi dér skal have fat i, for det er meget mere alvorligt end bare at sige, at 50.000 mennesker kan komme og stille et forslag. 50.000 mennesker er jo rigtig mange. Det var også derfor, at jeg påpegede i min ordførertale, at et langt, langt mindre antal behøver at komme til Venstre, hvis de har nogle gode argumenter for forslaget.

Kl. 11:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Uffe Elbæk.

Kl. 11:57

Uffe Elbæk (UFG):

Det her forslag er jo på ingen måde løsningen i forhold til den udfordring, vi står over for, men det kan måske være et af de tiltag, der gør, at borgeren derude begynder at interessere sig mere for politik

og måske forhåbentlig har lyst til at gå ind i et af de partier, der eksisterer i dag.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren: Hvis Venstre anerkender, at vi står med en tillidskløft mellem borgere og os som politikere, hvad er så svaret på den udfordring? For det duer jo ikke, at tillidskløften bliver større og større, og at der er færre og færre, der har lyst til at være en del af de partier, som eksempelvis eksisterer i dag. Hvad er svaret?

Kl. 11:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:58

Flemming Damgaard Larsen (V):

Jamen det er jo det, vi alle sammen hele tiden må arbejde på, nemlig hvordan vi kan gøre nogle ting, der gør, at tilliden bliver større, for den skal selvfølgelig være større. Men en ting, som det er meget vigtigt at måle det på, er jo deltagelsen ved folketingsvalg. Ved folketingsvalg er der jo en enorm høj valgdeltagelse i Danmark. Det betyder, at vi altså har opbakning i befolkningen her i Folketinget. Der er mange partier at vælge mellem, så er man utilfreds med det ene parti, kan man vælge et andet. Det ser ud til, at der ved næste valg er to partier mere på stemmesedlen, så der er muligheder nok til på den måde at sikre, at Folketinget er i overensstemmelse med befolkningens flertal.

Kl. 11:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så er det Socialdemokraternes ordfører, fru Karen J. Klint.

Kl. 11:59

(Ordfører)

Karen J. Klint (S):

Tak for det. Jeg vil ikke gentage de indlæg, som justitsministeren havde omkring repræsentativt demokrati, eller det, hr. Flemming Damgaard Larsen lige har sagt om beslutningsforslaget. Jeg har næsten mest lyst til at sige, at jeg lige så godt kan starte med at svare på det, jeg nok bliver spurgt om, nemlig om tillidskrisen mellem befolkningen og politikerne, og så sige, at selvfølgelig skal vi gøre noget ved den tillidskrise. Jeg tror bare ikke, beslutningsforslaget her er svaret. Jeg tror, at vi er nødt til at tage den tillidskrise op med os selv, tage den op med borgerne.

Så vil jeg sætte lidt flere tal på det, som hr. Flemming Damgaard Larsen var ved at sige, i forhold til at vi ved sidste folketingsvalg havde en rekordstor afstemningsprocent på 87 pct. Og hvis vi skal øge tilliden, skal vi ud og have gjort nogle af de der 87 pct. lidt mere interesseret i at være medlem af de forskellige partier. Ved medlemskabet får man jo en større indflydelse, ikke kun på den politik, vi snakker om, men også på, hvilke mennesker der vælges som kandidater. Det er jo via de politiske partier, man har en mulighed for at opstille nogle kandidater, og så er det vælgerne, der senere hen grovsorterer blandt os kandidater og vælger. Men inde i en partibevægelse skulle der jo gerne være kampvalg mellem kandidaterne, så der sker også en sortering.

Det tab, vi som politiske partier har haft på medlemssiden, er faktisk meget alvorligt. For nogle år siden – det var i foråret 2013 – havde Politiken en opgørelse over medlemstallene i partierne. Og af den opgørelse fremgår det, at i 1960 var der små 600.000 medlemmer i de danske politiske partier. Når man så tæller, hvor mange medlemmer vi partier havde i 2011, er det altså under 151.000. Så vi har haft et medlemstab i de politiske partier på 75 pct. Det synes jeg er alvorligt, men vi løser det jo ikke ved at vedtage et beslutningsforslag om, at borgene skal have direkte adgang i forhold til den førte

politik i den lovgivningsmæssige forsamling. For hvem er det, der vil styre de 50.000? Er det dem, der har råd til et lobbyistfirma, eller hvem er det, der vil?

Jeg synes, vi som politikere skal tage ansvaret på os i den tillidskrise, der er, gå ud og møde vælgerne på en anden måde, end vi gør, potentielle medlemmer, oplyse om vores demokrati og så ændre på, at vi bare for nogle få år siden repræsenterede hver tiende voksne, ved at de var medlemmer af partierne, til at vi nu er nede på under hver tredje voksne. Så vi har et oplysningsarbejde, det er jeg meget enig med forslagsstillerne i, jeg er bare ikke enig i, hvordan opgaven løses.

Så vi tror ikke på, at det her løser det, vi tror egentlig, at det kan være med til at forværre det. Så det her er en kraftig opfordring til, at når befolkningen stiller op med 87 pct. til folketingsvalget, så burde det være lidt flere end hver tredje, der stiller op og bruger sin fritid på at forbedre politikken inde fra ved at være medlem af et politisk parti. Så vi støtter ikke forslaget.

Kl. 12:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Uffe Elbæk for en kort bemærkning.

Kl. 12:02

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg er selvfølgelig glad for, at ordføreren anerkender, at vi har en udfordring i forhold til dialogen med og tilliden til borgerne. Det, der undrer mig, er bare, at man så konsekvent afviser det her, som er ét ud af forhåbentlig mange gode tiltag til at styrke borgernes engagement og lyst til at gå ind i den politiske debat og politiske idéudvikling.

Finland har en nogenlunde lignende model, og de har gode erfaringer med det. Folk diskuterer det, folk stiller forslag og sender dem ind. Altså, det her forslag er jo ikke noget, der sådan er taget ned fra himlen. Man har faktisk lignende eksempler andre steder – man ser det i Schweiz, man ser det i USA – hvor man forsøger at finde mere involverende metoder til at høre, hvad pokker folk overhovedet mener derude, og bringe de erfaringer og de diskussioner ind i repræsentative demokratiske rum som det, vi befinder os i.

Afviser man blankt, at der kan være andre måder, hvorpå den dialog kan blive mere aktiv end den metode, vi har i dag, og den model, vi har i dag? Afviser man det fra Socialdemokratiets side?

Kl. 12:04

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:04

Karen J. Klint (S):

Det var sådan set ikke det, jeg afviste, jeg afviste beslutningsforslaget. For bare det, at der kommer 50.000 underskrifter ind, øger ikke dialogen mellem os og vælgerne eller befolkningen i al almindelighed. Hvis vi skal have øget dialogen, skal vi jo også se hinanden i øjnene, mødes live og diskutere tingene. Det at få et skriftligt forslag med nogle underskrifter øger jo ikke nødvendigvis dialogen, det øger bare muligheden for at drøfte flere forslag herinde. Jeg tror, vi skal ud i marken. Jeg siger ikke, at vi skal have folkemøder a la folkemødet på Bornholm over det hele. Jeg synes, at vi i vores egne partier har et meget stort ansvar for at komme ud – at have tid til det. Og det er også derfor, at vi skal italesætte, at vi ikke kan være herinde 7 dage om ugen, for så møder vi heller ikke befolkningen. Der er faktisk en god grund til, at vores mandag er mødefri; det er netop for at komme ud og møde folk.

Jeg er selv en af dem, der bruger næsten hver eneste weekend på at møde vælgerne i en eller anden udstrækning. Jeg er ude på mange skoler, ude på mange uddannelsessteder. Og det kunne jo være fint,

hvis arbejdspladserne igen ville begynde at invitere de politiske partier ind til kantine-møder, så vi kan møde befolkningen på flere måder, end vi gør i dag. For befolkningen tager ikke nødvendigvis deres fritid i brug, så vi er nødt til at finde nogle andre steder at mødes med hinanden. Og jeg har set rigtig mange politikere op til den kommende valgkamp annoncere lyttemøder. Mange gør jo en dyd ud af at sige, at vi politikere har én mund og to ører, og derfor er det meget godt at møde vælgerne, i forhold til at vi skal lytte lidt mere til dem.

Så jeg synes, at nogle af ting, der er i gang, går den rigtige vej, men jeg tror bare ikke, at beslutningsforslaget er den bedste vej at gå.

Kl. 12:05

Første næstformand (Bertel Haarder):
Uffe Elbæk.

Kl. 12:05

Uffe Elbæk (UFG):

Jamen der er noget, som jeg slet ikke forstår i argumentationen, for ordføreren står netop og siger, at vi skal lytte noget mere til vælgerne, men det her forslag er jo netop et forsøg på at lytte noget mere til de borgere, der er derude, og tage deres diskussioner og bekymringer mere alvorligt. Vi så i forbindelse med salget af aktier i DONG, at der var et enormt engagement ude i befolkningen. Der var en underskriftindsamling på op til 200.000 underskrifter, tror jeg det var, og der er en frustration over, at den interesse og det engagement ikke nåede herind i tilstrækkelig grad.

Så hvordan kan ordføreren på den ene side stå og sige, at vi skal være bedre til at lytte til borgerne, og på den anden side fuldstændig konsekvent sige, at det her forslag ikke hænger sammen? Altså, jeg synes, det er ordførerens logik, der ikke hænger sammen i den her sag.

Kl. 12:06

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:06

Karen J. Klint (S):

Jeg synes faktisk, at det, man nu ridser op her, ville være utrolig farligt. Skulle borgerne have en løbende veto over for, hvem en regering skal indgå en handel med? Altså, det er jo som regel sådan, at man, hvis det er i en kommune, ikke engang vil have en handel, en købsaftale, på et åbent møde, før man er færdig med det. Og vi har det jo også først her, når det er noget, som er færdigt.

Når jeg siger, at jeg ikke oplever det her beslutningsforslag som en øget dialog, er det, fordi det kan være en underskriftindsamling og så et færdigt forslag, der bare ligger på vores bord, og så skal vi behandle det. Jeg vil hellere ud, ligesom hr. Flemming Damgaard Larsen sagde det, og have en dialog med borgerne. Og så løfter vi selvfølgelig som ansvarligt parti de ideer, som vi synes ud fra et socialdemokratisk synspunkt er gode. Og hvis man ikke synes om det, Socialdemokratiet er, er der jo mange flere, der kan melde sig ind i vores parti og så være med til at udvikle partiet. Det er den form for dialog, jeg vil. Jeg vil gerne have højnet den politiske dialog i Danmark, men jeg vil ikke nødvendigvis have den ved siden af partierne – jeg vil gerne have den i de referencerammer, vi er bekendt med.

Kl. 12:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, hr. Ib Poulsen.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Ib Poulsen (DF):

Tak. Først vil jeg sige til fru Karen J. Klint, som taler om, at der er 75 pct. tilbagegang i medlemsskaren hos de enkelte partier: Jeg kan berolige med, at det ikke er et problem, vi kender i Dansk Folkeparti. Jeg tror, det har noget med den førte politik at gøre, måske. Det er sagt for egen regning.

Det her forslag giver mulighed for, at borgerne kan bede Folketinget om at behandle et emne eller en sag, som der er samlet et antal underskrifter sammen til – i det her tilfælde 50.000 – enten ved en elektronisk underskriftsindsamling, eller også kan det ske ved en almindelig underskriftsindsamling, og man kan jo også kombinere de to ting. Det er sådan set ligegyldigt.

Muligheden for de her borgerdrevne beslutningsforslag kender man allerede i dag i Finland, hvor man har gennemført syv til otte forslag fra borgerne, og et enkelt af dem er endda blevet vedtaget. Ideen om borgerdrevne beslutningsforslag ligger helt i tråd med Dansk Folkepartis holdning om mere nærdemokrati og borgerinddragelse, ja, med hele ideen om at få bredt Christiansborg og Folketinget lidt mere ud til borgerne, så afstanden mellem borgerne og folketingspolitikere føles kortere uden for Christiansborgs tykke mure. Det er vi store tilhængere af.

I den sammenhæng kan jeg ikke lade være med at nævne muligheden for flere folkeafstemninger i Danmark, hvilket jo ligger i fin forlængelse af det her forslag. Det jo velkendt, at det er en mærkesag for Dansk Folkeparti. Det er noget, man kender i Schweiz i forvejen. Her vil der også være tale om mere borgerinddragelse.

Så kunne jeg ikke lade være med at notere mig den pingpong, der var mellem ministeren og forslagsstilleren om, at i EU er det endnu sværere med borgerinddragelse på grund af afstanden, tror jeg det var. Det er jeg fuldstændig enig i. Det er ikke den vej, man skal gå.

Jeg har et andet forslag. Det er, at man i stedet for måske kunne opfordre de 98 kommuner og de endnu eksisterende fem regioner til at bruge den her idé: Man kunne lade et antal borgere afhængigt af kommunens eller regionens størrelse indsamle et antal underskrifter og så lokalt tvinge politikere til at tage en sag op. Det synes jeg vil være meget relevant. Her tænker jeg også på, at man ude lokalt kunne tvinge kommunalbestyrelser og regionsråd til nogle borgerafstemninger om nogle sager. Det vil også give meget mere borgerinddragelse.

Jeg tror, det var det.

Til sidst kan jeg sige, at Dansk Folkeparti støtter forslaget.

Kl. 12:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Og så er det den radikale ordfører, fru Lone Lokindt.

Kl. 12:11

(Ordfører)

Lone Lokindt (RV):

Det beslutningsforslag, vi nu skal behandle her, er, kan man sige, et meget velment forsøg på netop at få borgerne mere involveret i politik imellem valgene. Der er jo sådan set også meget god grund til at standse op og sige, at demokratiet, som det arter sig, ikke skal tages for givet, altså at det bare er statisk og det fungerer.

Hvis man kigger ud i verden, kan man jo se, at demokratiet har mange udformninger. Der må jeg bare sige, hvis man sammenligner det med andre lande, hvor vi i Danmark har indrettet os med repræsentativt demokrati, mens det i nogle af de andre lande lidt mere er lagt an på direkte demokrati, at det er min og Radikale Venstres klare overbevisning, at der ikke er noget, der er mere demokratisk, fordi det er direkte demokrati, måske tværtimod.

Men udfordringen med, at der er stor afstand mellem politikere og borgere – i hvert fald mellem nogle borgere og politikere – synes jeg klart vi skal tage op og gøre noget mere ved. Andre ordførere har været inde på det system, vi har med, at partierne opstiller kandidater, og at partierne, i hvert fald for nogles vedkommende, bliver mindre og mindre. Det er selvfølgelig en udfordring i sig selv, hvis man tror, at debatten primært skal foregå inden for partiet selv.

Men det er jo også sådan, at der aldrig har været mere direkte adgang til politikere end i dag. Hvis man kigger på vores mailboks, er jeg ret sikker på, at man vil se, at ingen nogen sinde før har modtaget så mange mails, som de 179 folketingsmedlemmer nu gør. Det betyder så i virkeligheden, at man indimellem simpelt hen drukner i det, og at man ikke kan se skoven for bare træer.

Det kan være svært at tage et forslag, som stilles af en enkeltperson, fuldt alvorligt, og på den måde kan det her forslag virke sympatisk, altså det, at 50.000 mennesker skal samles om at blive enige om at fremlægge noget. Men jeg tror meget på det repræsentative demokrati, og jeg tror også meget på, at det ikke lige præcis er det her forslag, der vil styrke tilliden mellem borgere og politikere.

For vi skal, kan man sige, hver især både kunne lade os inspirere, overtale og overbevise af borgere, som er optaget af en sag, og hvis vi er nok, der lader os overbevise af disse borgere, behøver de ikke at være 50.000, så kan de være meget færre. Det foregår jo hver dag, at der på Facebook og i andre sociale medier er sager, som borgere tager op, og hvor der pludselig er mange, der diskuterer den samme sag. Det er bare ikke det samme, som at vi har en folkelig debat, for det er meget ofte særlige miljøer eller særlige debatfora.

Jeg tror, vi skal være meget opmærksomme på ikke at tage demokratiet for givet, altså på den måde forstået, at tilliden til politikere er noget, vi skal kæmpe for hver dag, ikke kun på valgdagen, men at det skal gøres på andre måder. Vi har tidligere haft en tradition for f.eks. at lave flere folkehøringer, hvor man også kan diskutere det samme i flere egne af landet og i dialog, og det var måske et andet bud på det og noget, man skal kigge på.

Men fra Radikale Venstres side mener vi ikke, at det her beslutningsforslag er det, der vil styrke dialogen og engagementet. For det ville igen være en enkeltstående ting, som ikke grundlæggende laver om på den debat, vi har med vores vælgere, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Jeg er udmærket klar over, at intentionen er god, min tidligere radikale kollega har absolut fremsat det i en god hensigt, men fra Radikale Venstres side kan vi ikke støtte det.

Kl. 12:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Uffe Elbæk.

Kl. 12:16

Uffe Elbæk (UFG):

Jeg tror, det er vigtigt lige at understrege, at det her forslag jo ikke er udtryk for direkte demokrati. Det er jo sådan, at hvis det bliver vedtaget og man får 50.000 borgeres opbakning til et beslutningsforslag, er det stadig væk herinde, vi beslutter, om vi synes, det er en god idé eller ej. Det her handler om at være med til at motivere borgere derude til at tage ansvar for deres samfund og mene noget om det.

Jeg tror også, at ordføreren for Det Radikale Venstre kan forestille sig den motivation, der vil være i det: Når man derude formulerer et beslutningsforslag og vi herinde rent faktisk, hvis det ellers kan få stor nok opbakning, vil forholde os til det, vil det være noget, der styrker det demokratiske engagement. Bare det, at folk organiserer sig, det, at folk begynder at formulere sig om, hvordan vi kan gøre det her samfund bedre set derfra, hvor de nu engang står og oplever problemerne, må alt andet lige være med til at styrke den demokratiske kultur i Danmark.

Så jeg kan ikke helt forstå, at man er så fuldstændig afvisende fra radikal side over for at gå ind og sige: Jamen kunne der være noget hensigtsmæssigt i den her måde at gribe det an på?

Kl. 12:17

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:17

Lone Loklindt (RV):

Fra radikal side er vi jo i virkeligheden meget optaget af at have en dialog med vælgere, med borgere, med mennesker, og derfor er det jo ikke et dårligt eksempel på, at man kunne påvirke os. Men vi anerkender bare ikke det her som det svar, der skal til, for har vi et beslutningsforslag, der er fremsat af borgere udenfor, hvem skal så egentlig være den, der forsvare det herinde?

Vi har et repræsentativt demokrati, hvor man faktisk ikke behøver 50.000 underskrifter, for at man kan få en politiker i tale, og for at man i et parti kan vælge at tage noget op. Jeg synes heller ikke, det er at sammenligne med den initiativret, der er i EU. Der er et andet, hvad skal man sige, setup, og der er hele den udfordring, at vi ikke har en fælles offentlighed, fordi vi er mange lande.

Men under alle omstændigheder vil jeg sige, at det her med at videreudvikle vores demokrati jo sådan set er en vigtig sag at holde fast i – vi skal videreudvikle – men i den sag synes jeg så nok nærmere at vi skulle gå hen og videreudvikle det via en grundlovsrevision. Det er jo en evig radikal mærkesag, men ikke en enkeltsag som nu.

Kl. 12:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Uffe Elbæk.

Kl. 12:18

Uffe Elbæk (UFG):

Nu hører jeg, hvad regeringen har af holdninger. Det, jeg egentlig bare var nysgerrig efter at høre, var, hvad De Radikale mener. Nu snakker jeg med den radikale ordfører, og som jeg kender det radikale parti, også indefra, er man jo dybt optaget af, hvordan man kan styrke engagementet hos borgerne, og hvordan man kan sikre, at de føler sig involveret, hørt og taget seriøst. Det er så det, der ligger i det her forslag. Det er ét bud på at gøre det.

Jeg synes jo, at det også er interessant, at Det Radikale Venstre helt klart på forhånd afviser de erfaringer, som man har set i Finland. Det Radikale Venstre har endda været positive over for en lignende model i EU. Så jeg kan kun tolke det, som om man fra radikal side bakker på nogle af de holdninger, man i hvert fald tidligere har givet udtryk for, når de her spørgsmål er blevet diskuteret i andre fora.

Kl. 12:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 12:19

Lone Loklindt (RV):

Det mener jeg sådan set ikke at vi gør. Jeg er meget optaget af, og det er hele den radikale gruppe, at vi har måder at diskutere og være i nærkontakt med vælgerne på, også mellem valgene. Men vi er også meget optaget af, at det repræsentative demokrati faktisk er den måde, vi gerne hver især vil stå til ansvar for det arbejde, der gøres. Og derfor mener vi ikke, at det her forslag er det rigtige forslag og svar på den udfordring, som forslagsstillerne jo selv skitserer, nemlig at man godt kunne ønske sig, at den deltagelse i demokratiet, der er, var større, og at man også godt kunne ønske sig, at den tillid, der er

mellem borgere og politikere, var større. Det her forslag er ikke svaret på den udfordring.

Kl. 12:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 12:20

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Tak for det. Engagerede og aktive borgere er vigtigt for demokratiet, og jeg tror også, det er vigtigt, at vi hele tiden sideløbende tænker på, hvordan vi kan styrke det. Hr. Uffe Elbæk skal have ros for at fremsætte det her beslutningsforslag. Ofte fortaber folketingsdebatterne sig i helt kortsigtede problemer, og det skal man ikke kan kimse af, men vi synes samtidig, det er vigtigt af og til at løfte blikket og drøfte de visioner, som også bør være en del af den politiske debat.

Forslaget om borgerdrevne beslutningsforslag er bestemt værd at diskutere. Muligheden findes jo netop andre steder; i EU fik vi det med Lissabontraktaten, så 1 million borgere kan pålægge Kommissionen at fremsætte forslag for Rådet, og forslagsstilleren nævner også selv Finland som eksempel.

I en tid, hvor det hævdes, at afstanden mellem politikere og vælgere forøges, er det værd at se på, om vi kan gøre noget ved det, og mulighederne for at indføre borgerdrevne beslutningsforslag skal derfor efter vores opfattelse diskuteres seriøst. Vi vil ikke lægge os fast på, om det skal gennemføres i præcis den form, som hr. Uffe Elbæk foreslår, men vi håber faktisk på en udvalgsbehandling, hvor der bliver mulighed for at grave dybere ned i fordelene og ulemper. Vi vil f.eks. gerne have en høring og inddrage eksperter; vi vil gerne prøve at komme videre med det her og udfolde og udvikle det.

Så vi går positivt ind i udvalgsarbejdet. Vi synes, det er et fint forslag.

Kl. 12:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Uffe Elbæk.

Kl. 12:22

Uffe Elbæk (UFG):

Det vil jeg selvfølgelig med det samme sige tak for. I samme ombæring vil jeg også gerne understrege, at det her jo er det bud, som jeg er kommet frem til, men jeg er fuldstændig åben over for, at der kan være behov for justeringer af det. Så jeg håber også på en god debat i udvalgsarbejdet.

Kl. 12:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak.

Kl. 12:22

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg synes, det er et rigtig fint initiativ, og det glæder vi os til og ser frem til.

Kl. 12:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Pernille Skipper.

Kl. 12:22

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil starte med at give Enhedslistens støtte til det her beslutningsforslag og rose for initiativet og rose for, at der er nogen, der aktivt

forsøger at øge den demokratiske deltagelse i vores samfund, og som tager det emne op som et politisk emne. Det synes jeg er positivt, og det synes jeg er rigtig godt. Det er et formål, som vi vil efterabe i Enhedslisten, og det er noget, som jeg tror der er behov for.

Jeg vil starte med at sige, at et demokrati netop handler om deltagelse og om reel mulighed for deltagelse. Det er ikke bare det at kunne sætte et kryds hvert fjerde år. Der er masser af lande i verden, hvor mennesker en gang imellem kan sætte et kryds ud for nogle personer, men hvor der bestemt alligevel ikke er tale om demokrati. Jeg tror, at ministeren selv lige brugte udtrykket at udleve demokratiet, og det synes jeg er meget præcist sagt, og det er vel i virkeligheden lidt i modstrid med ministerens modstand mod beslutningsforslaget – synes jeg. Jeg mener nemlig, at det handler om at kunne deltage og sætte rammer for deltagelse, hvilket er meget, meget mere end det ene kryds hvert fjerde år, for det handler om, at det kryds skal være et kvalificeret kryds.

Vi har i løbet af de seneste par år set et par eksempler på, at befolkningen – i hvert fald store grupper af befolkningen – har engageret sig meget aktivt i nogle politiske emner og har været meget vrede på flertallet i Folketinget. Vi så det med offentlighedsloven. Jeg tror, at der her var flere, der tænkte, at det nok var for teknisk til, at nogen gad interessere sig for det. Men der var faktisk rigtig, rigtig mange mennesker, der interesserede sig for det, og det endte med over 90.000 underskrifter på en eller anden tilfældig hjemmeside, som et par tilfældige borgere oprettede. Men den holdning blev kastet væk, kan man sige. Det samme skete, da et flertal så at sige ville sælge ud af arvesølv og sælge DONG – vores alle sammens energiselskab – til Goldman Sachs. 200.000 mennesker skrev under og var imod det, og alligevel blev det ignoreret. Det her handler også om teorier og snakke om, hvad demokrati er, men det handler også om, at der er nogle mennesker i vores land, som fortjener at blive hørt og blive taget alvorligt.

Jeg tror ikke, at det her vil føre til enkeltsagsdebatter, som der er nogle der har indvendt; at man simpelt hen vil holde op med at diskutere politik samlet set, men kun vil fokusere på enkeltsager. Vi ser andre steder i verden, at det faktisk kan fungere. I flere stater i USA har man sågar mulighed for at samle underskrifter ind, der betyder, at noget kan komme til folkeafstemning. Og der er det altså ikke sådan, at det hele er faldet fra hinanden af den grund. Man kan så måske indvende, at det ville være en omgåelse af det repræsentative demokrati. Men det her forslag er kun om en mulighed for at få noget behandlet. Det er ikke engang en mulighed for at kræve at få det til folkeafstemning eller andet. Det er ikke direkte demokrati, men det er en mulighed for at komme til orde i det repræsentative demokrati, mener jeg og Enhedslisten.

Det korte af det lange er, at Enhedslisten støtter forslaget. Vi vil meget gerne indgå i en dialog i udvalgsarbejdet med andre partier om, om man kan gøre det på andre og bedre måder, indhente erfaringer fra andre lande, måske afholde høringer. Det synes vi lyder rigtig, rigtig positivt, om ikke andet har vi da fået igangsat en dialog om, hvordan vi kan udvide vores demokrati. Det her kunne være en mulighed. Vi er selvfølgelig åbne over for andre måder, hvorpå vi fra Folketingets side kan være med til at øge deltagelsen i det danske samfund. Jeg må sige til det der med at sætte sin lid til partier og måle på, hvor mange der før var medlem af et parti, at sådan tror jeg ikke det fungerer længere. Vi er i en alt for omskiftelig verden, vi har adgang til så mange dejlige informationer på internettet og alt muligt andet. Vi skal selvfølgelig have partier, men jeg tror altså også, at vi bliver nødt til at indse, at demokratiet findes rigtig, rigtig mange andre steder, og det skal det også.

Kl. 12:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Enhedslistens ordfører. Så er det Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 12:28

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Finland er ikke et repræsentativt demokrati. Det kommer nok som en stor nyhed for de fleste, især for den finske befolkning, men det er ikke desto mindre konklusionerne, når man hører justitsministerens tale, Venstres ordførers tale og den socialdemokratiske ordførers tale. For ifølge de tre talere er der en modstrid imellem at være et repræsentativt demokrati og så have borgerinitiativer, i forhold til at befolkningen kan bede om at få et forslag behandlet i parlamentet. Men Finland, som vel er et meget stolt repræsentativt demokrati, har faktisk fået det indskrevet i sin forfatning, at borgerne kan indsamle underskrifter og få behandlet forslag i parlamentet. Så skal vi ikke være ærlige over for hinanden og indrømme, at det her ikke er et forslag, der handler om, hvorvidt Danmark skal være et repræsentativt demokrati eller ej? Det her er et forslag, som handler om, hvorvidt vi skal involvere borgerne mere i den politiske proces.

I perioden 1994-2011 havde mellem 54 og 70 pct. af danskerne tillid til politikerne. I 2014 blev der lavet en ny undersøgelse, der viste, at tallet nu er nede på 36 pct., altså for første gang under 50 pct. i de mange år, man har undersøgt det forhold. Faktisk var det hele 61,5 pct., der sagde, at de ikke havde tillid til os herinde. Det kan der være mange grunde til. Der er nogle, der mener, at det er den rå politiske debat; andre mener, at det er den siddende regerings mange løftebrud. Nogle mener, det skyldes en generel tendens til, at det kan være sværere at følge med, fordi der, som fru Pernille Skipper udtrykte det, er mange ting at forholde sig til og omskiftelige debatter hele tiden. Det kan også være en udfordring.

Måske skyldes det i alt for høj grad, at forholdet og problemet er gensidigt: at politikerne heller ikke har tillid til befolkningen. For det synes jeg lidt at noget af den her diskussion, vi har i dag, emmer lidt for meget af, nemlig at nogle ikke har tillid til, at befolkningen kunne komme med nogle gode forslag til, hvad det er, vi skal behandle her; at man frygter, at det ligefrem vil være dårlige forslag, der vil føre til mere enkeltsagspolitik. Jeg tror, at det vil øge den gennemsnitlige kvalitet af beslutningsforslagene. Jeg tror nemlig, at vi herinde er meget mere tilbøjelige til bare at fremsætte et beslutningsforslag om det ene eller det andet – intet parti nævnt, intet parti glemt. Jeg skal ikke gøre mig eller mit parti bedre end andre, men jeg tror faktisk, at vi herinde er meget mere påvirkelige af, at nu skal vi lige køre frem med en sag, end 50.000 danskere ville være det.

Jeg har sagt til hr. Uffe Elbæk, også før jeg kom herop på talerstolen, at vi i Liberal Alliance er positive over for ideen om borgerinitiativer. Om det lige skal være 50.000 danskere, om det lige skal foregå med NemID, er vi ikke så sikre på. I øvrigt er det bemærkelsesværdigt, at med de regler, vi selv har vedtaget i Folketinget, så ville det, hvis man vedtog det her, være 2½ gang så besværligt at få et beslutningsforslag herind, som det i fremtiden vil være at få opstillet et politisk parti. Så det skal man i hvert fald også prøve at sætte over for hinanden.

Jeg tror i øvrigt, at vi der er inde ved en anden ting, som har været med til at svække tilliden til politikerne, og det er, at man siden dengang, da man ved folketingsvalget i september 1987 oplevede, at der var hele 16 partier, der stillede op, har slået mange knuder på sig selv herinde og gjort alt for, at det skulle besværliggøres at få konkurrence fra andre partier. I Danmark har vi ellers det positive, at der er en lav spærregrense, så man hurtigt kan få repræsenteret nye strømninger. Det er positivt, men vi har i en for lang årrække herinde stået sammen om at forhindre nye strømninger i at møde vælgerne på stemmesedlen. Det har vi heldigvis lavet om på, og det kommer også til at gælde, ikke for det første valg – det var alligevel for voldsomt for flertallet på Christiansborg – men så dog for det efterfølgende valg, hvor man har sørget for at gøre det nemmere for nye kræfter at konkurrere med de siddende.

Jeg vil godt takke hr. Uffe Elbæk for at fremsætte forslaget her. Vi er meget positivt indstillet over for at medvirke til en form for beretning i udvalget, hvor vi måske kunne komme til at arbejde videre med, hvordan vi i større grad kan involvere befolkningen i den politiske proces og nedbryde den tillidsbarriere, som er opstået mellem befolkning og politikere.

Kl. 12:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Så er det ordføreren for forslagsstilleren, hr. Uffe Elbæk.

Kl. 12:34

Forhandling

(Ordfører for forslagsstillerne)

Uffe Elbæk (UFG):

Allerførst tak for den debat, der har været her i salen i formiddag, om, hvordan vi styrker demokratiet. Selvfølgelig er jeg ked af, at de store gamle partier ikke kan se sig i det og faktisk nærmest ser det som en trussel mod det repræsentative demokrati, når hele forslaget faktisk er tænkt som en styrkelse af det repræsentative demokrati.

Ideen og forslaget er affødt af en dyb, dyb bekymring over den tillidskløft, der er mellem borgerne og os som valgte politikere; vi ligger som en af de allerlaveste brancher på tillidsskalaen, kun overgået af brugtbilsforhandlere og journalister, så det er et rigtig godt selskab, vi ligger og roder rundt i. Det siger rigtig meget i sig selv. Men det er ikke nok med det, der er også problemet med, at der er færre og færre, der har lyst til at blive medlem af et politisk parti, så grundlaget for at få folk opstillet til folkevalgte positioner dermed bliver mere og mere spinkelt.

Derfor kiggede jeg ud i verden for at se, hvordan pokker man gør det andre steder, og om der er andre måder at gøre det på. Bl.a. har jeg fundet den her model fra Finland, som jo er sammenlignelig på mange måder – cirka samme befolkningsstørrelse, cirka samme kultur, cirka samme måde at forstå samfundet på. Og derfor har jeg taget initiativet til det her forslag om borgerdrevne beslutningsforslag.

Det, som jeg også synes er vigtigt at understrege, er, at det er mit bud på det. Derfor er jeg også glad for, at både SF, Enhedslisten og Liberal Alliance siger: Lad os diskutere det i udvalget, eventuelt ved en høring. Det ser jeg virkelig frem til. Jeg er også glad for, at den opbakning, der har været, kommer fra begge sider af Folketingssalen, altså fra Dansk Folkeparti og Liberal Alliance på den ene side og SF og Enhedslisten på den anden side. Selvfølgelig er jeg rigtig, rigtig ked af, at vi ikke har fået de gamle partier med, og at de ikke kan se ideen i det.

Men jeg vil bare gerne slutte med at sige tak for debatten. Jeg tror simpelt hen, at hvis vi ikke løser problemet med tillidskløften og ikke giver borgerne mere lyst til at involvere sig aktivt i politik, er det faktisk det repræsentative demokrati, der er truet som demokratisk model. Det er udfordringen. Så alle gode forslag, ikke mindst det, som jeg foreslår her, håber jeg kan blive diskuteret.

Kl. 12:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så siger jeg tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen slut.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) Forespørgsel nr. F 9:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren:

Hvordan agter regeringen – på baggrund af oplysningerne og de skærpede advarsler i FN's klimapanel's femte hovedrapport – at følge op på rapporten med hensyn til fastlæggelsen af Danmarks forhandlingslinje ved COP 20 i år og frem mod COP 21 i Paris 2015, herunder gennem allianceopbygning frem mod det afgørende topmøde i Paris, samt indsatsen for i Danmark at nå en reduktion af CO2-udslippet på 40 pct. og en skærpet klimatilpasning?

Af Steen Gade (SF), Jonas Dahl (SF) og Lisbeth Bech Poulsen (SF). (Anmeldelse 14.11.2014. Fremme 18.11.2014).

Kl. 12:37

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg gør opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 27. januar.

Først giver jeg ordet til hr. Steen Gade som ordfører for forespørgslerne.

Kl. 12:37

Begrundelse

(Ordfører for forespørgslerne)

Steen Gade (SF):

Tak for det. 2015 bliver et klimaar – man kan sige, det er klimaaåret – og derfor har vi i SF ment, at det var vigtigt at få lavet en vedtagelse om, hvordan vi i Danmark håndterer det næste år og forbereder mødet i Paris, COP 21, det næste store klimamøde, så godt som overhovedet muligt, og får lagt en ambitiøs linje for Danmarks ageren i det her år. Det er jo på baggrund af, at vi fik femte rapport fra Det Internationale Klimapanel. Den var alarmerende, det ved vi alle sammen. Tingene ser værre ud, og der er behov for at gøre mere. Den siger dog også, at der er nogle bestemte ting, vi kan gøre. Så det er jo ikke sådan, at alt er opgivet, vi kan faktisk handle.

Så havde vi mødet i Peru her i december. Det viste, at der skal mere til, og det vil sige, at vi står på en lidt usikker grund. Derfor mener jeg, at vi skal prøve at adressere, hvordan vi kan forberede os bedre, hvordan vi kan tage nogle initiativer, som letter en beslutning i Paris.

Jeg kunne fristes til at sige, at Paris er sidste udkald, men nu har jeg været så længe i politik, at det der med at sige, at det er sidste udkald, skal man nok aldrig. Men vi er derhenne, hvor risikoen for, at man ikke får en global aftale og det hele ender i bilaterale aftaler, faktisk er overhængende, hvis Paris ikke lykkes. Derfor mener jeg, at vi skal have debatten.

Jeg håber også på en bred vedtagelse, og når jeg lægger vægt på det, er der jo flere grunde til det, men en af de vigtigste er jo, at det vil give en minister i et valgår – hvem det måtte være – en klar tryk- og forbindelse med, hvad hovedlinjen er, og hvad det er, vi skal gå efter i det her land. Og da jeg synes, det må stå over alle andre ting, er det det, jeg lægger vægt på.

En sidste bemærkning til den formulering, der er i hele forespørgslen, skal være, at det, jeg vil lægge vægt på i debatten, er for-

handlingerne i forbindelse med Paris og ikke de ting, vi gør i Danmark. Så derfor er det en vedtagelse, der rammer forhandlingerne i forbindelse med Paris i december måned det her år ind, som jeg håber vi kan få ud af debatten.

Kl. 12:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgslerne. Så har klima-, energi- og bygningsministeren mulighed for at svare på forespørgslen.

Kl. 12:40

Besvarelse

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen): Mange tak. Jeg vil gerne have lov til at sige tak til stillerne af forespørgslen, det er Steen Gade, Jonas Dahl og Lisbeth Bech Poulsen. Det er spørgsmålet om, hvordan regeringen følger op på FN's klimapanelers femte hovedrapport i forhold til Danmarks forhandlingslinje frem mod COP 21 i december.

Ligesom SF tager regeringen advarslerne i rapporten meget alvorligt. Vi er enige i, at IPCC-rapporten skal udgøre et videnskabeligt grundlag for den globale indsats for at forhindre alvorlige klimaforandringer. Danmarks høje nationale ambitionsniveau, vores ambitiøse tilgang til klimaforhandlingerne afspejles allerede i anbefalingerne fra IPCC.

I FN's klimaforhandlinger prioriterer Danmark især reduktionsindsatsen og klimafinansieringen, som er afgørende for den globale omstilling til lavemission og muligheden for at overholde 2 gradersmålsætningen. Regeringen er enig med SF i vigtigheden af allianceopbygning, og regeringen prioriterer derfor dette højt frem mod COP 21 i Paris. Regeringen arbejder for en ambitiøs og global klimaaftale i Paris med reduktionsbidrag fra alle parter og særligt fra de store udledere.

Regeringen har samtidig arbejdet aktivt for, at EU fortsat går foran med ambitiøse mål. Det lykkedes i oktober at få vedtaget et nyt EU-reduktionsmål for 2030 på mindst 40 pct. i forhold til 1990, og siden da har både USA og Kina annonceret nye klimamål. Vi håber, at det vil få andre til at følge trop. Ilandene skal vise lederskab og gå forrest, men ulandene skal også bidrage, hvis vi skal løse klimaudfordringerne, og det skal vi selvfølgelig. Og det gælder især de store vækstøkonomier som Kina og Indien og Brasilien.

En ny Kyotoprotokol, der dækker mindre end 15 pct. af de globale udledninger, er ikke løsningen. Som FN's klimapanel understreger, er vi også nødt til at øge det globale ambitionsniveau før 2020, hvor den nye aftale træder i kraft. På COP 20 i Lima spillede Danmark en vigtig rolle i at sikre en solid beslutning om at øge ambitionsniveauet før 2020. En øget reduktionsindsats før 2020 er en stor dansk prioritet og vil fortsat være det frem mod Paris. Klimafinansiering til ulandene er afgørende for en aftale i Paris og for at sikre omstillingen i ulandene, og derfor er klimafinansiering også en dansk prioritet. Det gælder mobilisering af privat klimafinansiering, for offentlig klimafinansiering er ikke nok.

For 2020 har ilandene forpligtet sig til at mobilisere 100 milliarder amerikanske dollars i klimafinansiering om året fra forskellige kilder, og den målsætning blev genbekræftet på COP 20. Der er også etableret en proces, hvor ilandene løbende skal redegøre for deres strategi for at opskalere klimafinansiering frem til 2020. Det er dog sandsynligvis ikke realistisk at få nye kvantitative delmål for klimafinansiering før 2020.

COP 20 i Lima viste klart, at der ikke var opbakning til det. Men der er i efteråret 2014 givet mere end 10 milliarder amerikanske dollars til Den Grønne Klimafond, og det er mere, end hvad vi havde håbet på. Det er et vigtigt signal om, at ilandene står ved deres forpligtelser.

Danmark har siden 2010 bidraget med mere end 2 mia. dkr. i offentlig klimafinansiering. I september annoncerede statsministeren et dansk bidrag på 400 mio. kr. til Den Grønne Klimafond. Samtidig arbejder vi målrettet på at mobilisere private klimainvesteringer. Det er afgørende for at sikre den grønne omstilling.

I 2014 lancerede regeringen Klimainvesteringsfonden. Fonden ventes at mobilisere 8-9 mia. dkr. i klimainvesteringer til ulandene inden for 4-6 år. Danmark har også lanceret et forsikringsinstrument til at fremme energieffektivisering i industri og i bygninger i ulandene.

Indsatsen i forhandlingerne understøttes af Danmarks bilaterale samarbejder med en række vækstøkonomier. Vi deler vores erfaringer. Det gør vi med Kina, med Sydafrika, med Vietnam og med Mexico. På den måde hjælper vi disse lande med at udvikle og implementere en ambitiøs energi- og klimapolitik. Det gavner klimaet, det gavner dansk erhvervsliv, og det kan på sigt være med til at øge ambitionsniveauet i den globale klimaaftale.

Danmark støtter også en klimatilpasningsindsats i ulandene. Det gør vi med midler fra klimapuljen, hvor vi støtter konkrete klimatilpasningsprojekter i nogle af de hårdest ramte lande – det er Bangladesh, det er Kenya, det er Mozambique. Vi gør det også gennem vores bidrag til Den Grønne Klimafond, hvor det selvfølgelig tilstræbes, at halvdelen af midlerne skal gå til klimatilpasning. Samtidig er klimatilpasning et af de tværgående hensyn i den almindelige danske udviklingsbistand.

Regeringen er helt enig i vigtigheden af alliancer, det er en stor dansk prioritet. For det første arbejder vi sammen med andre ambitiøse medlemsstater internt i EU for at trække EU i den rigtige retning. Det er EU's 2030-mål et godt eksempel på. For det andet arbejder vi på at styrke og danne alliancer med progressive ulande. Danmark deltager i den såkaldte Cartagena-dialog; det er 40 progressive i- og ulande, som arbejder for en ambitiøs global klimaaftale. I Cartagena-dialogen leder Danmark f.eks. arbejdet for at øge den globale reduktionsindsats før 2020 i tæt samarbejde med de små østater.

Samtidig taler vi bilateralt med alle de toneangivende ulande, vi kan komme i kontakt med. På COP 20 mødtes jeg bl.a. med ministerkolleger fra Vietnam, fra Etiopien, fra Gambia, fra Sydafrika, fra Bangladesh, men på COP 20 så vi også, at den samlede ulandegruppe, G 77, havde svært ved at finde en fælles stemme. Nogle ulande ønsker at fastholde den skarpe opdeling mellem i- og ulande fra 1992, mens andre er åbne for en mere nutidig dialog. Det understreger vigtigheden af en tæt dialog med de progressive ulande frem mod COP 21.

Kl. 12:46

Desværre afslørede COP 20 også, at den afrikanske gruppe er mindre konstruktiv, end vi før har set den. Danmark og de øvrige nordiske lande vil derfor fokusere særligt på dialogen med de afrikanske lande i 2015. Vi vil også fortsætte vores samarbejde med de små østater og de progressive latinamerikanske lande. Regering planlægger derfor i 2015 at fortsætte den aktive og ambitiøse klimadiplomatiske indsats.

Jeg vil også nævne, at EU's udenrigsministre i mandags vedtog en handlingsplan, der skal styrke EU's diplomatiske indsats på klimaområdet; klima skal indtænkes systematisk i den fælles udenrigstjenestes dialog med toneangivende aktører. Det er et klart udtryk for, at EU's klimainsats opprioriteres frem mod COP 21 på tværs af ministerområder.

Danmark leder også ved eksemplets magt, ved at vise, at en ambitiøs klimainsats kan gå hånd i hånd med økonomisk vækst. Siden 1990 er vores økonomi vokset med 40 pct., mens udledningerne er faldet med mere end 20 pct. Der står stor respekt om Danmarks ambitiøse klima- og energipolitik. På COP 20 i Lima blev det annonceret, at Danmark for tredje år i træk ligger øverst på Climate Change Performance Index, der måler alle verdens landes klimapolitik.

Et af de områder, hvor Danmark kan spille en vigtig rolle, er inden for international skibsfart. På COP 20 afholdt vi i samarbejde med Rederiforeningen en side event om grøn skibsfart, som viste, at danske redere styrker deres konkurrenceevne simpelt hen ved at spare på energien. Samtidig arbejder regeringen internt i EU og i FN for en ambitiøs tilgang til at adressere udledningerne fra skibs- og luftfart.

Danmark har også gjort en stor indsats for at hjælpe især udviklingslandene med at fjerne fossile subsidier, bl.a. med støtte fra klimapuljen. Det er et vigtigt bidrag til at fremme den grønne omstilling. De faldende priser på olie, som vi for tiden oplever, kan være med til at åbne for yderligere reformer, selv om det er et område, der kræver politisk balancegang.

SF spørger til indsatsen for at nå vores nationale mål om at reducere drivhusgasudledningerne med 40 pct. i 2020 i forhold til 1990. Den seneste fremskrivning fra Energistyrelsen viser, at der udestår en reduktion i omegnen af ca. 2 mio. t CO₂ for at nå målet. Der er derfor grundlag for at iværksætte nye klimatiltag. På finansloven for 2015 er der afsat 100 mio. kr. årligt i 2015, 2016 og 2017 til klimatiltag. De 148 mio. kr. er allerede udmøntet, og det er primært til en varmepakke, der reducerer CO₂-udledningen, men de resterende 151,9 mio. kr. er afsat som en pulje, der skal udmøntes i samarbejde mellem regeringen og SF og Enhedslisten. Parterne skal så mødes i starten af dette år med henblik på en aftale om den specifikke udmøntning.

Så er der nogle, der vil sige, at det ikke er nok for at nå målsætningen. Nej, måske ikke, men regeringens klimapolitik baserer sig på løbende at tilpasse sig behov og muligheder og indtænke klimapolitikken i den øvrige sektorpolitik på en fornuftig og hensigtsmæssig måde. Det har hele tiden været tanken bag klimaplanen fra 2013, at klimainsatsen skal være dynamisk. Den dynamik vil også blive understøttet med Klimarådet, der årligt vil komme med råd og anbefalinger til den danske klimapolitik. Jeg forventer bestemt, at de vil bidrage til at forme den danske klimainsats i årene fremover.

I 2015 går de internationale klimaforhandlinger ind i den afgørende fase frem mod en ny global klimaaftale på COP 21 i Paris. EU står stærkt. Vi har ambitiøse 2030-mål, vi har markante bidrag til Den Grønne Klimafond. Det gør Danmark også. Vi står stærkt med vores ambitiøse nationale indsats, vores omfattende internationale klimabistand. Vi har et solidt grundlag for et aktivt klimadiplomati med deltagelse af alle relevante ministerier. Danmark har også en konstruktiv dialog med de store vækstøkonomier og de mindre, ofte mere sårbare ulande, som kan være strategisk vigtige alliancepartnere i FN's klimaforhandlinger.

Alt det her vil vi udnytte, og vi vil udnytte det til fulde i de kommende 11 måneder i vores arbejde for at få en global klimaaftale. Tak for ordet.

Kl. 12:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så går vi til ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade.

Kl. 12:50

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Steen Gade (SF):

Tak til ministeren for besvarelsen af forespørgslen. Jeg vil sige, at jeg jo grundlæggende er enig i det, ministeren har sagt, og vil lægge vægt på nogle bestemte ting og også give de vinkler, vi har fra SF's side på de overordnede linjer, der er fremlagt her.

Må jeg sige først, at hvis man nu ser på erfaringerne fra mødet i Peru for et par måneder siden, så er det min opfattelse, at EU var

vældig godt forberedt på mange måder, men EU var ikke godt nok forberedt på at lave alliancen med udviklingslandene, specielt Afrika. EU var ikke godt nok klædt på til at tage diskussionen om finansiering. Det hænger sammen med ulandene. EU var ikke godt nok klædt på til at tage diskussionen om klimatilpasning, at det også er vigtigt. Det er områder, hvor jeg mener at der også er noget at gøre for en dansk regering, og jeg lagde mærke til, at ministeren var omkring alle emnerne her. Jeg tror, det er helt afgørende, at det bliver sådan.

Sagen er, at det er simpelt og så selvfølgelig også både indviklet og svært at gøre i praksis, men det har været sådan i alle de her forhandlinger, at de rige lande skulle levere de store reduktioner, fordi det er der, de store reduktioner var, men de skulle så også levere økonomi og hjælp til en økonomisk udvikling på et fornuftigt, bæredygtigt grundlag i udviklingslandene. Og det er det koncept, som også må gælde i en beslutning i Paris. Det synes jeg til en vis grad hang og flagrede lidt rigeligt meget i det møde, vi har bag os. Ikke mere om det, for det betyder bare, at der skal sættes hårdere, også på de punkter i det år, vi er i.

Ministeren sagde mange rigtige ting, som jeg er meget glad for at han sagde, omkring klimadiplomati. Også ros for, at der er kommet en beslutning på EU-niveau og udenrigsministerniveau. Det er jeg meget tilfreds med. Jeg vil sige til ministeren, at min opfordring er, at alle ministre i det her land, som er ude at snakke med nogen i udlandet – og det er de jo heldigvis tit – rejser den her diskussion. Det er i hvert fald vigtigt, at statsministeren også er på plads på det her punkt. Alliancebygningen med de mest progressive af ulandene er afgørende og vigtig. Den har vi jo heldigvis bygget op i de senere år, og det har vi også i Folketingets klima- og energiudvalg. Der har vi også spillet med på den og har haft kontakter med vores kollegaer i nogle af de lande, og det skal vi også fortsætte med.

Målet er selvfølgelig en ambitiøs global og bindende aftale. Det er vigtigt, at vi har en finansiering, hvor vi lever op til det, der blev lovet i København, om 100 mia. US dollars årligt fra 2020, men man er nødt til at forstå, at ulandene siger: Ja, det er fint nok, at I samlede 10 mia. dollars i Den Grønne Fond. Det er fint, men nu er det 2015, og der er 5 år til. Hvordan er det egentlig, at de rige lande kommer op på 100 mia. dollars om året? Det tror jeg vi er nødt til også at adressere op til mødet i december.

Klimatilpasning er selvfølgelig der, hvor ulandene mærker det her lige i solar plexus. Det er ulandene, der er de mest sårbare, det er ulandene, der har færrest midler til at imødegå den, og derfor er det efter min mening afgørende, at vi også er helt klar på, at klimatilpasning skal spille en betydelig rolle. Og så er det jo selvfølgelig vigtigt, at vi får de store udledere set som store udledere, ikke bare de rige lande, men altså også Kina, Indien, og at alle på den måde forpligter sig til, at der skal ske noget. Det er jo det nye, at alle skal forpligte sig, men de skal jo selvfølgelig forpligte sig forskelligt.

Kl. 12:55

Der vil jeg sige, at de største udledere jo er Kina og USA. Kina er den største, og det vil sige, at det også er helt afgørende at få Kina på plads, for vi kan simpelt hen ikke løse klimaproblemerne, hvis det ikke lykkes at gøre det.

Dermed skal jeg slutte mit svar ved (på vegne af V, S, RV, SF, EL og KF) at fremsætte et forslag til vedtagelse, som lever op til det, som jeg talte om i min motivation, nemlig at vi får et bredt flertal. Det lyder sådan:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget anerkender alvoren i IPCC's femte rapport. Regeringen opfordres til at fortsætte bestræbelserne for på COP21 at opnå en retfærdig og ambitiøs global klimaaftale med tidlige og ambitiøse reduktionsindsatser fra særligt de store udledere, herunder fortsat tilskyndelse og teknisk assistance til omstilling af energisystemerne i

disse lande, og sikre, at Danmark lever op til sin andel af den eksisterende kollektive målsætning om, at de udviklede lande mobiliserer 100 mia. USD årligt fra 2020 og arbejde for et globalt langsigtet reduktionsmål.

Regeringen opfordres til i 2015 at styrke allianceopbygningen med progressive ulande gennem klimadiplomati og fremme en global aftale, hvor

- alle lande er omfattet og især ilandene og de mest udviklede ulande påtager sig ambitiøse og forpligtende reduktionsmål,
 - klimatilpasning indgår,
 - der sker en løbende revision af ambitionsniveauet i takt med ny viden og teknologi og luftfart og skibsfart inddrages og
 - indsatsen for at fjerne subsidier på fossile energikilder forstærkes«.
- (Forslag til vedtagelse nr. V 16).

Kl. 12:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren for forespørgslerne. Det oplæste forslag til vedtagelse vil komme til afstemning på tirsdag.

Vi går så til Venstres ordfører, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 12:57

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. Jeg vil først og fremmest sige tak til SF for at rejse den her forespørgselsdebat. Der er indlysende nok tale om et vigtigt emne, særlig set i lyset af FN's klimapanelers femte hovedrapport, der slår fast, at verden står over for massive klima- og energiudfordringer.

I Venstre er vi enige i, at vi skal arbejde benhårdt for at opnå de bedste løsninger på disse udfordringer, og vi er ambitiøse. Vi vil finde de bedste løsninger på klimaproblemerne, og derfor indgik vi også i 2012 en energiaftale med regeringen, Dansk Folkeparti, Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti, der reducerer Danmarks CO₂-udslip med 34 pct. i 2020. Det er et stort skridt i den rigtige retning. Derfor ser vi også positivt på EU's klimaaftale, der med målet om en CO₂-reduktion på 40 pct. i 2030 løfter barren betydeligt forud for det globale klimatopmøde i Paris. Det er endnu et skridt i den rigtige retning.

I forhold til Danmarks forhandlingslinje ved COP 21 i Paris er det Venstres klare holdning, at vi i Danmark hverken kan eller skal gå solo. Nu er det sådan, at Europaudvalget fastlægger Danmarks forhandlingsmandat til de interne forhandlinger i EU, og at EU så forhandler på Danmarks vegne i de internationale klimaforhandlinger på FN-niveau. Derfor er det vigtigt, at EU står så stærkt som muligt ved det forestående COP 21, så vi kan få en så ambitiøs klimaaftale som overhovedet muligt. Set i et globalt lys hjælper det ikke stort med et lavere CO₂-udslip i Europa og slet ikke i Danmark, hvis vi ikke har verdens to suverænt største udledere, USA og Kina, med på at skærpe ambitionerne. Venstres linje er derfor klar. Vi skal arbejde for at styrke EU's stemme i de kommende klimaforhandlinger, hvilket også afspejles i det forslag til vedtagelse, som Venstre støtter.

Men før vi fortaber os helt i diskussionen om, hvordan Danmark og EU kan gøre mere for verdens klima, som denne forespørgselsdebat lægger op til, synes jeg, at vi lige skal få på det på plads ved at stoppe op og konstatere, at vi gør det rigtig godt i Danmark. Vi ligger allerede helt i front, når det kommer til at gøre mest for klimaet. Vi er et af de OECD-lande, der har den mest klimavenlige produktion, og med den meget ambitiøse klimaaftale fra 2012 er Danmark godt på vej til at opfylde EU's 2030-mål allerede i 2020, altså ti år før de lande, der ligger omkring os. Vi er altså duksen i dukseklassen, når det kommer til at gøre mest for klimaet.

For regeringen, SF og Enhedslisten er det dog ikke nok at være klimaduks. Man mener, at Danmark skal stramme skruen en tand mere, og det er her, at vi i Venstre råber vagt i gevær, for hvis vi strammer skruen for meget, vil det ramme den danske økonomi som en boomerang. Når regeringen, SF og Enhedslisten fravælger lige konkurrence for danske virksomheder, skader det alt andet lige vores evne til at konkurrere. Det vil gøre det meget dyrere at drive dansk virksomhed, og det koster i sidste ende på velfærden. Og hvad med klimaet? Danmark er jo ikke en isoleret ø, og nye byrder og krav risikerer at flytte klimavenlig produktion og arbejdspladser fra Danmark til lande med en forurenende produktion, og så vil den globale udledning jo altså stige.

Vi er forrest i feltet i forhold til resten af EU, men vi skal ikke være så langt foran, at de helt mister os af syne. Der skal være en balance mellem målsætningen og omkostningerne af hensyn til konkurrenceevnen, og vi skal undgå at pålægge danske virksomheder flere og tungere byrder i et hurtigere tempo end de lande, vi konkurrerer med.

Det bliver altså ikke bedre af, at regeringens vision for klimaområdet er noget uklart. Energiministerens vision er én havvindmølle opsat hver uge året rundt i 30 år, og ministeren vil også forbyde kul om allerede 10 år, mens Socialdemokraterne ikke vil lægge sig fast på det endnu. Derfor er der stor forvirring om, hvorvidt man i regeringen har den samme vision for energiområdet. Og derudover er der spørgsmålet om, hvorvidt den enorme regning, der kommer til følge til danskerne, er en del af den vision.

Til slut vil jeg gerne rose regeringen for, at man har taget ansvar i forbindelse med vækstpakken sidste år, hvor regeringen endelig blev enig med Venstre om at få nogle af verdens højeste energifgifter sat ned og dermed få en mere grøn realisme ind i energipolitikken ved at genåbne energiforliget. Tak for ordet.

Kl. 13:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Der er nogle spørgsmål. Det første er fra hr. Per Clausen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:02

Per Clausen (EL):

Jeg synes måske alligevel, at det er lidt spændende, at i en diskussion af FN's klimarapport er Venstres vigtigste bidrag at understrege, at nu må Danmark ikke være for ivrige i forhold til at reducere CO₂-udslippet. Men lad det være, det er vel den sang, Venstre har valgt at synge.

Jeg vil bare spørge hr. Thomas Danielsen: Hvilke konkrete initiativer, som der er taget for at reducere Danmarks CO₂-udslip og sikre overgangen til vedvarende energi, ønsker Venstre at rulle tilbage? For jeg kunne forstå, at vi var gået for vidt, og derfor vil jeg gerne høre: Hvad er det, der skal rulles tilbage, hvis Venstre skulle få mulighed for det?

Kl. 13:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Thomas Danielsen, ordfører.

Kl. 13:03

Thomas Danielsen (V):

Jeg har ikke givet udtryk for, at vi skal rulle noget tilbage. Jeg har givet udtryk for en bekymring om, at vi løber for langt foran. Det, som er afgørende for os, er, at vi står ved det ambitiøse energiforlig, vi lavede i 2012, og derudover er det, at vi ved forhandlingerne får lagt pres på, at den udfordring, vi står over for energimæssigt, er en udfordring, vi skal løse sammen i hele verden, og der kan vi desværre ikke løse ret mange problemer ved at løbe foran i Danmark.

Kl. 13:03

Kl. 13:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Per Clausen.

Kl. 13:03

Per Clausen (EL):

Intet skal rulles tilbage, men det skal gå langsommere fremover, end regeringen ønsker. Betyder det også, at Venstre har opgivet den vision, som tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen opstillede, da han sagde, at Danmark skulle være uafhængig af fossile brændstoffer i 2050? Har man også opgivet det? Og hvis man ikke har opgivet det, er hr. Thomas Danielsen så ikke enig med mig i, at det jo ligesom forudsætter, at man gør noget i årene frem til 2050, altså også fra 2020 til 2030 og fra 2030 til 2040, for at man skal kunne nå resultatet med en fornuftig udgiftsprofil, kan man sige?

Kl. 13:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:04

Thomas Danielsen (V):

Jeg har ikke sagt, at intet skal rulles tilbage. Jeg har sagt, at vi skal stå ved det energiforlig, vi har lavet. Vores ambition om en udfasning af fossile brændsler i 2050 er vi heller ikke løbet fra. Jeg kan ikke forstå, hvordan hr. Per Clausen kan udlede det af min tale. Vi har stadig væk verdens højeste klimaambitioner i Danmark, og Venstre støtter langt de fleste af dem. Det er rigtigt, at den nuværende regering ønsker at gå længere, end vi gør, på alle områder, men vores ambition for fossile brændsler 2050 står vi fortsat ved.

Kl. 13:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jens Joel, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:05

Jens Joel (S):

Først og fremmest tak til Venstres ordfører, også for opbakningen til det internationale forhandlingsspor og de meget, meget vigtige forhandlinger, som vi skal i gang med. Det er glædeligt.

Jeg blev også en lille smule nysgerrig i forhold til det, som Venstres ordfører så brugte noget tid på, nemlig det her med, hvad det var, vi ligesom gjorde for meget. Og jeg kunne da godt tænke mig at følge op på hr. Per Clausens spørgsmål og spørge: Hvad er det, vi har foreslået, som vi ikke skal gøre?

Kl. 13:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:05

Thomas Danielsen (V):

Jamen det er ikke nogen hemmelighed, at regeringen ønsker en hurtigere udfasning af CO₂ og har højere mål, end Venstre lægger op til. Så det er jo et de områder, hvor man har lavet en aftale mellem regeringen og Enhedslisten og Det Konservative Folkeparti, og hvor vi jo så står udenfor.

Kl. 13:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jens Joel.

Jens Joel (S):

Jeg forstår det sådan, at det er 40-procentsmålsætningen i 2020, som Venstre jo ganske rigtigt står uden for aftalen om.

Så kunne jeg godt tænke mig at høre, hvornår Venstre mener at vi skal reducere med 40 pct., hvis vi i 2050 skal være nede på nul, om man vil. Hvornår skal 40-procentssnittet så ligge, hvis ikke det skal ligge i 2020?

Kl. 13:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:06

Thomas Danielsen (V):

Jeg kan ikke komme med et midtvejsårstal for, hvornår vi skal have en 40-procentsreduktion. Vi har en målsætning, som vi fortsat står ved, i forhold til vores CO₂-udledning, men det ændrer jo ikke på, at vi har en fælles aftale og laver en klima- og energipolitik på tværs af Folketinget, som jeg håber vi fortsat kan stå sammen om. Og der gør vi sådan set bare stilfærdigt opmærksom på, at vi er nervøse for de forslag, der kommer, hvor vi løber alt for langt foran de omkringliggende lande, som vi konkurrerer med. For vi eksporterer jo på den måde arbejdspladser, som i dag har den mest miljøvenlige produktion, til lande, som har en mindre miljøvenlig produktion.

Kl. 13:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Steen Gade, Socialistisk Folkeparti, værsgo.

Kl. 13:07

Steen Gade (SF):

Tak, og også først lige tak for, at vi er enige om forslaget til vedtagelse. Lad os så diskutere det, vi er uenige om.

Jeg forstår, at Venstre er nervøse for noget i fremtiden, som de ikke ved noget om, altså hvordan vi lever op til de 40 pct. i 2020, som SF sammen med regeringen og Enhedslisten er enige om. Er det korrekt opfattet, at det er sådan, det hænger sammen, og at det ikke er noget i fortiden? For det er jo ikke rigtigt, at dansk industri har højere energifgifter end deres konkurrenter i udlandet, når vi direkte snakker om afgifter. Det er jo EU's minimumsdirektiv, vi gennemfører.

Kl. 13:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:08

Thomas Danielsen (V):

Jeg forstår ikke helt spørgsmålet fra Steen Gade, men ja, vi er bekymrede for, at vi løber for hurtigt i Danmark i forhold til de lande, som vi konkurrerer med. Det gør vi jo, hver gang vi pålægger erhvervslivet byrder. Så forringer vi jo vores konkurrenceevne. Så det er noget af det, vi er optaget af.

Derfor er vi glade for, at vi fortsat opnår at lave brede aftaler med regeringen, med SF og med Enhedslisten, fordi vi derved formår at trække i en lidt mere moderat retning. Det er ikke, fordi vi ikke er klimaambitiøse. Men vi må så også bare anerkende, at vi er det mest klimaambitiøse land i hele verden, og hvis vi løber for langt foran, mister de andre lande os af syne, og vi mister så vores danske produktion af syne.

Kl. 13:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Steen Gade.

Kl. 13:08

Steen Gade (SF):

Jamen godt, altså vi har jo faktisk lige netop, hvad skal vi sige, lettet det for erhvervslivet. Det er jo sådan, det er. Det lyder bare så mærkeligt, at man så skal høre en masse diskussioner om, at vi strammer. Nej, vi har jo lige netop i enighed lettet belastningen for erhvervslivet.

Det andet, jeg vil sige til hr. Thomas Danielsen, er: Hvad bygger han nu det der med, at vi er så gode, på? Altså, mig bekendt er vores CO₂-udslip pr. indbygger da et af de højeste overhovedet i hele Europa. Hvorfor skal vi så bilde vælgerne ind, at vores CO₂-udslip er et af de laveste, når det ikke er tilfældet?

Kl. 13:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 13:09

Thomas Danielsen (V):

Jeg sluttede sådan set også min ordførertale af med at rose regeringen for, at man netop forholder sig til den klima- og energiaftale, som vi har indgået i 2012. Derfor sænkede vi også afgifterne, dengang vi kunne se, at de løb løbsk. Det er sådan set det, vi appellerer til at man fortsat gør.

Ja, vi er foran på en lang række parametre, som ministeren sådan set også ridsede op. Derfor er vi de førende i verden, hvis nu man kalder det førende, når man går foran på energiområdet. Det mener vi i Venstre man kan kalde det. Det er ikke alle virksomheder, som er så glade for, at vi har nogle tungere byrder, men vi har også et ansvar at løfte, og det gør vi.

Kl. 13:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så der er ikke flere spørgsmål. Den næste ordfører er hr. Jens Joel, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:10

(Ordfører)

Jens Joel (S):

Tak for det. Ordføreren for forespørgerne startede med at sige, at 2015 er klimaaår. Ja, og et meget afgørende et af slagsen. Det er ikke så længe siden, vi fik den sidste rapport fra FN's klimapanel, og de har jo desværre igen mindet os om, at det er meget, meget alvorligt. Igen er der en rapport, som ikke på nogen måde indikerer, at vi har fået taget hånd om problemet, at vi har løst det, at vi er på rette vej – tværtimod.

Vi oplever jo allerede i dag ekstreme vejrphenomener, ikke bare herhjemme, men jo i langt højere grad i verdens fattigste lande, og det er ganske forfærdeligt, når huse og kældre står under vand og vi mister værdier for milliarder og minder, der ikke kan erstattes, men der er jo også rigtigt, rigtig mange steder i verden, hvor det her på en meget mere konkret måde er et spørgsmål om liv og død.

Vi har sammen i Klima- og Energiudvalget været i Bangladesh, og jeg tror også at formanden for udvalget tidligere her i salen har fortalt historien, som vi fik fortalt dernede, om, hvordan de nogle gange skulle reagere, når der var et stormvejr på vej, en orkan, en oversvømmelse. Så reagerede man ved ikke bare selv at kravle op i træerne og binde sig fast og vente på, at det drev over, men nogle af dem var jo også forældre og valgte så at starte med at kravle op i et andet træ og binde deres børn fast, inden de selv søgte tilflugt i en nærliggende trækrone. Det er jo på en meget, meget illustrativ måde et billede på, hvor alvorligt det er nogle steder i verden, og hvor vigtigt det er, at vi også – nogle af os, som har været med til at skabe den her udvikling – er med til at stoppe den igen.

Det ser desværre kun ud til at blive værre, hvis vi læner os tilbage. De 2 grader, som vi regner med vi kan håndtere, altså den 2 gradersstigning, som vi regner med vi kan håndtere i verden, er på ingen måde noget, der kommer af sig selv, og hvis vi ikke gør noget, bliver det i hvert fald langt, langt værre. Derfor er der behov for politisk mod og handling, men der er også lyspunkter i den rapport, og lyspunkterne er, at vi faktisk har teknologien, at vi har mulighederne for at gøre det, hvis vi gør en indsats, hvis vi beslutter os for det.

Vi skal så bruge alle værktøjerne i værktøjsskassen. Det er det, vi skal diskutere i Paris. Vi skal også bruge nogle af de værktøjer i kassen, som vi ikke er så begejstrede for herhjemme, men det, der er sandheden, er, at vi bliver nødt til at gribe efter alle de værktøjer, vi har.

Det leder mig frem til mødet i Paris, fordi mødet i Paris er vigtigt, men det er også rigtig vigtigt, som ministeren også har lagt meget stor vægt på i sin besvarelse af forespørgslen, at vi ikke først starter i Paris. Altså, en ting er, at vi allerede nu skal have landene på banen og melde ind, hvad de kan og vil og hvornår. En anden ting er, at vi skal have flere til at hoppe på den vogn, som vi jo heldigvis også så amerikanerne og kineserne stige på, da de meldte ud, at de havde en ambition og sammen sagde: Vi kan faktisk godt gøre noget, vi vil godt pålægge os selv nogle forpligtelser.

Det skal vi have mange flere lande til at gøre, fordi vi står alt for tit i en situation, hvor det er i de sene nattetimer under de her forhandlinger, at man skal have enderne til at nå sammen, og i den situation ender vi desværre næsten altid med den laveste fællesnævner. Det er også godt, at man i Lima blev enige om, at vi skulle have en forhandlingstekst klar allerede i foråret, sådan så vi er i gang med den reelle forhandling meget tidligere.

Danmark skal sikre sig, at vi udøver et effektivt klimadiplomati. Det er heldigvis ikke noget, vi begynder på nu. Det er noget, vi har gjort i flere år, men det er vigtigt, som ministeren sagde, at vi styrker det, at vi både over for de, om man så må sige, progressive ulande, dem, der bliver hårdest ramt, eller dem, der har den største interesse i at følge os, nurser dem, viser dem, at vi står på deres side, at de i EU også kan få nogle allierede blandt dem, som vil gøre noget, sådan så de også kan tale op imod nogle af de lande i deres egen gruppe, som er mindre ambitiøse, i ulandsgruppen, for det er jo desværre nogle af dem, der har domineret.

I forhold til EU har flere også nævnt, at det jo er vigtigt, at vi i EU står sammen. Jeg tror, at man kan gøre rigtig meget frem til Paris i EU i forhold til også at diskutere med hinanden, at vi ikke bare skal insistere på at stå sammen, men at vi også bliver nødt til at vide, at det er os, der skal have fleksibiliteten, det er os, der skal kunne række ud, det er os, der skal kunne få de andre inddraget. Derfor kan det ikke hjælpe noget, at vi bruger al vores krudt i EU på at diskutere os frem til så fint et kompromis, så vi ikke har nogle manøvremligheder.

Jeg tror, at det er vigtigt, at vi får sat fut i den støtte til omstillingen, som der også blev talt om, den finansiering, som flere har talt om. Det er vigtigt, at vi arbejder på luftfarten og skibsfarten, fordi det i sig selv er meget globale og meget internationale brancher, og så er det selvfølgelig vigtigt, at vi fortsætter den kamp for at få udfaset de fossile brændsler og særlig støtten til dem, for det jo er lidt håbløst, at når vi herhjemme snakker om, at vi støtter den grønne omstilling, så er der altså rigtig, rigtig mange steder i verden, hvor det, man støtter, sådan set ikke er at gå væk fra de fossile brændsler, men derimod at bruge flere af dem.

Så jeg håber og tror, at vi med en ambitiøs dansk indsats kan nå rigtig langt, og jeg håber og tror for klimaets skyld, at vi kommer til en god aftale i Paris. Vi støtter selvfølgelig fuldt op om det forslag til vedtagelse, vi har været med til at fremsætte.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Mikkel Dencker, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Mikkel Dencker (DF):

Allerførst vil jeg sige tak til forespørgerne fra SF for anledningen til at diskutere emnet her. Det handler ikke alene om forhandlingsstrategien op til de kommende internationale klimaforhandlinger senere på året, men også, som jeg læser teksten, om, hvordan vi i Danmark håndterer den indenlandske klimapolitik og energipolitik.

Jeg vil sige, at vi i Dansk Folkeparti mener, at Danmark allerede er gået meget langt i klima- og energipolitikken. Vi mener også, at vi i Danmark er gået for langt, at det er gået for hurtigt, og at det har ført til, at vi i Danmark har et højt prisniveau for energi, så vores husholdninger, vores forbrugere og vores erhvervsliv betaler en høj pris for energien. Det går ud over vores husholdninger på den måde, at folks privatøkonomi bliver belastet – mere end nødvendigt – af højere el- og varmeregninger, og det gør jo så, at man kan bruge færre penge på det, som man nok synes ville have været sjovere end at betale elregninger, og så må man skære andre steder i sit privatbudget. For erhvervslivet gør det jo det, at man mister konkurrenceevne over for udlandet, og det fører jo til tab af arbejdspladser på både kort og lang sigt.

Så den satsning og det meget høje ambitionsniveau, som den nuværende regering har lagt, har altså store konsekvenser for Danmark. Jeg medgiver, at Dansk Folkeparti er med i den energiaftale, der blev indgået for snart 3 år siden, men regeringens ambitionsniveau går jo langt ud over det, der står i den energiaftale. Jeg synes, at det er værd at diskutere, hvad det er, regeringen har sat sig som ambition, men også, hvordan man har tænkt sig at nå derhen til.

Det er jo et faktum, at Danmark deltager i de internationale klimaforhandlinger hvert år – det gør Danmark selvfølgelig, for det gør alle andre lande i verden jo – og der skal Danmarks strategi selvfølgelig også lægges og skal kunne diskuteres her i Folketinget.

Som sagt mener vi i Dansk Folkeparti, at vi i Danmark er gået meget langt i vores indenlandske energipolitik. Vi har allerede gennemført meget store reduktioner i CO₂-udledningen og langt større reduktioner, end de fleste andre lande har gennemført, og det har haft de økonomiske konsekvenser, som jeg allerede har skitseret.

Derfor mener vi i Dansk Folkeparti ikke, at der er noget behov for, at vi i Danmark går videre ad det spor. Og derfor har vi ikke som regeringen travlt med at nå frem til en 40-procentsreduktion af CO₂-udledningen i 2020, som regeringen har luftet at man har en ambition om, lige så vel som man har luftet, at man ønsker at afskaffe alle fossile brændsler i 2050. Det er ambitioner, som Dansk Folkeparti ikke deler.

Derfor synes vi ikke, at vi skal fortsætte videre ud ad det spor, som energipolitikken er kørt ad i Danmark igennem en hel del år. Vi mener, at vi i Danmark godt kan tillade os at sige, at nu har Danmark trukket sin del af læsset, og at det, der skal ske i de internationale klimaforhandlinger, er, at der er andre lande, der må bære en tungere byrde, end de hidtil har båret, for Danmark har allerede taget sin del af slæbet.

Jeg vil også sige, at vi vil opfordre regeringen til, at man i den indenlandske energipolitik ikke lægger sig fast på flere tiltag, der skal reducere CO₂-udledningen. Det er en kendt sag, at den danske CO₂-udledning er ekstremt lille i globalt perspektiv, så uanset hvad man gør fra eller til, kan det ikke ændre noget som helst på klimaudviklingen på globalt plan. Så derfor har det mere karakter af symbol-

ske handlinger, når man vil gå fra 34 pct.s reduktion til 40 pct.s reduktion i Danmark, og det vil vi fraråde at man derfor kaster sig ud i.

Det var de første bemærkninger fra Dansk Folkeparti i denne omgang.

Jeg skal også benytte lejligheden, mens jeg er på talerstolen, til at fremsætte et forslag til vedtagelse, som vi gerne vil have indgår i de videre forhandlinger, og det er på vegne af Dansk Folkeparti og Liberal Alliance. Det lyder sådan her:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget konstaterer, at Danmark allerede nu har foretaget langt større reduktioner i CO₂-udledningen end de fleste andre lande.

Folketinget opfordrer derfor regeringen til i kommende forhandlinger om en klimaaftale ikke at påføre Danmark forpligtelser til yderligere reduktioner.

Folketinget opfordrer regeringen til at tilrettelægge den danske energipolitik, således at hensynet til en stabil og billig energiforsyning prioriteres højere end at stræbe efter flere og symbolske reduktioner af CO₂-udledningen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 17).

Kl. 13:21

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Forslaget til vedtagelse indgår i de videre forhandlinger.

Så er der et par korte bemærkninger. Først er det fra hr. Per Clausen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:21

Per Clausen (EL):

Jeg kan forstå på hr. Mikkel Dencker fra Dansk Folkeparti, at han mener, at andre lande ligesom skal tilstræbe at være ligeså ambitiøse som Danmark. Så vil jeg bare spørge hr. Mikkel Dencker: Hvad tror hr. Mikkel Dencker der sker med klimaforandringerne på globalt plan, hvis alle nationer i verden satser på at få det samme CO₂-udslip pr. indbygger, som vi har i Danmark?

Kl. 13:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:22

Mikkel Dencker (DF):

Det skal jeg ikke gøre mig klog på, men det, som er byrden, man bærer i et samfund, hvis man beslutter sig for at foretage CO₂-reduktioner, er netop, at man forbruger mindre, end man har gjort hidtil. Det er det, der er byrden, man påtager sig. Der har vi jo i Danmark påtaget os byrder, der indtil videre har ført til 34 pct.s reduktioner i 2020, og regeringen synes jo så, vi skal køre videre. Det er ikke byrder, som der er andre lande, der har påtaget sig, i hvert fald ikke nogen lande af betydning, og derfor mener vi, at det, der vil være naturligt, er, at der er andre lande, der også går videre ad det spor, før Danmark skal påtage sig noget som helst mere.

Kl. 13:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Per Clausen.

Kl. 13:22

Per Clausen (EL):

Men det må vel alligevel betyde en lille smule for Dansk Folkepartis position, hvis man mener, at Danmark har ydet, hvad man kan yde. For hvad skulle argumentet så være for, at andre lande ikke skulle udlede præcis lige så meget CO₂ pr. indbygger, som vi gør i Danmark? Så stiller jeg bare det spørgsmål til hr. Mikkel Dencker: Hvad

vil konsekvenserne være, hvis vi kommer op på det CO₂-udslip? Og jeg kan afsløre over for hr. Mikkel Dencker, at det vil føre til en dramatisk stigning i det globale CO₂-udslip, hvis alle nationer skulle op på det danske niveau pr. indbygger.

Kl. 13:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:23

Mikkel Dencker (DF):

Jeg synes ikke, vi skal bevæge os ud i den slags stræben efter, at alle skal kunne det samme og ville det samme. Alle lande i verden er forskellige og har forskellige udgangspunkter, men derfor kan man godt fordele byrderne rimeligt og ligeligt, når man laver internationale aftaler. Danmark har allerede påtaget sig meget store byrder selv, og det har haft økonomiske konsekvenser for Danmark. Der er bare ikke ret mange andre lande, der har påtaget sig byrder i den størrelse.

Så hvis der skal laves aftaler internationalt om, at Danmark og alle andre lande i verden skal påtage sig at opfylde nogle mål sammen, skal alle lande påtage sig deres del af byrden, og der har vi i Danmark allerede gjort meget mere, end alle andre har.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Jens Joel, Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 13:24

Jens Joel (S):

Jeg er også nødt til at følge op lidt i den samme rille. Jeg forstår på hr. Mikkel Dencker, at man stadig væk står bag den 34 pct.s reduktion, som er en del af den energiaftale, som DF jo også med i. Men når hr. Per Clausen bl.a. taler om, at vi udleder ret meget pr. dansker, så er det jo også, fordi de ting, vi forbruger, bliver produceret andre steder i verden. Og hvis man vil anlægge en meget sådan, kan man sige, national vinkel på det her og spørge, hvad vi vil i Danmark, kan hr. Mikkel Dencker så forestille sig, at Dansk Folkeparti vil foreslå nogle begrænsninger i, hvad danskerne må købe ind, eller et eller andet, hvis der skal være en rimelighed, altså hvis der findes sådan noget, som at danskerne klarer sit, og så må de andre klare deres? For så skylder vi jo stadig væk en hel del, og hvor skal det komme fra?

Kl. 13:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:25

Mikkel Dencker (DF):

Nej, jeg vil ikke lægge nogen begrænsninger ned over, hvad danskerne skal have lov til at købe af importerede varer. Jeg ved ikke, om det er den slags moralske måde at angribe klimapolitikken på, som Socialdemokratiet vil indføre – der tænkes måske højt – men det er ikke Dansk Folkepartis ambition. Jeg vil sige, at i Dansk Folkeparti står vi ved, at vi er med i energiaftalen, men Dansk Folkeparti har ikke noget erklæret mål om 34 pct. reduktion. Der er bare den hage ved det, at energiaftalen fører til en reduktion på 34 pct., men det har ikke været en målsætning for Dansk Folkeparti i sig selv. Vores målsætning er at være med i en energiaftale for at påvirke, hvad det er, der foregår i energipolitikken.

Kl. 13:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jens Joel.

Jens Joel (S):

Nu var det ikke min hensigt at gøre det her til et moralsk spørgsmål – det synes jeg der er mange gode grunde til, men det har jeg faktisk ikke gjort. Jeg synes, det er hr. Mikkel Dencker, som gør det her til et moralsk spørgsmål, når han som det ene prøver at indikere, eller, om man vil, bilde danskerne ind, at vi har reduceret meget, og at vi er klimavenlige, hvilket notorisk er forkert, og når han så ovenikøbet også siger, og det mener jeg så er en lille smule moralsk, at vi nu har gjort vores. Altså, jeg forstår det simpelt hen ikke. Det er jo grebet ud af luften, at vi i Danmark er særlig klimavenlige. Det er jo ganske enkelt ikke rigtigt, og derfor bliver jeg nødt til at spørge: Hvad er det så, man baserer sin holdning om, at vi har gjort nok, på?

Kl. 13:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:26

Mikkel Dencker (DF):

Nu har vi jo politiske aftaler, der fører frem til en reduktion på 34 pct. af Danmarks CO₂-udslip i 2020. Der er ikke ret mange andre lande, der kan fremvise tilsvarende resultater. Så det er den måde, jeg mener vi har påtaget os vores del af byrden på.

Kl. 13:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Steen Gade, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:27

Steen Gade (SF):

Tak, jeg bliver i samme boldgade. Altså, det ligner da noget af et kursskifte, når man kigger på, hvad Dansk Folkeparti var med til at foreslå og vedtage før COP 15 i København, da man var støtteparti, og det er, som om melodien er blevet noget anderledes, men det er så okay. Der er så noget, jeg synes det er interessant at se på her. Når vi nu ikke skal gøre mere end det, vi har gjort, vil det så sige, at vi heller ikke skal være med til det, som er vedtaget på EU-plan, nemlig at EU samlet set skal nå op på 40 pct. CO₂-reduktion i 2030? Skal vi så ikke være med i det? Skal vi bare sige, at nu er det løst for vores vedkommende?

Kl. 13:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:27

Mikkel Dencker (DF):

Jeg synes, at vi i Danmark skal fastlægge den energi- og klimapolitik, som vi mener er bedst for Danmark, og alle andre lande kan så også tilrettelægge noget. Nu er miljøspørgsmål jo grænseoverskridende spørgsmål, og det er også derfor, man har de her COP-møder, som FN arrangerer, hvor alle verdens lande taler sammen om de problemstillinger, der måtte være, og det er også der, man vil prøve at finde frem til en international klimaaftale. For os i Dansk Folkeparti er det naturligt, at Danmark er med i alle de internationale fora og man også er med i de samtaler, der er med andre landes repræsentanter. Hvis vi skal indgå i en international aftale, skal det være en international aftale, hvor der er en rimelig ligelig fordeling af byrderne mellem alle de deltagende lande. Det skal ikke være noget med, at vi i Danmark eller i den vestlige verden skal erkende, at det hele er vores skyld, og at det er os, der skal løse alle problemer selv.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren ... nej, der var lige et spørgsmål til. Værsgo.

Kl. 13:29

Steen Gade (SF):

Tak for svaret. Jeg forstår så, at vi er med i nogle internationale aftaler, men vi er jo også med i nogle af dem, der hedder EU-aftalerne, og der har vi sådan set forpligtet os til at ville melde noget ind i Paris, og der kommer EU til at melde en 40-procentsreduktion ind. Skal vi så ikke leve op til det, vi melder ind i en EU-sammenhæng?

Så vil jeg bare lige sige noget til hr. Mikkel Dencker: Sagen er jo, at vi som danskere har et kæmpestort CO₂-udslip. Det er da rigtigt, at vi reducerer, og det er jo godt, og det er godt, at vi er enige om nogle ting, men vi er jo nogle af dem, der forurener mest pr. indbygger i verden. Det er bare sådan, det er. Vi er ikke helt i top, men vi er da i den forkerte ende.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo, hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:29

Mikkel Dencker (DF):

Det er jo sådan, at jo mere et land er udviklet, jo højere velstandsniveau man har, jo højere produktion man har, jo mere forbruger man eksempelvis af energi, og det fører til CO₂-udledning, ja. Men jeg synes ikke, vi skal skamme os over, at vi er på det niveau, at vi er et veludviklet samfund. Jeg ved godt, at der er samfund, som har en langt lavere CO₂-udledning end Danmark målt pr. indbygger, men det er ulande, hvor folk lever i fattigdom og ikke har råd til andet end at skaffe sig varme og brændsel ved at gå ud og finde gamle træer, de kan hugge i stykker. Det synes jeg ikke er noget at stræbe efter. Det kan godt være, at de udleder mindre CO₂, men det er ikke der, Danmark skal hen.

Kl. 13:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, hr. Mikkel Dencker. Da den radikale ordfører ikke er til stede i salen, går vi videre til Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen. Værsgo.

Kl. 13:30

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Tak for det. Når vi diskuterer klima og klimaforandringer, kan man i hvert fald med sikkerhed sige, at i morgen bliver alting helt anderledes. Det er jo en af de pointer, som fremgår med al ønskelig tydelighed af FN's klimapanelers rapporter, for hvis vi vælger ikke at gøre noget, bliver det ikke sådan, at vi så bliver ved med at have det, som vi har i dag, så bliver det helt anderledes på grund af de omfattende klimaforandringer, der kommer.

De klimaforandringer har vi jo allerede stiftet bekendtskab med i meget, meget voldsom grad i en række fattige lande og i meget begrænset omfang i Danmark. Men når man tænker på de reaktioner, der kommer ude omkring, på de oversvømmelser osv., vi har set i Danmark, er det alligevel, synes jeg, dristigt at sige, at vi ikke skal gå videre ad den vej, der hedder at reducere vores CO₂-udslip, fordi det er for dyrt at gøre det. Kendsgerningen er, at det er ganske, ganske omkostningsfuldt ikke at gøre noget. Og FN's klimarapport understreger jo også meget tydeligt, at hvis vi gør noget hurtigt og tidligt, bliver det væsentligt billigere, end hvis vi venter.

Så må man jo bare sige til hele diskussionen af klimaforandringer, at der må man stille sig selv spørgsmålet: Jamen hvad betyder

det, hvis vi ikke gør noget og altså bevæger os ud i 4-gradersændringer i temperaturen i stedet for de under 2, vi indtil nu har forsøgt at arbejde på? Ja, det ved vi ikke. Vi ved, det går galt, men vi ved ikke, hvor galt det går. Det var sådan lidt om, hvad vi kan gøre i forhold til fremtiden.

Så kan man jo vælge at sige: Det er sådan, at vi i Danmark har reduceret vores CO₂-udslip – vi er godt nok stadig væk et af de lande i verden, der har det største CO₂-udslip pr. indbygger, men vi har reduceret det – så vi skal ikke gøre mere. Forudsætningen for, at det skulle være en holdbar løsning, er så, at resten af verden ikke insisterer på at gennemgå den samme udvikling, som vi har gjort, altså få det samme forøgede energiforbrug, få den samme forøgelse i CO₂-udslippet, for ellers vil ulykken være 150 pct. sikker, hvis man kunne operere med den slags tal. Men kan vi tillade os at sige, at fordi vi nu i 100-150 år har baseret en voldsom økonomisk vækst på en massiv udnyttelse af jordens ressourcer og en massiv forurening, har vi sandelig også ret til at blive ved med at gøre det? Det kan godt være, det er ude af trit med tidsånden at inddrage moralske elementer i politik, holdning eller værdier, men det vil jeg nu godt tillade mig at gøre. Så set i det lys er der jo ikke nogen som helst tvivl om, at Danmark har en klar forpligtelse til at gå i spidsen.

Det, vi primært diskuterer i dag, eller det, der primært ligger i forslaget til vedtagelse, er jo et forslag om, hvordan Danmark også kan gå i spidsen i de internationale forhandlinger. Og vi kan godt tilslutte os det forslag til vedtagelse, der ligger her, fordi det giver en fornuftig linje for Danmarks indsats i de internationale forhandlinger frem til Paristopmødet. Men det skal også stå helt klart, at hvis det endnu en gang skulle vise sig, at resultaterne i FN er skuffende – og det kan man jo godt risikere, viser erfaringerne os – så betyder det ikke efter vores opfattelse, at Danmarks forpligtelse til at gå i spidsen forsvinder. Og det betyder jo ikke, at vi ikke også fremover skal arbejde sammen med andre lande, der ligesom os gerne vil gennemføre konkrete skridt, der kan reducere CO₂-udslippet og medvirke til at få vedvarende energi og energibesparelser i centrum.

I det samarbejde skal Danmark selvfølgelig samarbejde med ulande, som sammen med os kan vise nogle udviklingsveje for fattige lande, som er i stand til at skabe velstand, udvikling, sociale fremskridt, uden at man ødelægger klimaet og miljøet i øvrigt i nogen af de vækstøkonomier, som har brug for at omlægge deres produktion, sådan at den måde, de producerer varer til f.eks. danskerne på, sker på en energimæssigt langt, langt mere forsvarlig måde, end den gør i dag, og også sammen med rige lande både for at reducere vores CO₂-udslip, men også for at skaffe de penge, der er nødvendige for at sikre en omstilling i den fattige del af verden, hvor vi også er med til at betale for nogle af de klimakatastrofer, som skyldes den måde, vi har levet og produceret på. Det skal vi slås for i FN-regi, og det skal vi arbejde for i det daglige internationale samarbejde, som den danske regering er med i, og det er det, som vi ønsker at tilkendegive ved også at støtte det forslag til vedtagelse, der ligger her.

Kl. 13:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Thomas Danielsen, Venstre, for en kort bemærkning. Værsgo.

Kl. 13:36

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg vil gerne spørge hr. Per Clausen, hvordan det hænger sammen, at han stemmer for det her forslag til vedtagelse, som SF har fremsat med opbakning fra regeringen, De Konservative og Venstre, og samtidig så tordner han egentlig imod det, som står i det: Det er ikke ambitiøst nok, det er endda tæt på at være umoralsk at kæmpe for. Sandheden er jo, at det, der står i det her forslag til ved-

tagelse, sådan set ikke er anderledes end den linje, vi hidtil har haft, hvorfor der så også er så bred opbakning til den.

Kl. 13:39

Men hvordan hænger det sammen, at man synes, det er umoralsk og uambitiøst, og så samtidig stemmer man for det stik modsatte af, hvad man siger, nemlig at det netop er os rige lande, der skal nedbringe det mest. Her taler vi altså om – det står rent faktisk direkte i teksten – at det særlig skal være de store udledere, altså USA og Kina.

Kl. 13:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:37

Per Clausen (EL):

Nu er jeg jo ked af at gøre det helt klart for hr. Thomas Danielsen, hvad det så er, der står i det her forslag til vedtagelse, men det, der står, er jo, at det er de udviklede i-lande og de store udledere, som særlig skal påtage sig nogle ambitiøse og forpligtende reduktionsmål. Det fremgår også meget klart, at det også handler om, at der skal skaffes nogle penge fra de rige lande til at finansiere både beskyttelse mod klimaforandringer og omlægning i tredje verdenslande. Så vi kan sagtens stemme for det, der ligger her, men det står selvfølgelig ikke alene. Ligesom jeg kunne forstå, Venstre havde nogle sidebemærkninger, har vi også nogle sidebemærkninger; de går så bare i den modsatte retning af Venstres sidebemærkninger.

Kl. 13:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Thomas Danielsen.

Kl. 13:37

Thomas Danielsen (V):

Jamen det er jo sådan set stadig væk ikke i overensstemmelse med det, som ordføreren gav udtryk for i sin tale, hvor han tordnede mod, at vi er alt for uambitiøse. Og derfor undrer det mig egentlig lidt, at ordføreren ikke selv kommer med et forslag til vedtagelse i stedet for. Altså, der er jo ikke nogen forskel på det her og så det, som vi ellers har haft som forhandlingslinje – hverken i tidligere regeringer eller fremadrettet. Det er jo noget med, at de rige lande skal finansiere noget for de fattige lande – det er vi meget enige i, og det har vi også historisk gjort, og det skal vi selvfølgelig også være med til fremadrettet.

Så står der direkte i teksten noget om de ambitiøse reduktions-satser fra særlig de store udledere, altså USA og Kina, som hr. Steen Gade også understregede i sin egen ordførertale. Og det er det, jeg ikke synes hænger helt sammen med hr. Per Clausens udtalelse. Men det er fint, hvis man nu falder lidt til ro og så finder et mere behersket forslag til vedtagelse.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:38

Per Clausen (EL):

Jeg kan bare konstatere, at det, der står i forslaget til vedtagelse, er, at det især er ilandene og de mest udviklede lande, som skal påtage sig ambitiøse og forpligtende reduktionsmål. Det er helt i overensstemmelse med, hvad jeg sagde i mit indlæg.

Men hvad jeg sagde, var, at ud over at have en fornuftig og rimelig strategi for, hvordan man vil løfte opgaverne, når man forhandler i forhold til FN, så er vi også nødt til at have andre elementer i vores politik, både nationalt og internationalt.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Da Liberal Alliances ordfører ikke er til stede i salen, går vi videre til den konservative ordfører. Værsgo.

Kl. 13:39

(Ordfører)

Mike Legarth (KF):

Mange tak, fru formand. Det Konservative Folkeparti tager jo FN's klimapanels rapport meget alvorligt, og den bekræfter, at vi gør det rigtige i Danmark, at vi går forrest, at vi sætter en dagsorden. Vi får gjort det, der skal til, for hvis vi ikke gør det, og hvis vi ikke får andre til at følge med, kan vi jo i rapporten se, hvad konsekvenserne bliver.

I nogle lande går det rigtig stærkt, andre lande halter noget efter. Det er jo det, de store forhandlinger under COP-mødet skal handle om, nemlig at få de største og mest udledende lande til at bidrage mere, end de har gjort. Vi har jo set oversvømmelser, orkaner, luftforurening. Alle ved, hvordan det står til i Kina, i Beijing, hvor det kan være meget svært at se solen de fleste dage i løbet af et år. I Paris, hvor COP 21 skal være, sejler forureningen ned ad væggene. Det er til tider nærmest farligt at trække vejret i Paris, i Europa. Så der er ting, der skal gøres, og derfor er den her dagsorden meget alvorlig.

I Danmark har vi i Det Konservative Folkeparti en fast dagsorden. Vi er det grønne parti i blå blok. Vi vil gerne sikre, at den jord, vi har i vores land, bliver bragt videre til næste generation i en bedre forfatning. Ren luft, rent vand, sunde fødevarer osv. er en vigtig dagsorden.

Derfor er det også nødvendigt med den grønne dagsorden, den grønne omlægning. Men den omlægning er også et udtrykt ønske for os i energiforliget. Det er jo der, vi demonstrerer vores vilje til at gøre det rigtige. Det er også der, vi tager nogle forbehold. Det er der, vi har aftalt, hvad det her må koste, for vi har borgerne i centrum – mennesker først. Hvad kan vi medvirke til, uden at det simpelt hen bliver for dyrt, for vi må jo erkende, at på bundlinjen handler grøn omlægning om, hvilke byrder man kan pålægge i kroner og øre, og hvilke konsekvenser det vil have for borgerne. Og når vi har afbalanceret det på en ordentlig måde, sådan at borgerne får incitamenter til at medvirke, skal vi også se på, hvad konsekvensen er for erhvervslivet. Hvad koster det af arbejdspladser, når vi pålægger virksomhederne krav om øget teknologi, der udleder mindre, og hvad er gevinsterne ved det? Den balance skal også være i orden, og det er det, vi har sørget for er sket i energiforliget.

Så er der nogle tal, der er skredet, og nogle forudsætninger, der har forandret sig, og det er derfor, vi løbende har en dialog om at få bragt tingene tilbage til det udgangspunkt og de forudsætninger, vi faktisk aftalte i 2012 omkring energiforliget.

I den grønne omlægning, hvor vi altså har meget fokus på almindelige mennesker og den regning, de skal betale, er der også den anden dagsorden om, hvordan vi så når det mål, vi har i 2050 om at være uafhængige af fossile brændsler. Men det skal selvfølgelig frem mod 2050 gå hånd i hånd med vind og andre ting sammen med olie og gas. Vi skal udnytte de ressourcer, vi har. Vi skal jo ikke fra den ene dag til den anden si energikilder fra. Der har vi så en målsætning om at reducere drivhusgasser og CO₂-udslip med 40 pct. i 2020. Andre har været inde på, at vi har nået 33-34 pct. Vi er overbevist om, at vi kan nå de 40 pct. også ved at plukke lavthængende frugter. Det er ikke nemt, men vi kan nå den målsætning.

Vi har krævet, og det er en fast præmis, at det skal ske, samtidig med at vi skaber arbejdspladser og beskæftigelse. Det må ikke være en vækstdræber. Det må ikke betyde, at der kommer færre arbejdspladser i Danmark, underforstået at vi ikke må pålægge byrder, hverken for borgere eller for erhvervslivet, der gør, at konkurrenceevnen bliver ringere. Det handler simpelt hen om at skabe ens vilkår for det

danske erhvervsliv, i forhold til dem de konkurrerer imod. Det kunne være de nærmeste lande, men det gælder faktisk i EU og på verdensplan – men lad os nu holde os til EU og de nærmeste lande, vi konkurrerer med. Det er jo derfor, at PSO er en udfordring for erhvervslivet, for den betales ikke i nogen af vores nabolande, og derfor bliver det dyrere at producere, og det er vi nødt til at gøre noget ved. Det er også lykkedes i forbindelse med vækstpakken at få reduceret energiomkostningerne. Og i Det Konservative Folkeparti har vi det mål, at det ikke må være dyrere at være virksomhed Danmark, end det er i de lande, vi sammenligner os med og konkurrerer imod.

Så ja til at gå foran, men på en intelligent måde – på en måde, så vi kan betale regningen og bevare vores konkurrenceevne. Samtidig med at vi gør det, altså skaber den teknologi og de muligheder for at kunne sælge det til gavn for vores statskasse, til gavn for indkomst i virksomhederne og omsætningen, og vi dermed også får flere arbejdspladser, skal vi passe på med, at det ikke går for hurtigt. Det er jo et faktum, at hvis vi beder vores virksomheder om at udlede mindre og det så bliver udledt i nabolandene, ja, så blæser det tilbage i hovedet på os.

Jeg kan se på formanden, at nu har jeg udtømt min tid. Så det var kommentarerne fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Det er korrekt. Tak til ordføreren. Så er det klima-, energi- og bygningsministeren. Værsgo.

Kl. 13:44

Klima-, energi- og bygningsministeren (Rasmus Helveg Petersen):

Jeg vil gerne takke for en god debat, som jeg synes har været vigtig – det er klimaspørgsmålet jo – den har også været nyttig, og det er de her debatter jo som regel. Det, jeg tager med fra et bredt flertal i Folketinget, er selvfølgelig et stærkt mandat frem mod forhandlingerne i Paris, og det er jeg glad for. Jeg vil selvfølgelig love, at jeg vil udnytte mandatet til at gøre Danmarks stemme hørt i forsøget på at skaffe os en ambitiøs klimaaftale. Vi vil bruge hele det klaviatur, vi har lagt frem, og vi vil bruge det så ihærdigt, som vi nu overhovedet kan.

Det er klart, at debatten har afsløret nogle uenigheder om tempoet internt i Danmark, og der er mange af de diskussioner, vi kommer til at genbesøge i forskellige variationer i årene fremover. Det, der ikke skal genbesøges efter denne debat, er som sagt det mandat, som Danmark nu går til forhandlingerne med. Og jeg glæder mig til at af rapportere, hvordan vi har gjort det – forhåbentlig efter at vi har nået en solid og ambitiøs klimaaftale i Paris sidst på året. Tak for det.

Kl. 13:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Så er det ordføreren for forespørgerne, hr. Steen Gade. Værsgo.

Kl. 13:46

(Ordfører for forespørgerne)

Steen Gade (SF):

Tak for det. Tak til ministerens tilsagn, også tak for debatten og tak for den brede tilslutning. De kommentarer, som jeg lige har lyst til at komme med, er knyttet til nogle af de diskussioner, der også har været.

Den ene er til Venstres ordfører, hr. Thomas Danielsen. Vi skal måske lige prøve at arbejde lidt mere med, hvad vi mener, når vi siger, at vi er foran. Det er jo klart, at vi er foran, i den forstand at vi har reduceret vores CO₂-udslip og endda pænt, nemlig med 34 pct. i 2020, hvis vi gennemfører energiaftalen. Hvis vi leverer 40 pct., som regeringen, SF og Enhedslisten vil være med til, ligger vi øverst, når det gælder reduktion af CO₂. Men man skal bare lige være opmærk-

som på, at vores udslip pr. indbygger jo ligger i den høje ende. Hvis vi nu tager EU-gennemsnittet – det var det, jeg lige kunne finde nede fra min plads – er det jo sådan, at det pr. indbygger er cirka det samme, som Kinas gennemsnit pr. indbygger er i dag, og vi ligger stadig væk lidt over EU-gennemsnittet. Sådan er det.

Det er jo derfor, at vi får nogle af de dér diskussioner. Vi kunne måske appellere til, at vi snakker om det på den måde, at vi siger, at vi er gode til energiomstilling, og det får vi rigtig meget CO₂-udslipsreduktion af, men at vi nok ikke er foran på klimaområdet, når vi ved, at vi, hvis vi skal tage IPPC's rapport alvorligt, skal ned på omkring en fjerdedel af det udslip, som vi har pr. indbygger i Danmark i dag. Det skal vi jo nå inden 2050. Det var vi enige med også Venstre om. Det var faktisk Venstres statsminister, der på et tidspunkt sagde det. Det var i sin tid Anders Fogh Rasmussen, der sagde det. Det var det ene, jeg ville sige.

Den andet er om det forslag til vedtagelse, der er fremsat af Dansk Folkeparti og Liberal Alliance, og det er til det der med, at man ikke må påføre Danmark yderligere reduktionsforpligtelser. Hvis vi nu bare tager det, vi er enige om, nemlig at der i 2020 kommer en reduktion på 34 pct. ud af energiaftalen, er spørgsmålet: Skal vi så slet ikke gøre noget fra 2020 til 2030 i Danmark? Det er jo det, forhandlingerne i Paris handler om. Det bliver jo om et mål for enten 2025 eller 2030 eller sådan noget, som man skal melde ind. Det er jo ikke endelig afgjort, hvor lang tid der er, men man skal jo melde nogle nye mål ind. Skal vi virkelig ikke forpligte os på noget som helst?

Det her handler jo også om at modernisere vores produktionsapparat og modernisere vores samfund, og der vil jeg så sige til hr. Mikk Legarth, at jeg er fuldstændig enig i, at vi skal tilrettelægge det her klogt og begavet, så vi også er med til at skabe arbejdspladser. Det synes jeg faktisk at vi gør med energiaftalen. Det er det ene, jeg her vil sige.

Det andet, jeg vil sige, er til det der om, at vi belaster erhvervslivet så meget: Nu har vi brugt noget tid på det, der rent teknisk hedder PSO, og vi har sørget for at lette det for erhvervslivet. Det er, fordi den blev større, end vi havde regnet med, men man skal huske, at selve energibeskatningen på erhvervslivet i det her land er EU's minimumsbeskatning. Så er der PSO'en, og den lempes vi. Det er jo netop, fordi vi tager hånd om erhvervslivet. Så er det rigtigt, at vi som forbrugere betaler høje energifgifter. Det er sandt. Det har vi sådan set siden slutningen af 1970'erne været enige om i det her land om at gøre. Hvorfor har vi været det? Det er, fordi vi ved, at det mest effektive både økonomisk for os som samfund og i klimainsatsen er at have et lavt energiforbrug pr. indbygger, og det har vi. Bl.a. fordi vi har høje energifgifter, har vi lært hinanden, at vi skal spare på energien. Og det skal vi fortsat i de kommende år.

Til slut tak for debatten, og til dem, der synes, at det snakker vi altid om i Folketinget, vil jeg sige: Ja, det snakker vi heldigvis om i udvalget, i medierne og i offentligheden, men vi skal altså 5 år tilbage, før der på det her punkt lå en vedtagelse i Folketinget. Jeg synes, det er et godt forslag til vedtagelse, og vi skal gøre vores for at holde ministeren til ilden i den her sag i de kommende år. Tak.

Kl. 13:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til hr. Steen Gade. Så er det hr. Mikkel Dencker, en kort bemærkning.

Kl. 13:51

Mikkel Dencker (DF):

Jeg vil spørge SF's ordfører, om ikke SF anerkender, at den almindelige teknologiske udvikling, vi har i vores samfund – det, at der bliver forsket i ny teknologi, som bliver forbedret, forfinet og alt andet lige bliver billigere med tiden – da i sig selv vil føre til nedbringelse

af CO₂-udslippet? Jeg tænker f.eks. på vindmøller. I hvert fald er nogle typer af vindmøller efterhånden lige så billige i deres produktionsomkostninger som fossil energi. Man kan faktisk ad den vej, uden at man behøver at påtage sig nogle voldsomme ambitioner eller store målsætninger eller pålægge sig selv nogle store høje krav, få et lavere CO₂-udslip i samfundet, altså på grund af den teknologiske udvikling. Anerkender SF ikke det?

Anerkender SF ikke også, at den danske befolkning er så bevidst om sit energiforbrug, fordi energi koster penge, at alle da prøver at lade være med at bruge mere, end der er nødvendigt? Man kan se, at den danske bilpark de sidste 10 år har undergået en stor udvikling, hvor man faktisk kører næsten dobbelt så langt på literen, end man gjorde for 10-15 år siden. Anerkender SF ikke det faktum, og at det derfor faktisk er overflødigt med de her reduktionsmål?

Kl. 13:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ordføreren.

Steen Gade (SF):

Jamen det er jo *også* lige netop for at fremme den teknologiske udvikling, vi fører den her politik. For det er da helt rigtigt, at det her i høj grad er et teknologisk spørgsmål. Altså, vindmøller er ikke kommet af sig selv. De er kommet, fordi der er nogle, der har lavet en politik for dem, og nogle, der har tænkt, at vi skulle reducere vores CO₂-udslip, bl.a. ved at udvikle en ny teknologi. Det er det ene.

Det andet er: Hvad med bilerne f.eks.? Hvorfor er det, at så mange danskere heldigvis vælger biler, der kører langt på literen i dag? Det er da, fordi benzinen koster noget. Altså, hvis vi lå der på de niveauer, som man ligger på i nogle lande, hvor man giver store, store statssubsidier til fossile brændsler, ville vi jo ikke køre dobbelt så langt på literen. Det er jo, fordi vi har lavet politik for det. Det er, fordi du kan købe en A-mærket bil i stedet for en E-mærket bil. Det samme gælder forhåbentlig også, når man ser på huse. Det er, fordi vi gør noget, det er, fordi vi tænker i, at vi skal have det her reduceret, for det er vi nødt til af hensyn til kloden, og så skal vi gøre det begavet og sådan, at vi også er med til at skabe både arbejdspladser og en fornuftig levestandard.

Kl. 13:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Mikkel Dencker.

Kl. 13:53

Mikkel Dencker (DF):

Det, jeg prøvede at få SF's ordfører til at anerkende, er, at udviklingen faktisk går i retning af mindre energiforbrug i samfundet, uanset om regeringen fastsætter reduktionsmål og ambitioner om, at fossile brændsler ikke skal være der, simpelt hen fordi vi har en teknologisk udvikling, som gør, at den grønne energi faktisk bliver billigere med tiden. Vi har også en udvikling, der gør, at man isolerer sine huse bedre i dag og dermed har et lavere varmekonsum, fordi det er almindelig sund fornuft, fordi folk ikke har lyst til at bruge flere penge end højst nødvendigt på deres varmeregning og på deres elregning.

Så hvorfor have alle de her store forkromede ambitioner, når vi alle sammen godt ved, at Danmarks CO₂-udslip er så forsvindende lille, at det ikke påvirker noget som helst, hverken nu, om 50 år eller om 100 år?

Kl. 13:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:54

Steen Gade (SF):

Jamen det er da rigtigt, at der sker en teknologisk udvikling. Jeg siger bare, at den jo ikke kommer af sig selv. Altså, den kommer jo, fordi der er nogle, der er optaget af, at den skal komme. Jeg vil da gerne være med til at tage æren for den teknologiske udvikling og de arbejdspladser, der er skabt. Det synes jeg da at mit parti har en pæn del af æren for. Det er da ikke sådan, at vi skal stå alene om at tage æren for det, men det er da bl.a., fordi vi har haft for øje, at vi skal have vores CO₂-udslip ned og samtidig udvikle de ting og samtidig give os som borgere mulighed for også at få nogle fordele af at vælge rigtigt klimamæssigt.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er det hr. Thomas Danielsen, Venstre. Værsgo.

Kl. 13:55

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Og tak for ordføreren bemærkning om, hvad der er ambitiøst. Det er en meget spændende diskussion: Hvad er det, der er en ambitiøs politik på området? Udfordringen er jo, at klima og velfærd går hånd i hånd, og derfor er det en balancegang. Så hvis man gerne vil have jernstøberier, gartnerier og plastfremstillingsfabrikker m.m. i Danmark, har vi selvfølgelig brug for at tage nogle hensyn til, hvor hårdt vi belaster særlig vores produktionsvirksomheder i Danmark. Det gør vi til dels også i vores klima- og energipolitik, men jo højere krav vi stiller, desto værre bliver det jo.

Når vi så samtidig har et velfærdssamfund, hvor dem, der skal bidrage til velfærdssamfundet, er i mindretal, så bliver vi nødt til, hvis vi vil opretholde den velfærd, at være varsom med at stille større krav til, hvor langt Danmark skal løbe foran. Derfor er Venstres dagsorden, at de største udledere og syndere i verden skal vi have til at gå hånd i hånd for at sikre en mindre udledning af CO₂. Det håber vi, og vi kan så høre, at det også er det, som resten af Folketinget er enige om. Så er det forskelligt, hvilket forslag til vedtagelse man støtter op om, men i bund og grund er det i hvert fald det, som er det fælles ønske i Folketinget, hvilket jeg glæder mig over.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 13:56

Steen Gade (SF):

Det er jo rigtigt. Det står simpelt hen i forslaget til vedtagelse, at de største udledere, også selv om de findes i det, man måske teknisk kan kalde udviklingslande – i hvert fald de lande, som er på vej frem, f.eks. Kina – skal forpligte sig. Det skal de jo. Men jeg ved så ikke, om Danmark er foran. Det er en diskussion. Altså, når vores CO₂-udslip pr. indbygger sådan set er i den høje ende, er vi så så meget foran? Når EU's gennemsnit pr. indbygger er det samme som Kinas, kan man vel ikke sige, at vi kun er foran.

Men vi er foran på omstilling, og det er jo der, vi er med til at skabe nogle job, bl.a. derovre, hvor hr. Thomas Danielsen er valgt, og hvor jeg også er valgt. Altså, i hele energisektoren skaber vi i tusindvis af job ved at lave den her omstilling. Det er en balance, kan man sige, ja, men det er da også politisk vilje, der er med til både at lave omstilling, som er nødvendig, og sørge for, at vi både skaber job og selvfølgelig heller ikke kvæler nogen job. Der er jo ingen, der drømmer om, at det er det, det handler om.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der ikke flere spørgsmål, og der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som nævnt først finde sted tirsdag den 27. januar 2015.

Kl. 13:58

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 27. januar 2015, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside, og jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:00).
